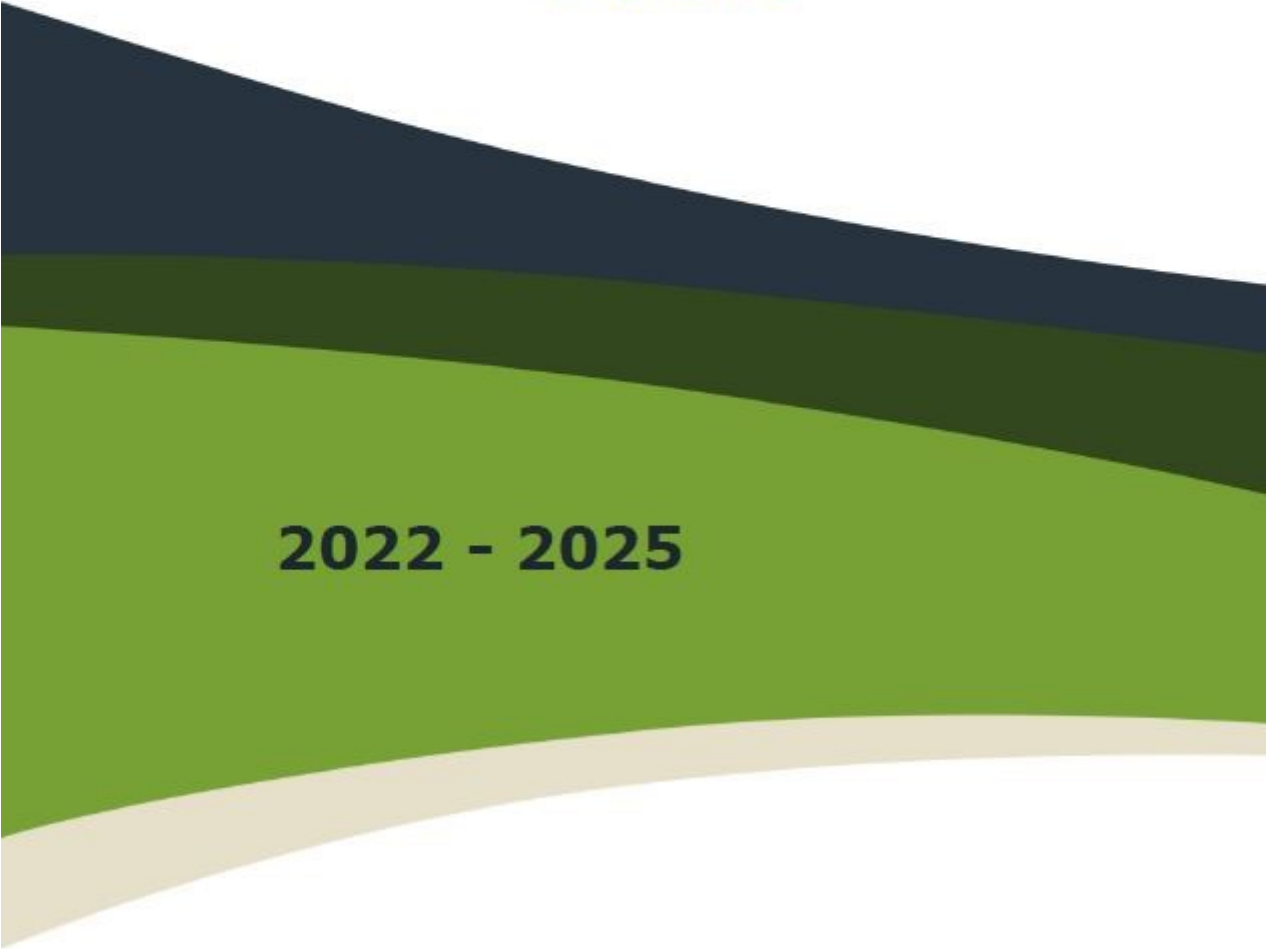

Begroting

2022 - 2025

Colofon: uitgave Wassenaar

Inhoudsopgave

Algemeen	4
Inleiding	5
Leeswijzer.....	18
Infographics	21
Financiële samenvatting	24
Exploitatie	24
Vermogenspositie.....	26
Programma's	28
Recapitulatie	28
P0 Bestuur en ondersteuning.....	29
P1 Veiligheid	45
P2 Verkeer en vervoer	51
P3 Economie	55
P4 Onderwijs.....	61
P5 Sport, cultuur en recreatie.....	66
P6 Sociaal Domein	78
P7 Volksgezondheid en milieu.....	97
P8 Wonen en bouwen	106
Paragrafen.....	113
Paragraaf Lokale heffingen	114
Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing	125
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	131
Paragraaf Financiering	139
Paragraaf Bedrijfsvoering.....	146
Paragraaf Verbonden partijen	148
Paragraaf Grondbeleid	163
Paragraaf Duurzaamheid.....	164
Paragraaf Bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen	169
Financiële begroting	170
Uitgangspunten	170
Meerjarenbeeld 2022-2025	171
Resultaat begroting 2022.....	176
Toelichting meerjarenperspectief	177
Incidentele baten en lasten	178
Mutaties reserves per programma.....	180
Bijlagen	181
Nieuw beleid per programma.....	182
Reserves en voorzieningen.....	183
Investerings.....	185

Inleiding

Begroting 2022 Wassenaar: Zelfstandig en Verantwoordelijk

In de gemeente Wassenaar werken we met elkaar aan een veilig, groen en internationaal dorp, dat in beweging is, waarbij we bouwen aan een solide basis, die duurzaam en toekomstbestendig is, waar we denken in mogelijkheden en waar iedereen meedoet.

De afgelopen jaren is er in Wassenaar veel werk verzet en zijn er veel zaken bereikt. De bouw van de nieuwe gymzaal aan de Burmanlaan (beweegbox) wordt begin volgend jaar afgerond; alle voorbereidingen voor de nieuwe sporthal zijn gereed, waarbij begin 2022 wordt gestart met de sloop, er is een nieuwe strandpost gebouwd; we hebben een duidelijk overzicht ontwikkeld van alle producten, activiteiten en organisaties binnen het sociaal domein (de sociale kaart); er is een verkeersonderzoek uitgevoerd; er loopt een lobbytraject voor verbinding van het groen en verandering van de N44; de buitenkant van de Paauw is gerenoveerd en er is een inrichtingsplan voor het centrum ontwikkeld; en we hebben een eigen ambtelijke organisatie. Ook zijn er betekenisvolle hervormingen doorgevoerd in de jeugdzorg en de Wmo (onder voorbehoud van de uitkomsten van de Raadsvergadering van 14 oktober). Dit is nog maar een greep van wat er allemaal is aangepakt. Ook voor 2022 bestaan er volop plannen om Wassenaar aantrekkelijk, toekomstbestendig en een fijne woonplaats te houden. Wat er voor de komende periode in het verschiet ligt en welke opgaves we hebben, staat opgenomen in deze Begroting en de inleiding.

In de Begroting laat het college van burgemeester en wethouders (B&W) zien wat de verwachte ontwikkelingen zijn voor het komende jaar, op welke resultaten gekoerst wordt en welke kosten hiervoor begroot zijn. Kortom: wat we willen bereiken, hoe we dat gaan doen en wat dat mag kosten?

Positief meerjarenbeeld ondanks uitdagingen

De gemeentelijke begroting 2022 is structureel sluitend en toont onder aan de streep op dit moment zelfs een overschot. Daar zijn we trots op! Een sluitende begroting betekent namelijk dat we ons huishoudboekje op orde hebben. Dat maakt dat we een stabiele basis hebben en dat we toekomstbestendig zijn. Zeker in de huidige context is dat een goed resultaat. We hebben namelijk te maken met een aantal uitdagingen voor onze gemeentefinanciën. Het gaat met name om de druk op de uitgaven aan de jeugdzorg en de Wmo en om de start van de nieuwe ambtelijke organisatie van onze gemeente. Bovendien laat de aangekondigde, maar ook steeds uitgestelde, herijking van het gemeentefonds keer op keer een negatieve uitkomst voor Wassenaar zien.

Druk op de uitgaven aan de jeugdzorg en de Wmo

De gemeente in Nederland heeft te maken met de financiële druk Wmo en de jeugdzorg. Dit komt door landelijke regelgeving, abonnementstarief bij de Wmo. Het aantal cliënten met huishoudelijke ondersteuning is de afgelopen jaren fors De toenemende vergrijzing in Wassenaar en het feit dat ouderen zelfstandig thuis wonen, dragen ook bij aan de stijgende kosten

Iedere
van de
zoals het

gestegen.
langer
voor de

maatwerkvoorzieningen. Er wordt een voorstel gedaan om kosten efficiënter te gaan inkopen, zodat we iedereen die het nodig heeft kunnen voorzien van de juiste ondersteuning.

Wat de jeugdzorg betreft: ieder jaar was een stijging te zien in de tekorten op de jeugdzorg. Op 1 april 2021 heeft de raad besloten over kostenbesparende maatregelen voor de jeugd. De gemeenteraad heeft keuzes gemaakt om de kostenstijgingen om te buigen. We sturen hierop binnen onze invloedssfeer. Er zijn echter externe ontwikkelingen, zoals corona, schaarste op de arbeidsmarkt, maar ook schaarste in de zorg aan de aanbodkant, waar we weinig grip op hebben.

Positief is het nieuws dat het veelvuldige overleg over de tekorten op jeugdzorg gevoerd tussen rijk en gemeenten (VNG) eindelijk hebben geleid tot meer financiële middelen. Het gaat voor 2022 landelijk om een bedrag van € 1,3 miljard voor Wassenaar betreft het een bedrag van ongeveer € 1,58 miljoen. Voorwaarde voor de besteding van deze middelen is uitvoering van de hervormingsagenda jeugd die een gezamenlijke opgave is van en ook samen met Rijk, cliënten, jeugdhulporganisaties en gemeenten wordt opgesteld. Deze agenda betreft een aantal lokale maatregelen die Wassenaar reeds heeft ingevoerd (zoals de Praktijkondersteuner bij huisartsen), maar ook regionale en bovenregionale maatregelen (zoals loonsverhogingen etc).

Hoewel de aanvullende rijksbijdragen vanaf 2023 niet vaststaan, hebben het Rijk, IPO en VNG hierover afgesproken dat gemeenten een aandeel van 75% van de verwachte bedragen mogen opnemen in hun meerjarenbegroting. Het gaat om een aflopend jaarlijks bedrag, aangezien er ook besparingen worden ingeboekt door het rijk. Onder aan de streep betekent het meerjarig een belangrijke verbetering van de financiële situatie van Wassenaar. Eén aantekening is nog op zijn plaats. Bij de aanvullende middelen verwacht het rijk ook een uitbreiding van taken waar de gemeente voor verantwoordelijk is. De Hervormingsagenda Jeugd volgt eind 2021, maar (een deel van) de aanvullende middelen die in onderliggende begroting reeds als inkomsten zijn ingeboekt, zal hiervoor mogelijk moeten worden ingezet. Dit risico is benoemd in de risicoparaagraaf. Eventuele financiële gevolgen zullen via de voor -en of najaarsnota verwerkt moeten worden.

Afschaffen precariobelasting op kabels en leidingen en OZB-ontwikkeling

In voorgaande begrotingen is besloten om de OZB, naast de jaarlijkse inflatiebijstelling (1,4% in 2022), met ingang van 2020 in totaal te verhogen met 20%: in 2020 vond een stijging plaats met 5%, in 2021 kwam daar nog eens 5% bij en in 2022 tot slot 10%. Dit levert de gemeente vanaf 2022 aanvullend een jaarlijks bedrag van € 1,88 miljoen op. Precies voldoende om het nadeel van € 1,8 miljoen vanaf 2022 als gevolg van het afschaffen van precario op kabels en leidingen op te vangen. Het voordeel wat tegenover deze afschaffing staat voor de netwerkleveranciers, Alliander en Dunea, wordt overigens doorvertaald naar de burgers en bedrijven. Deze krijgen oplopend vanaf 2022 een lagere rekening van deze partijen. De werkwijze van Dunea en Alliander is verschillend, waardoor het voordeel bij Dunea eerder zichtbaar wordt dan bij Alliander, bij Dunea al in 2022 en bij Alliander uiterlijk in 2024.

Bij deze kosten neutrale exercitie heeft het college kans gezien om het voorzieningenniveau in Wassenaar zo goed mogelijk in stand te houden en om de kapitaallasten van nieuwe investeringen te dekken.

Nu het meerjarenbeeld positief is, heeft het college besloten om een deel van dit voordeel terug te laten vloeien naar de inwoners. Besloten is om het tarief van de afvalstoffenheffing niet 100% kostendekkend te laten zijn, maar 90%. Aangezien hiervoor, gezien de kostenontwikkelingen in afvalketen, nog steeds een stijging nodig is van 12% (inclusief 1,4% inflatie), heeft het college aanvullend besloten om de voorziene OZB-verhoging van

10% voor 2022 te halveren naar 5%. De € 470.000 die dit jaarlijks kost kan in het meerjarenbeeld worden opgevangen.

Voor de overige leges en tarieven is als uitgangspunt genomen een inflatiecorrectie van 1,4%, dit is gelijk aan het door het Centraal Economisch Planbureau geraamde inflatiepercentage.

Het college kan niet toezeggen dat er in de toekomst niet alsnog een aanvullende OZB-verhoging nodig is. Gezien de eerder genoemde ontwikkelingen, zoals de herijking gemeentefonds, en het feit dat er nog geen kabinet gevormd is, zijn er daarvoor teveel onzekerheden. Dit staat op dit moment een halvering van de OZB-verhoging echter niet in de weg.

Het college stelt voor om het resterende meerjarensaldo toe te voegen aan het eigen vermogen. Zeker ook omdat op dit eigen vermogen een beroep op is gedaan om de tekorten in het sociaal domein op te kunnen vangen. De daadwerkelijke toevoeging zal bij de jaarrekening 2022 worden vastgesteld en een nog onbekend deel dient beschikbaar te zijn voor de eerder genoemde taakverzwaringen voor de jeugdzorg.

Nieuwe ambtelijke organisatie

Op 15 december 2020 heeft de gemeenteraad toestemming gegeven aan het college van B&W om uit de

gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Duivenvoorde (WODV) te treden. Dat was een belangrijke stap op weg naar de opbouw van de nieuwe, zelfstandige ambtelijke organisatie voor Wassenaar. Per 1 september 2021 is de nieuwe Wassenaarse gemeentelijke organisatie gestart. 2022 zal in het teken staan het verder ontwikkelen en versterken van de eigen organisatie. De opgaven staan centraal en iedereen werkt met het doel Wat kan ik betekenen voor Wassenaar en de Wassenaarders? De organisatie is

eigentijds, open en doordacht. Daarmee zijn we aantrekkelijk om voor en mee te werken, ook met het oog op de krappe arbeidsmarkt. Zo zetten we ons in voor een sterke ambtelijke organisatie voor ons mooie dorp!

Wat daarbij hoort, is een zelfbewuste rol in de regio. We stellen ons op als een betrouwbare samenwerkingspartner en zijn actief in verschillende verbonden partijen. We nemen daarin onze verantwoordelijkheid en proberen in samenwerking niet alleen het beste voor Wassenaar, maar voor de hele regio te bereiken.

Versterken relatie doelen en middelen

De gemeente Wassenaar werkt steeds meer opgavegericht. Dat betekent dat de nadruk ligt op het bereiken van doelen in de samenleving, in plaats van een focus op regels en afspraken. In de financiële producten die we vanuit de gemeente opleveren, volgen we ditzelfde pad. Niet alleen de middelen worden in beeld gebracht, maar juist de beoogde doelen, opgaven en projecten worden uitgelicht. De gekozen doelen waar we ons voor inzetten, zijn daarbij leidend voor de inzet van de beschikbare middelen. Zo leggen we de nadruk écht waar hij hoort te liggen: bij het realiseren van tastbare doelen voor onze inwoners.

Leesbaarheid Begroting en start doelmatigheidsonderzoek

Om de Begroting zo duidelijk mogelijk te maken, is gewerkt aan de leesbaarheid ervan. Tijdens gesprekken met inwoners hebben we hier tips en adviezen voor ontvangen. Zo worden er extra infographics toegevoegd. Op die manier wordt informatie niet alleen tekstueel, maar ook visueel op een overzichtelijke manier weergegeven. De overkoepelende infographic "De begroting in één oogopslag" is naar aanleiding van de adviezen aangescherpt. Verder wordt in het licht van de leesbaarheid van onze financiële producten een doelmatigheidsonderzoek gestart. Er wordt antwoord gegeven op de vraag: hoe kunnen we onze financiële producten (Kadernota, Begroting, Voorjaarsnota, Najaarsnota en de Jaarrekening) zo goed mogelijk vormgeven? De resultaten van dit onderzoek worden begin 2022 verwacht en worden verwerkt in de Begrotingscyclus voor 2023.

Inwonerparticipatie

De belangrijke opgaven van Wassenaar zijn opgenomen in de strategische agenda "Op weg naar Wassenaar 2030". Het werken aan deze opgaven ofwel doelen doen we bij voorkeur zo veel mogelijk samen met de inwoners, via inwonerparticipatie. Dit betekent dat we ons bij alle beleidsthema's en projecten in een vroeg stadium afvragen of het onderwerp zich leent voor inwonerparticipatie, en zo ja in welke mate en op welk niveau. Om deze vragen zorgvuldig te kunnen beantwoorden is participatiebeleid ontwikkeld en in het najaar van 2021 een nieuwe verordening voor Inwonerparticipatie aan de gemeenteraad voorgelegd.

Participatie komt in alle uitvoeringsprogramma's terug en is van ons allemaal, maar om de professionaliteit ervan te waarborgen is het kennisdomein specifiek belegd bij een van de collegeleden. Vanuit die portefeuille worden de kaders gesteld, de instrumenten ontwikkeld, de plannen begeleid, de medewerkers begeleid en de (jaarlijkse) evaluaties vormgegeven.

Gedacht wordt ook aan het oprichten van een zogenaamde Participatietafel, een (digitaal) platform voor versterking van het instrument inwonerparticipatie. Voor deelname hieraan zullen ambassadeurs uit de organisatie, maar ook vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en andere inwoners worden uitgenodigd.

Wanneer het initiatief puur uit de samenleving komt, kan sprake zijn van overheidsparticipatie of uitdaagrecht. Hiervoor worden nog concrete implementatieplannen gemaakt.

Aan welke belangrijke opgaven wordt in 2022 gewerkt?

Een belangrijke vraag is welke opgaven en maatschappelijke taken centraal staan. Deze opgaven staan opgenomen in het visiedocument "Op weg naar Wassenaar 2030". Tijdens de commissievergaderingen van 10, 11 en 12 februari 2020 is het realisatiedocument "Op weg naar Wassenaar 2030" met de gemeenteraad besproken. Dat heeft geleid tot aanvulling en versterking van de opgaven en doelen die in "Op weg naar Wassenaar 2030" zijn opgenomen. Voor de laatste maanden van deze collegeperiode geldt: focus op de lopende uitvoering van de opgaven. En dit betekent ook (op enkele uitzonderingen daargelaten) géén nieuw structureel beleid meer starten. Wel is er ruimte voor - incidenteel- nieuw beleid.

staan.

In deze begroting komen de programmalijnen van "Op weg naar Wassenaar 2030" consequent terug en wordt duidelijk gemaakt aan welke opgaven en doelen wordt gewerkt. Hieronder worden de opvallendste zaken uit de programmalijnen alvast besproken. Het gaat om zes programmalijnen: *Een veilig, groen en internationaal dorp;*

Een dorp in beweging; Bouwen aan een solide basis; Duurzaam en toekomstbestendig; Denken in mogelijkheden; Iedereen doet mee!.

Een veilig, groen en internationaal dorp

Herinrichting crisisorganisatie

Voor de programmalijn *Een veilig, groen en internationaal dorp* krijgt de herinrichting van de crisisorganisatie veel prioriteit in 2022. Als gevolg van de ontvlechting van de Werkorganisatie Duivenvoorde en daarmee de opbouw van de nieuwe organisatie van Wassenaar, moet ook de crisisorganisatie opnieuw worden ingericht en opgeleid.

Aanpak ondermijning

Ook wordt voor 2022 ingezet op versterking van de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit. In 2021 is een regisseur ondermijning gestart om het door de gemeenteraad vastgestelde plan van aanpak ondermijning te implementeren. In de ambtelijke organisatie zullen dwarsverbanden met vakafdelingen worden gelegd om signalen van ondermijnende criminaliteit integraal te toetsen en waar nodig interventies in te zetten.

Nota Internationals

Wassenaar is een internationaal dorp; bijna 1 op de 5 inwoners is "international". De internationale gemeenschap stimuleert de lokale economie, onderhoudt landgoederen en monumentale huizen en zorgt voor reuring en verjonging. Tegelijkertijd lijkt deze groep wat los te staan van de rest van de Wassenaarse gemeenschap. Als gemeente willen we dat iedereen meedoet in de samenleving. Daarom gaan we het komende jaar aan de slag met een nota Internationals: beleidsvoorstellen om de nadelen te mitigeren en de voordelen te versterken.

Een dorp in beweging

Toekomst van de N44

De denkrichting voor de N44 is om ruimte te maken voor groen, natuur en andere verkeersvormen dan de auto, zoals de fiets en openbaar vervoer. Dit betekent tegelijkertijd verminderen van autoverkeer. In 2021 is een lobbytraject opgezet voor de gebiedsvisie "Poort naar de Hollandse Duinen". De N44 vormt daarin een barrière voor het verbinden van groenstructuren, landgoederen en de kust met het groene hart.

In 2022 wordt het lobby- en regionaal samenwerkingstraject voor "Poort naar de Hollandse Duinen" voortgezet. De nadruk ligt op het verbinden van ecologische structuren, stimuleren van de biodiversiteit en het verspreid versterken van recreatiemogelijkheden in het groen. Om dat mogelijk te maken, is een andere inrichting van de N44 een vereiste. Voor het lobbytraject wordt samen met stakeholders in 2022 verder gewerkt aan een visualisatie en uitwerking van de ideeën voor de N44, waar meer ruimte is voor fietsers en hoogwaardig OV, waardoor de verkeersdruk afneemt, wat bijdraagt aan een betere bereikbaarheid en schonere lucht. Het is van belang om draagvlak en commitment te creëren bij stakeholders, zodat we hier écht mee aan de slag kunnen.

mee gemaakt. In deze begroting is een actualisatie van het totale bouwbudget opgenomen tegen de achtergrond van de gestegen bouwkosten.

De nieuwe beweegbox (gymzaal) aan de Burmanlaan wordt gebouwd op basis van de ENG-normen, en wordt dus een Energieneutraal Gebouw. Daarmee sluit de beweegbox aan bij de ambitie van de gemeente om te verduurzamen. De term "beweegbox" maakt al duidelijk dat er veel mogelijk is in de nieuwe gymzaal. Denk aan: klassieke sporten, dansen, interactie op basis van animatie etc. De beweegbox sluit qua kleurrijke look-and-feel aan bij de wensen van het huidige onderwijs. In september 2021 is gestart met de bouw, en de oplevering is verwacht uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022. De beweegbox zal feestelijk worden geopend.

Herontwikkeling locatie Den Deylschool

In 2022 wordt Den Deylschool verkocht. In samenwerking met de omwonenden is een participatieplan opgesteld en worden de selectiecriteria voor het ontwikkelkader vastgesteld. Het ontwikkelkader dient als basis voor de ontwikkelcompetitie. In november 2021 beslist de raad over het voorgestelde ontwikkelkader. Na het besluit worden drie, maximaal vijf ontwikkelpartijen gevraagd om binnen het ontwikkelkader een plan te ontwerpen. Aansluitend op de gunning aan de winnende partij zal de ruimtelijke procedure verder worden voorbereid en gestart.

Integraal huisvestingsplan scholen

Vanuit de gemeente ligt de focus voor het IHP in 2022 op de vergunningverlening voor de uitbreiding Rijnlands Lyceum ten behoeve van het internationale onderwijs en op de mogelijkheden voor een gezamenlijke school voor de St.Jan Baptist- en de St.Josefschool. Op basis van mogelijkheden en consequenties wordt een locatie gekozen om daarvoor de RO-procedures, uitwerking plannen en vergunningentraject te starten. In 2022 wordt het IHP tussentijds geëvalueerd.

Afvalinzameling en afvalverwerking

Het inzamelen en verwerken van het huishoudelijk afval ondergaat in 2022 een grote verandering. Het restafval zal wekelijks ingezameld gaan worden en het groente-, fruit- en tuinafval (GFT) tweewekelijks. Het gescheiden inzamelen van plastic verpakkingen, metalen (blik) en drinkkartonnen (PMD) zal komen te vervallen. De inzamelaar Avalex heeft een nieuw verwerkingscontract afgesloten. Daardoor is het mogelijk om het huishoudelijk afval via een nascheidingssysteem te ontdoen van het aanwezige PMD. Dat betekent dat het PMD gewoon bij het huishoudelijk afval in de grijze minicontainer gestopt kan worden. Dit betekent een toename in het gebruik van de grijze container, waardoor deze voortaan iedere week geleegd zal worden. Verder wordt ingezet op een afname van etensresten in het restafval. Dit gebeurt door middel van communicatie en door het verstrekken van keukenbakjes. Ook zal voor de hoogbouw een mogelijkheid gecreëerd worden om daar GFT en etensresten apart te houden van het restafval.

Duurzaam en toekomstbestendig

Warmtetransitie

Wassenaar werkt toe naar een CO₂-neutrale warmteoplossing voor het dorp. De Transitievisie Warmte biedt hiervoor het kader. Samen met bewoners wordt dit kader uitgewerkt op buurtniveau. Er wordt ingezet op CO₂-emissiereductie door de warmtevraag in de gebouwde omgeving te laten afnemen. Het college geeft in 2022

middels een uitvoeringsprogramma warmtetransitie aan op welke manier er precies gewerkt gaat worden aan de vraagreductie. Ook wordt in 2022 in kaart gebracht welke buurten in aanmerking komen voor het opstellen van de eerste wijkuitvoeringsplannen, die na 2022 aan de raad zullen worden voorgelegd. De bekostiging en uitvoering is mede afhankelijk van het door het rijk nog beschikbaar te stellen budget voor 2022. Vooralsnog wordt in de begroting gerekend met een PM-post.

Regionale Energiestrategie (RES)

In 2021 heeft de gemeenteraad de RES 1.0 vastgesteld. In 2022 leveren we een inventarisatie op, waaruit blijkt welke stappen de komende 3 jaar moeten worden gezet om de doelstellingen van de RES te verwezenlijken. De inzet is gericht op: het halen van reductiedoelstelling conform de transitievisie, het stimuleren van grootschalige opwekking op daken en het opstellen van een plan van aanpak om te werken aan inpassing van de doelstellingen in de nieuwe omgevingsvisie en omgevingsplannen. De bekostiging en uitvoering is mede afhankelijk van het door het rijk nog beschikbaar te stellen budget voor 2022. Vooralsnog wordt in de begroting gerekend met een PM post.

Denken in mogelijkheden

Invoering Omgevingswet

Op 1 juli 2022 treedt de Omgevingswet in werking. Vóór 1 juli wordt gewerkt aan realisatie van de volgende doelen:

- Processen en systemen moeten zijn aangepast/afgestemd op de nieuwe wetgeving zodat een omgevingsvergunning binnen 8 weken verleend kan worden;
- Er zijn afspraken en financiële arrangementen gemaakt met verschillende ketenpartners (bijv. De Omgevingsdienst) over hoe wij gaan samenwerken onder de Omgevingswet en wat we gaan afnemen;
- We zijn in staat om inwoners en bedrijven te laten beschikken over betrouwbare en begrijpelijke informatie over de Omgevingswet;
- We zijn aangesloten op het landelijke digitaal stelsel Omgevingswet.

Verder wordt in 2022 gewerkt aan de voorbereiding van twee andere mijlpalen: uiterlijk 31 december 2024 hebben we één Omgevingsvisie en uiterlijk 31 december 2029 hebben we één Omgevingsplan.

Groene Zone Valkenburg

In 2021 is gewerkt aan een inrichtingsplan voor de Groene Zone. De overleggen met Katwijk, Rijksvastgoedbedrijf en Provincie worden ook in 2022 voortgezet om de ontwikkeling van Valkenhorst zo goed mogelijk sturing te geven. Voor Wassenaar is het van belang dat de zuidelijke rand van de woonwijk op juiste wijze wordt vormgegeven, voor een geleidelijke overgang naar de Groene Zone. In de Groene Zone worden de vastgestelde uitgangspunten verder uitgewerkt in een visie, waarin in deelplannen met de verschillende stakeholders in het veld nadere afspraken worden gemaakt. Onderdeel van deze visie is ook de planvorming omtrent de ecologische verbindingzone, als groene verbinding tussen Lentevreugd en De Horsten. Verwacht wordt dat onderdelen van het bomencompensatieplan in het eerste kwartaal 2022 uitgevoerd zullen worden.

Meerjarige prestatieafspraken 2021 - 2025

In 2022 wordt uitvoering gegeven aan de meerjarige prestatieafspraken 2021 – 2025 (hoofdpijnen) en de jaarschijf prestatieafspraken 2022 (gedetailleerde afspraken voor dat jaar). Er worden nadere afspraken gemaakt met de corporaties over de toekomstige samenstelling van de woningvoorraad en het minimum aantal sociale huurwoningen, waarvan het belangrijk vinden dat dat op peil blijft.

Iedereen doet mee!

Gevolgen van corona

De corona pandemie heeft veel psychosociale problematiek veroorzaakt: eenzaamheid, schulden, angst, depressie enzovoorts. Er zal groot beroep gedaan worden op de partners in het preventief veld om deze problematieken met elkaar aan te pakken binnen de afnemende subsidiebudgetten. De aanpak is gebaseerd op het advies van de procesregisseur psychosociale problematiek die gedegen onderzoek heeft gedaan naar de processen bij de maatschappelijke organisaties in Wassenaar en de gemeente. Het advies bevat onder andere het reeds te realiseren sociaal kernteam (23+ en jeugd) en de samenwerking op de uitvoering van diensten door de samenwerkende partners door middel van een duidelijker opdracht te versterken en een aantal diensten opnieuw te beoordelen.

Jeugd groeit veilig op

Ondanks de genoemde financiële uitdagingen voor de Jeugdhulp, is ons doel om de jeugd goed voor te bereiden om deelname aan de samenleving, cognitief, sociaal, sportief en cultureel met ruimte voor eigen ontwikkeling. We vinden het belangrijk dat alle kinderen naar school gaan en dat er aandacht is om schooluitval en schoolverzuim terug te dringen, zodat ieder kind een startkwalificatie behaalt. Door corona-maatregelen hebben groepen kinderen achterstanden opgelopen. Voor hen zijn er inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijsachterstanden. De aansluiting tussen onderwijs, leerplicht en jeugdhulp wordt door de stijgende uitgaven voor jeugdhulpvoorzieningen steeds belangrijker. We zetten daarom samen met het onderwijs en lokale partners in op een goede doorlopende zorglijn waarbij elke partij dat doet waar zij goed in is en waar zij wettelijk toe verplicht is. De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp wordt verbeterd. Wassenaar is ook in 2022 trekker van de regionale werkgroep Aansluiting Onderwijs en Jeugdhulp.

Langer thuis wonen, armoede, schulden en eenzaamheid

Langer thuis wonen, armoede, schulden en eenzaamheid blijven onderwerpen die op vele manieren actief aandacht krijgen. Onder andere door de ondersteuning van mantelzorgers, het aanbieden van ondersteuning bij het zelf blijven doen van de (financiële) administratie, schuldhulpmaatjes, de armoederegisseur, signalering van eenzaamheid enz. De contacten tussen de professionals en inwoners zorgen, naast een hogere kwaliteit van leven en wonen, ook voor het zo lang mogelijk uitstellen van maatwerk aanvragen Wmo, of andere (zorg-)indicaties.

Beschermd wonen en toegang Sociaal Domein

In 2022 wordt – in samenhang met de wet verplichte ggz en de wet zorg en dwang – de decentralisatie van het Beschermd wonen ingevoerd. Daarnaast wordt in 2022 gewerkt aan het inrichten van een integrale en heldere toegangsorganisatie voor jeugd.

Inclusie

In 2021 is in de nieuwe organisatie van de gemeente Wassenaar specifiek een medewerker aangesteld die zich bezig houdt met inclusiviteit. Dit is zowel intern als extern gericht. Wij zullen zowel bij werving van nieuwe mensen als bij plannen en uitvoering nog meer dan we al doen rekening houden dat inclusiviteit geborgd is. U zult dit terug zien in ons beleid en in de uitvoering in 2022.

Sport

We hopen dat in 2022 jong en oud weer regulier kunnen sporten zonder coronamaatregelen. De gemeente heeft samen met partners uit de verschillende sectoren afspraken gemaakt in het zogenaamde sportakkoord. Actiepunten vanuit de sportnota "Sport is voor iedereen" worden meegenomen in de afspraken van het Lokaal Sportakkoord.

De Warenar

Op 28 januari 2020 is het besluit genomen om de theater- en dorpshuisfunctie te behouden door de locatie efficiënt en duurzaam te herontwikkelen en een aantal woningen aan het programma toe te voegen. De woningbouw vormt een belangrijke kostendrager om het theatergebouw op te knappen en de exploitatie van de culturele theaterprogrammering kostendekkend te exploiteren. Na een geslaagd participatietraject ligt er inmiddels een intentieovereenkomst klaar met een marktpartij om deze ontwikkeling mogelijk te maken. In 2022 wordt hieraan verder gewerkt.

Inburgering

Vanaf 1 januari 2022 gaat de nieuwe Wet inburgering in. Belangrijkste wijziging ten opzichte van de huidige wet is, dat de regiefunctie weer bij de gemeente komt te liggen en dat lokale partijen (zoals de bibliotheek) zoveel mogelijk worden betrokken. Daarbij dient 'werk' en niet 'taal' leidend te zijn bij de participatie van inburgeraars.

Overige heffingen en leges

Gelijktijdig met de raadsbehandeling van onderliggende begroting zijn negen leges- en belastingverordeningen ter vaststelling aangeboden aan de raad. De legesverordening en belastingverordeningen waarbij de tarieven mede afhankelijk zijn van waardeontwikkeling, met name de OZB verordening, worden in december ter vaststelling voorgelegd aan de raad. Uitgangspunt is dat leges en heffingen gelijk blijven behoudens een inflatiecorrectie van 1,4%.

Bij de kadernota 2022 zijn er drie amendementen en tien moties aangenomen. Hieronder ter informatie de wijze waarop deze bij de kadernota 2022 aangenomen moties en amendementen zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2022-2025.

Nr	Amendement	Bedrag	Actie
A	Zuiver Begroten Avalex	€ 64.820	Verwerkt. De garantstellingsprovisie Avalex van jaarlijks € 64.820 komt ten gunste van de algemene middelen/algemene reserve en komt niet ten gunste van de afvalstoffenheffing.
B	Raadsbesluit Kadernota Onderwijslocatie	n.v.t.	Verwerkt. In de geamendeerde kadernota 2022 wordt niet op voorhand een voorkeurslocatie genoemd.
C	Raadsbesluit Kadernota Reserve grote projecten	€ 72.500	Verwerkt. De incidentele lasten voor versterking concurrentiekracht en het cultuuranker worden ten laste van de algemene reserve gebracht en niet ten laste van de reserve grote projecten. Aanvullend bereidt het college besluitvorming voor waarin aan de raad wordt voorgesteld om het doel van de reserve iets te verbreden en om een maximum te koppelen aan de reserve. Daarbij wordt de toelichting omtrent de reserve uitgebreid. Het college biedt deze besluitvorming aan bij het raadsvoorstel bij onderliggende begroting.
Nr	Motie	Bedrag	Actie
1	Strandvisie	€ 75.000	Wordt verwerkt in de NJN 2021. Reeds in 2021, bij de najaarsnota 2021, zal een bedrag van € 75.000 worden opgenomen voor de ontwikkeling van de strandvisie 2030. Dit bedrag wordt ten laste van de reserve grote projecten gebracht.
2	Aanpak filedruk natuurgebieden	n.v.t.	Loopt. Er wordt een voorstel uitgewerkt om bezoekers vooraf digitaal inzicht te geven in parkeerdruk en bezoekersgroepen in Wassenaarse natuurgebieden en hen door te geleiden naar gebieden waar het minder druk is.
3	Fastlane procedure	n.v.t.	Loopt. Er wordt een voorstel uitgewerkt om naast de reguliere producten en diensten een 'fastlane'

			procedure in te richten tegen kostprijs, met als doel diverse producten sneller te leveren dan regulier het geval is.
4	Wassenaarse woningbouw voor gezinnen en jongeren	n.v.t.	Loopt. Bij de bouwlocaties Den Deyl, Kerkehout en Gemeentewerf zullen nadrukkelijk de woonbehoeften van jonge Wassenaarders en gezinnen meewegen door o.a. de bouw van voldoende grondgebonden eengezinswoningen
5	Openbaar groen – inwonersparticipatie onderhoud openbare ruimte	€ 25.000	Loopt. Binnen het beschikbare budget voor onderhoud van de openbare ruimte wordt structureel een bedrag van € 25.000 per jaar vrijgemaakt voor de uitvoering van onderhoud van de openbare ruimte middels inwonerparticipatie en er wordt een systematiek ontwikkeld om bedragen toe te wijzen aan initiatieven
6	Electrische shuttlebussen	n.v.t.	Loopt. Nog in 2021 zullen de mogelijkheden voor inzet van elektrische shuttlebussen naar de recreatieve locaties en het gebruik van elektrische kleinschalige transportvoertuigen voor interne bevoorrading van bedrijven vanaf een goed bereikbare HUB in het lopende verkeersonderzoek worden meegenomen
7	Herontwikkeling haven	n.v.t.	Verwerkt. Voor de herontwikkeling van de haven is in de begroting 2021 reeds budget opgenomen in afstemming met het integrale plan voor de gemeentewerf. De verwachting is dat een deel van dit budget zal worden doorgeschoven naar 2022
8	Buurtgezinnen en kracht van de samenleving	n.v.t.	Gereed. Er is contact opgenomen met de coördinator Zuid-Holland van Buurtgezinnen en met enkele deelnemende gemeenten, met als doel te onderzoeken of een tweejarige pilot een goede aanvulling is op het preventieve aanbod in Wassenaar.
13	Kadernota Sociaal domein	n.v.t.	Gereed. Het college spant zich in om te voorkomen dat financiële tekorten bij het Sociaal Domein

			worden afgewenteld op inwoners van Wassenaar die onder de armoedegrens leven.
14	Duurzaamheidssubsidie	€ 20.000	Verwerkt. De incidentele subsidie voor duurzaamheid van € 20.000 is gewijzigd in een structurele subsidie

De programmabegroting bestaat uit een beleidsbegroting en een financiële begroting. Dit onderscheid is wettelijk verplicht.

De *beleidsbegroting* is opgebouwd uit een programmaplan en de verplichte paragrafen. In het programmaplan is het beleid in Wassenaar opgenomen en het geld dat we daarvoor beschikbaar hebben. De paragrafen richten zich op de aspecten die te maken hebben met de beheerkant van dit beleid zoals bedrijfsvoering, weerstandsvermogen, kapitaalgoederen, lokale heffingen en grondbeleid.

In de programma's is opgenomen welke maatschappelijke doelen we nastreven, welke activiteiten we daarvoor gaan uitvoeren en wat het kost. De beleidsindicatoren geven een indicatie van de maatschappelijke effecten.

De *financiële begroting* gaat in op de financiële positie van onze gemeente. Hier nemen wij het totale financiële overzicht op. Dit bestaat uit de door de raad vastgestelde kaders, het algemene financiële beeld en het overzicht van de baten en lasten.

Beleidsbegroting

Op grond van artikel 8 van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) bevat de beleidsbegroting:

- a. De te realiseren programma's;
- b. Een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
- c. Een overzicht van de kosten van overhead;
- d. Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting;
- e. Het bedrag voor onvoorzien.

In de programma's is opgenomen welke maatschappelijke doelen we nastreven, welke activiteiten we daarvoor gaan uitvoeren en wat het kost. De beleidsindicatoren geven een indicatie van de gewenste maatschappelijke effecten.

Elk programma begint met de doelstelling van het programma. Daaronder volgt een overzicht van de manier waarop via de verschillende taakvelden de doelstelling uit het programma wordt ingevuld. De totaalraming van het programma is opgenomen aan het eind van het programma.

Per taakveld is vervolgens een inhoudelijke toelichting opgesteld voor 2022 en verdere jaren.

Naast het programmaplan bevat de beleidsbegroting de wettelijk verplichte paragrafen.

De tabel hieronder geeft daarvan een overzicht.

Tabel 1 - Paragrafen

Paragraaf	Inhoud
Lokale heffingen	<i>Ontwikkelingen op het gebied van de belastingen en heffingen.</i> Per heffing geven wij aan wat het beleid is en op welke wijze het tarief tot stand is gekomen. Ook bevat de paragraaf de (geraamde) opbrengsten.
Weerstandsvormogen en Risicobeheer	<i>Financiële gezondheid van de gemeente</i> De paragraaf geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om financiële risico's op te vangen.
Onderhoud kapitaalgoederen	<i>Beleid ten aanzien van het beheer van kapitaalgoederen.</i> Dit zijn onder andere onderhoud en vervanging van openbaar groen, wegen, riolering, openbare verlichting, verkeerslichtinstallaties en -borden, vastgoed, watergangen (waarvoor de gemeente een onderhoudsverplichting heeft) en civiele kunstwerken.
Financiering	<i>Ontwikkelingen en keuzes in het financieringsbeleid.</i>
Bedrijfsvoering	<i>De wijze waarop de gemeente met de bedrijfsvoeringstaken omgaat.</i>
Verbonden partijen	<i>Een overzicht van alle verbonden partijen.</i> Verbonden partijen zijn organisaties waarin de gemeente een financieel én een bestuurlijk belang heeft.
Grondbeleid	<i>Visie van de gemeente op het grondbeleid.</i> Deze paragraaf licht de wijze toe waarop het grondbeleid ten uitvoer wordt gebracht en de prognose van de resultaten van grondexploitaties, winstneming en verloop van reserves.
Bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen	<i>Een overzicht van de bezuinigingen in de begroting</i> Om begrotingen in de afgelopen jaren sluitend te krijgen is eerder besloten tot een aantal bezuinigingen. In deze paragraaf werd hier een extra toelichting op geschreven. Aangezien er nog maar één taakstelling open staat in de begroting wordt deze paragraaf in deze begroting voor de laatste keer opgenomen.
Duurzaamheid	<i>Een overzicht van maatregelen voor verduurzaming van onze samenleving.</i> Deze paragraaf is voor het eerst opgenomen en laat op taakveldniveau maar ook programma-overstijgend zien op welke (belangrijkste) duurzaamheidsaspecten het college actie onderneemt.

Financiële begroting

Naast de programma's en de paragrafen uit de beleidsbegroting kent de programmabegroting een financiële begroting. Volgens de voorschriften uit de BBV moet daarin opgenomen worden:

- a. Het overzicht van baten en lasten en de toelichting;
- b. De uiteenzetting van de financiële positie en de toelichting.

In deze begroting is dat uitgewerkt in twee onderdelen:

- Resultaat begroting 2022;
- Het financieel meerjarenperspectief 2023-2025
- Toelichting op het meerjarenperspectief
- Incidentele baten en lasten
- Mutaties reserves per programma

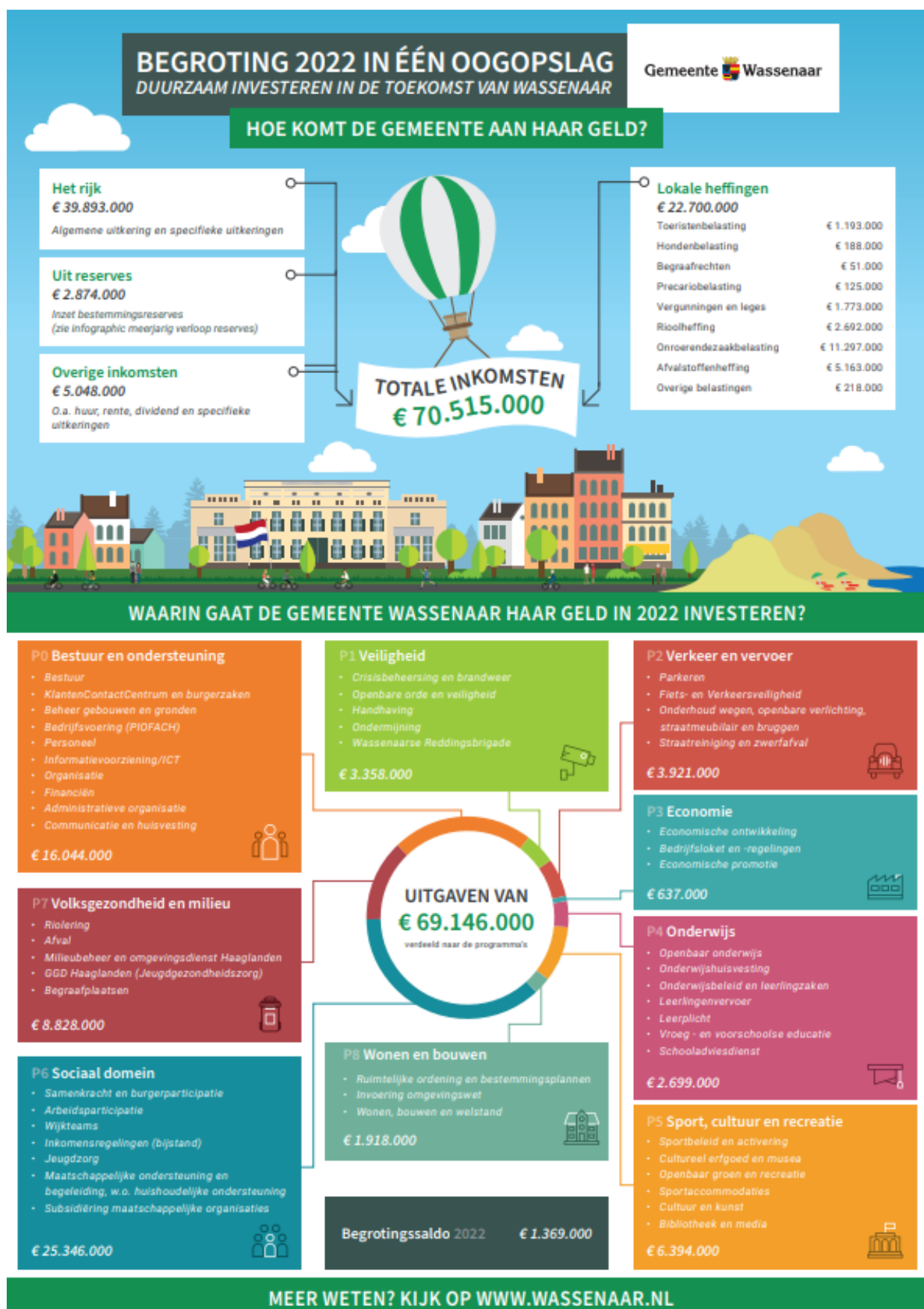
In het eerste onderdeel, *beleidsbegroting*, vindt per taakveld de cijfermatige vergelijking plaats tussen de begrotingen 2021 en 2022.

Bij het onderdeel financieel meerjarenperspectief 2023-2025 wordt een meerjarenoverzicht gepresenteerd van baten en lasten. In dit overzicht zijn de gevolgen van nieuw beleid en bezuinigingen integraal verwerkt. In de programmatoelichtingen en in de bijlage "Nieuw beleid per programma" (bijlage 1) zijn de concrete maatregelen benoemd.

Helemaal achterin de begroting, achter de financiële begroting, zijn zeven bijlagen opgenomen te weten:

- Bijlage 1 Nieuw beleid per programma
- Bijlage 2 Reserves en voorzieningen
- Bijlage 3 Investerings

Disclaimer: In het document worden de financiële tabellen automatisch gegenereerd, waardoor afrondingsverschillen in cijfers kunnen voorkomen.

BEGROTING 2022 IN ÉÉN OOGOPSLAG

DUURZAAM INVESTEREN IN DE TOEKOMST VAN WASSENAAR

Gemeente Wassenaar

RESERVES

Overzicht reserves 2021-2025 (per 31 december)	Begroting 2021	Vermeerderingen 2022	Verminderingen 2022	Begroting 2022	Vermeerderingen 2023	Verminderingen 2023	Begroting 2023	Vermeerderingen 2024	Verminderingen 2024	Begroting 2024	Vermeerderingen 2025	Verminderingen 2025	Begroting 2025
Algemene reserves (nog niet bestemd - besteedbaar) bedragen x € 1.000													
Algemene reserves (vrij besteedbaar)	41.300	0	-1.413	39.888	0	-673	39.215	0	-673	38.543	0	0	38.543
Algemene reserve weerstandsvermogen	8.000	0	0	8.000	0	0	8.000	0	0	8.000	0	0	8.000
Totaal algemene reserves	49.300	0	-1.413	47.888	0	-673	47.125	0	-673	46.453	0	0	46.453
Bestemmingsreserves (bestemd voor initiatieven) bedragen x € 1.000													
Reserve Volkshuisvesting en Duurzaamheid	378	0	0	378	0	0	378	0	0	378	0	0	378
Reserve Kunstopdrachten	44	0	0	44	0	0	44	0	0	44	0	0	44
Reserve Groene Buffer	143	0	-25	118	0	-25	93	0	0	93	0	0	93
Reserve Uitvoering Sociaal Domein	622	1.310	-1.322	611	600	-951	260	600	-696	164	0	0	164
Reserve Investerings sport	141	0	0	141	0	0	141	0	0	141	0	0	141
Reserve Invoering Omgevingswet	215	0	0	215	0	0	215	0	0	215	0	0	215
Reserve Verkeersprojecten	203	0	0	203	0	0	203	0	0	203	0	0	203
Reserve Egalisatie omgevingsvergunningen	704	0	0	704	0	0	704	0	0	704	0	0	704
Reserve Grote projecten	1.365	0	-115	1.250	0	0	1.250	0	0	1.250	0	0	1.250
Reserve Incidentele armoedebestrijding	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Vergroten concurrentiekracht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Versterken bestuurs- en realisatiekracht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Groencompensatie Amerikaanse Ambassade	492	0	0	492	0	0	492	0	0	492	0	0	492
Reserve Transitievisies Klimaatakkoord	35	0	0	35	0	0	35	0	0	35	0	0	35
Reserve Reorganisatie	1.052	0	0	1.052	0	0	1.052	0	0	1.052	0	0	1.052
Totaal bestemmingsreserves	5.394	1.310	-1.462	5.243	600	-976	4.867	600	-696	4.771	0	0	4.771
Totaal reserves	54.695	1.310	-2.874	53.131	600	-1.649	52.082	600	-1.369	51.314	0	0	51.314

Reservemutaties per programma meerjarig (+/- is een onttrekking aan de reserve)						
Programma	Omschrijving	(Bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
P3 Economie	Beeldkwaliteit Centrum		100			
	Versterken concurrentiekracht		60	60	60	
	Nationaal park Hollandse Duinen		15			
	Totaal programma 3 - Economie		175	60	60	
P5 Sport, cultuur en recreatie	Continuering subsidie Warenar		30			
	Cultuurankeer		13	13	13	
	Project locatie Valkenhorst		25	25		
	Totaal programma 5 - Sport, cultuur en recreatie		68	38	13	
P6 Sociaal Domein	Innovatiebudget sociaal domein		50			
	Beschermde wonen		35			
	Aanpassing eigen bijdrage Wmo		87			
	Actieplan jeugd		287			
	Kostenbesparende maatregelen jeugdzorg		-400	-600	-600	
	Kostenbesparende maatregelen jeugdzorg		1.710	1.200	1.200	
	Wmo kostenbesparende maatregelen		-910			
	Wmo kostenbesparende maatregelen		463	351	96	
	Totaal programma 6 - Sociaal Domein		1.322	951	696	
Totaal			1.564	1.049	769	

MEER WETEN? KIJK OP WWW.WASSENAAR.NL

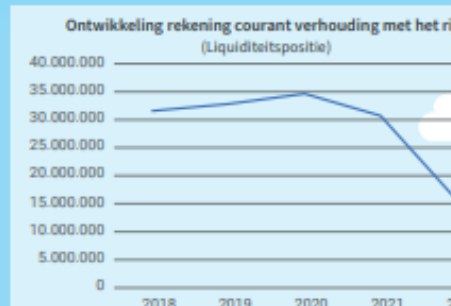
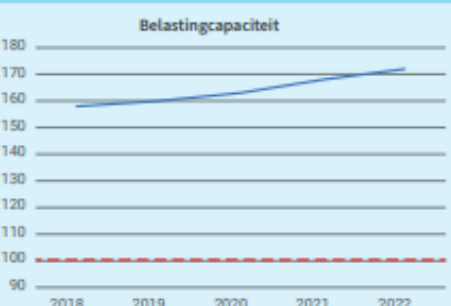
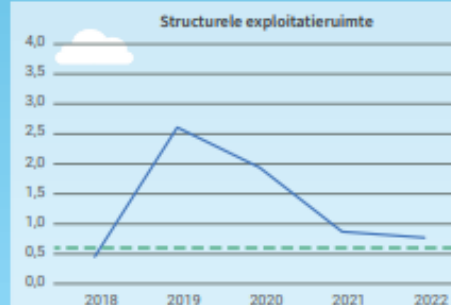
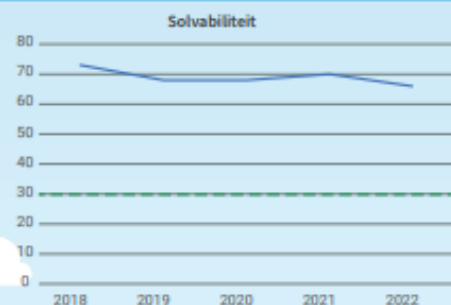
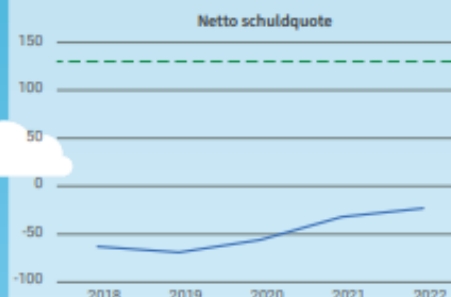
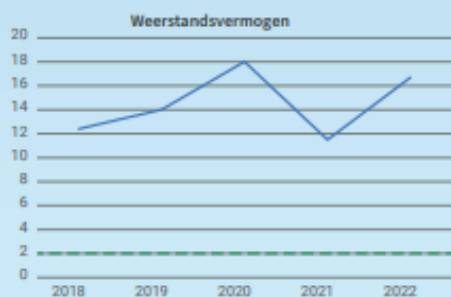

BEGROTING 2022 IN EEN OOGOPSLAG

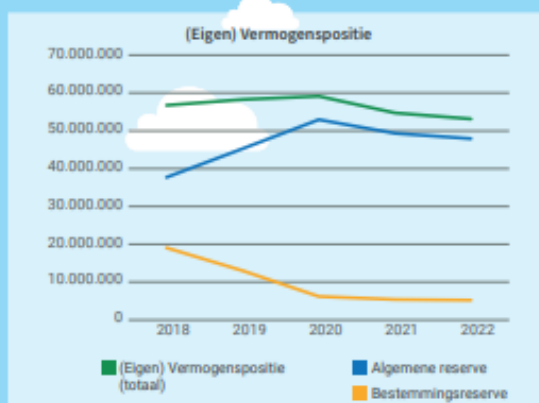
DUURZAAM INVESTEREN IN DE TOEKOMST VAN WASSENAAR

Gemeente Wassenaar

VERMOGENSONTWIKKELING EN -KENGETALLEN 2018-2022

— Bovengrens (voor alle jaren) — Ondergrens (voor alle jaren)

NB: Een uitgebreide toelichting en definities zijn te vinden in de paragraaf Financiering.

MEER WETEN? KIJK OP WWW.WASSENAAR.NL

Financiële samenvatting

Exploitatie

De begroting 2022-2025 voor Wassenaar is meerjarig sluitend.

Belangrijkste verschil ten opzichte van de begroting 2021 en de kadernota 2022 is dat in de meerjarenbegroting 2022-2025 rekening wordt gehouden met extra rijksmiddelen voor jeugdzorg. Anders dan in 2021 is dit nu ook toegestaan door onze toezichthouder, de provincie. In 2022 houden we rekening met het volledige verwachte bedrag voor jeugdzorg en vanaf 2023 en verder met 75% van dit bedrag. Definitieve bedragen vanaf 2023 worden pas verwacht na de vorming van een nieuw kabinet.

Naast de extra rijksmiddelen voor jeugdzorg speelt al enige jaren een ander onderwerp die kan zorgen voor een vrij fors financieel effect voor Wassenaar, namelijk de herijking van het gemeentefonds. Ook hier geldt, net als bij de jeugdzorg, dat pas na de vorming van een nieuw kabinet een definitief besluit tot herijking wordt verwacht. Op dit moment is de aangekondigde ingangsdatum 2023. Omdat er veel onzekerheid heerst rondom de herijking en het vanuit de toezichthouder niet verplicht is om de gevolgen van de herijking zoals die nu zijn voorzien op te nemen in de meerjarenbegroting, heeft Wassenaar geen stelpost in de meerjarenbegroting opgenomen en maakt deze onderdeel uit van de risicoparagraaf.

Samengevat ziet de meerjarige ontwikkeling van de begroting er als volgt uit.

Tabel 2 Meerjarenbeeld	(bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Vastgestelde programmabegroting 2021-2024 incl amendement		116	-83	3	174
Structurele doorwerking Najaarsnota 2020		26	19	36	36
Effect decembercirculaire 2020		151	138	138	185
Totaal wijzigingen Kadernota incl nieuw beleid		-133	-101	345	-274
Begrotingssaldo Kadernota		159	-27	521	120
Meicirculaire 2021		378	107	-97	-222
Hervormingsagenda jeugd		1.583	1.034	954	857
Duurzaamheidssubsidie structureel			-20	-20	-20
Garantstellingsprovisie Avalex		65	65	65	65
Wmo- voorgenomen besluitvorming		-218	-123	-85	-21
Programmering onderhoud kapitaalgoederen		73	93	26	3
Inflatie opbrengsten afvalstoffen- + rioolheffing		107	110	113	115
DVO Avalex - gevolgen amendement		-302	-59	-63	-45
OZB Stijging van 5% i.p.v. 10%		-470	-470	-470	-470
Diverse kleine aanpassingen		-6	0	-2	-2
Totaal Mutaties na Kadernota		1.210	737	420	259
BEGROTINGSSALDO 2022-2025		1.369	710	941	379
waarvan Incidenteel		845	931	696	
waarvan Structureel		524	-221	245	379

Toelichting op de tabel

Op 6 juli 2021 heeft de raad de Kadernota 2022 vastgesteld en besloten om deze te gebruiken als uitgangspunt bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2022-2025.

Begrotingssaldo kadernota

Dit is het saldo zoals gepresenteerd in de Kadernota en met de raad besproken op 6 juli 2021.

Mutaties na Kadernota

De gevolgen van de meicirculaire zijn met de raad gecommuniceerd met de informatiebrief van 29 juni 2021. Vooruitlopend op de besluitvorming van een nieuw kabinet hebben Rijk en VNG zich gecommitteerd om te komen tot een Hervormingsagenda Jeugd. De consequenties van de voor 2022 landelijk toegezegde extra jeugdmiddelen van € 1,3 miljard zijn verwerkt in de begroting. Dit leidt tot een extra bedrag van € 1.583 miljoen in 2022. In de jaren erna is vervolgens een aflopende reeks zichtbaar. Eerder, bij de kadernota 2021, werd via een stelpost rekening gehouden met extra rijksinkomsten voor een bedrag van € 698.500. Aangezien de provincie als toezichthouder hiermee niet akkoord ging, is deze stelpost in de kadernota 2022 uit de begroting geëlimineerd. Het elimineren van deze 7 ton maakt daarmee onderdeel uit van de regel "Begrotingssaldo kadernota". Bovenstaande heeft betrekking op de inkomstenkant. De lastenkant is verwerkt in de begroting 2022 conform de raadsbesluitvorming van 1 april 2021 over kostenbesparende maatregelen voor de jeugd.

Via het aannemen van een motie bij de kadernota 2022 is besloten de duurzaamheidssubsidie van € 20.000 structureel in de begroting op te nemen.

Voor het afgeven van een garantstelling aan Avalex wordt jaarlijks een provisie ontvangen. Bij de kadernota 2022 is via een amendement besloten dat dit bedrag ten gunste van de algemene middelen komt.

Ter bestrijding van de kostenstijgingen op het gebied van de Wmo is door de raad op 21 september 2021 besloten tot een aantal kostenbesparende maatregelen. Het saldo van deze besluitvorming laat ten opzichte van de kadernota 2022 een afnemend tekort zien.

Via een informatiebrief van 22 juni 2021 bent u geïnformeerd over de onderhouds- en vervangingsopgaven die in 2021 en 2022 worden opgestart.

Op tarieven afvalstoffenheffing en rioolheffing was nog geen indexatie toegepast. Deze indexatie van de opbrengsten zorgt voor dekking van een deel van de indexatie van de kosten aan de lastenkant.

Actualisatie van de afvalbegroting naar aanleiding van het op 13 juli 2021 aangenomen amendement (wekelijks restafval en tweewekelijks GFT) leidt tot een verhoging van de bijdrage aan Avalex. Het college heeft besloten om deze hogere bijdrage, die deels incidenteel is als gevolg van investeringen, niet volledig te dekken vanuit een hogere afvalstoffenheffing. Dit betekent dat een deel van deze kosten wordt gedekt vanuit de algemene middelen.

Tot slot heeft het college besloten om de OZB in 2022 niet met 10% te laten stijgen zoals eerder besloten, maar deze stijging te halveren naar 5%. Deze stijging was met name bedoeld om het wegvallen van inkomsten precariobelasting te compenseren.

Vermogenspositie

De vermogenspositie wordt onderverdeeld in de volgende onderwerpen:

- Eigen vermogen
- Vreemd vermogen
- Financiële positie

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit algemene reserves en bestemmingsreserves. De algemene reserves hebben geen vastgestelde bestemming; het is het vrij besteedbare deel van de reserves. De bestemmingsreserves hebben een door de raad vastgesteld doel en kunnen voor dat doel worden aangewend. Het doel kan door de raad worden gewijzigd.

Het eigen vermogen daalt in meerjarenperspectief licht van € 54,7 miljoen begin 2022 naar € 51,3 miljoen eind 2025. Hierbij is overigens geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat een deel van het gepresenteerde begrotingsoverschot in de periode 2022-2025 zal worden gebruikt voor het voeden van reserves.

Vreemd vermogen

De stand van de voorzieningen bedraagt per 1 januari 2022 naar verwachting € 17,3 miljoen en blijft in 4 jaar tijd vrijwel gelijk met een verwachte stand van € 17,1 miljoen per 31 december 2025. De mutaties in deze periode zijn het gevolg van het saldo van geraamde dotaties en geraamde onttrekkingen in het kader van onderhoud wegen, riolering, speelplaatsen, openbare verlichting, bruggen, waterwegen, verkeersregelinstallaties en planmatig onderhoud aan gemeentelijk vastgoed. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen.

Wassenaar heeft geen leningen. De schulden van de gemeente bestaan voornamelijk uit kortlopende geldleningen/schulden.

Vermogenspositie

De vermogenspositie wordt o.a. uitgedrukt door de solvabiliteitsratio. Deze geeft de verhouding weer van het eigen vermogen als onderdeel van het totale vermogen. De solvabiliteitsratio bedraagt begin 2022 66%. Dit betekent dat 66% van het gemeentebezit met eigen vermogen gefinancierd is, wat volgens VNG-normen hoog is.

Voor de periode 2022-2025 staat voor € 34 miljoen aan (vervangings)investeringen gepland, waardoor het banksaldo zal afnemen. Op basis van ervaringsgegevens voor wat betreft de investeringscapaciteit gecorrigeerd voor planningsoptimisme is eind 2025 nog sprake van een verwacht positief banksaldo van € 1,0 miljoen. Tevens is de verwachting dat de komende jaren nog enkele Wassenaarse woningen verkocht zullen worden. Deze verkoopopbrengsten zijn echter onzeker en derhalve niet geraamd in de meerjarenbegroting. Tegenover de verkoopopbrengsten staat een leningverzoek vanuit Alliander, welke zorgt voor aanvullende druk op het banksaldo. Ook deze is nog niet geraamd in onderliggende meerjarenbegroting.

Beleidsbegroting

Programma's

Recapitulatie

Tabel 3

Programma's bedragen x € 1.000,- "- "=nadeel/"+"= voordeel)	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	479	-3.591	-3.112	442	-3.511	-3.068	655	-3.661	-3.006	679	-3.785	-3.106
P1 Veiligheid	100	-3.358	-3.259	100	-3.380	-3.280	100	-3.391	-3.292	100	-3.316	-3.216
P2 Verkeer en vervoer	363	-3.921	-3.558	363	-4.046	-3.683	363	-4.162	-3.799	363	-4.185	-3.822
P3 Economie	103	-637	-534	103	-599	-497	103	-599	-497	103	-539	-437
P4 Onderwijs	384	-2.699	-2.315	384	-2.747	-2.363	384	-2.832	-2.448	384	-2.866	-2.483
P5 Sport, cultuur en recreatie	642	-6.394	-5.752	638	-6.634	-5.996	658	-6.658	-6.001	658	-6.647	-5.989
P6 Sociaal Domein	6.911	-24.036	-17.125	6.863	-23.278	-16.415	6.863	-22.669	-15.805	6.863	-22.661	-15.798
P7 Volksgezondheid en milieu	8.148	-8.828	-680	8.200	-8.492	-292	8.279	-8.543	-264	8.453	-8.676	-223
P8 Wonen en bouwen	1.306	-1.918	-612	1.306	-1.896	-590	1.306	-1.893	-587	1.306	-1.890	-584
Totaal programma's	18.435	-55.383	-36.948	18.398	-54.581	-36.183	18.710	-54.409	-35.699	18.908	-54.565	-35.657
Algemene dekkingsmiddelen	46.817	-492	46.325	46.070	-492	45.578	46.042	-492	45.550	46.349	-492	45.857
Overhead	2.389	-11.948	-9.559	2.512	-12.233	-9.720	2.449	-12.116	-9.666	2.387	-12.195	-9.808
Heffing vennootschapsbelasting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	-13	-13	0	-13	-13	0	-13	-13	0	-13	-13
Saldo van baten en lasten	67.641	-67.836	-195	66.980	-67.318	-339	67.201	-67.029	172	67.643	-67.264	379
Mutaties reserves	2.874	-1.310	1.564	1.649	-600	1.049	1.369	-600	769	0	0	0
Geraamde resultaat	70.515	-69.146	1.369	68.628	-67.918	710	68.569	-67.629	941	67.643	-67.264	379

* De Algemene dekkingsmiddelen (taakveld 0.61, 0.62, 0.64, 0.7 en taakveld 0.8 exclusief het bedrag voor onvoorzien), de overhead (taakveld 0.4), de heffing vennootschapsbelasting (taakveld 0.9) en het bedrag voor onvoorzien (taakveld 0.8 alleen bedrag onvoorzien) zijn in deze tabel apart zichtbaar gemaakt en met regels onder het totaal van programma's opgenomen. De bedragen van deze taakvelden horen bij programma 0 en zijn in deze tabel anders dan in de overige tabellen in deze begroting in mindering gebracht op de bedragen in te tabelregel van programma 0.

P0 Bestuur en ondersteuning

Wat willen we bereiken ?

Bestuur van hoge kwaliteit en deskundigheid, een luisterend bestuur;

Een duurzame lokale democratie, waaraan iedereen een bijdrage kan leveren;

Samenwerken met initiatiefrijke bewoners die bijdragen aan het gemeentelijk belang;

Een bestuurscultuur gebaseerd op vertrouwen en integriteit;

Een zuinig, efficiënt en doelmatig bestuur;

Goede kwaliteit van raadsstukken;

Goede dienstverlening aan de burger, deze is tijdig, duidelijk, klantgericht en toegankelijk.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.1 Bestuur

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Verder ontwikkelen eigen Wassenaarse organisatie

Gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart

Nota Internationals

Belangrijkste resultaten 2022

Door goed werkgeverschap in staat medewerkers te binden

Gemeenteraadsverkiezingen zijn ordelijk verlopen en waren toegankelijk voor alle inwoners

Inwoners weten wat de gemeente doet

Grotere betrokkenheid van internationals binnen de Wassenaarse gemeenschap

Toelichting

Nieuwe organisatie

Per 1 september 2021 is de nieuwe Wassenaarse gemeentelijke organisatie gestart. Het jaar 2022 zal in het teken staan van het verder ontwikkelen en versterken van de eigen organisatie. De opgaven staan centraal en iedereen werkt met het doel iets te betekenen voor Wassenaar en de Wassenaarders. De organisatie is veelzijdig, open en uitdagend. Zo zijn we aantrekkelijk om voor en mee te werken, ook met het oog op de krappe arbeidsmarkt.

Bestuurscentrum de Paauw

Raadhuis de Paauw wordt ontwikkeld tot een volwaardig bestuurscentrum. Na besluitvorming in december 2021 staat 2022 in het teken van uitwerking van de plannen en de voorbereiding van de verbouwing en restauratie.

Verkiezingen

Op 16 maart vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Het is de taak van de gemeente om te zorgen dat verkiezingen ordelijk verlopen en toegankelijk zijn voor alle inwoners. Rond de verkiezingen vindt altijd een transitie plaats, het overdragen van dossiers, het inwerken van de nieuwe raad en het nieuwe college. Dit wordt voorbereid en desgewenst begeleid door de organisatie, in samenwerking met de griffie.

Nota Internationals

In Wassenaar is ongeveer een op de vijf inwoner internationals: expat of corps diplomatique. Deze groep lijkt wat los te staan van de rest van de Wassenaarse gemeenschap. Daarom is in het programma Wassenaar 2030 opgenomen dat de internationals meer betrokken moeten worden: "Zij zijn van grote waarde voor Wassenaar, omdat ze de lokale economie stimuleren en reuring, vernieuwing en verjonging brengen." Op basis van de in 2021 behandelde startnotitie, volgt in 2022 de Nota Internationals. Hierin wordt op basis van feiten en cijfers het beeld geschetst van de internationale gemeenschap in Wassenaar. De notitie bevat beleidsvoorstellen om de nadelen te mitigeren en de voordelen te versterken.

Minder juridisering

Rechtszekerheid en rechtsgelijkheid zijn hoekstenen van de legitimiteit van de overheid. Het is daarom belangrijk dat we als gemeente zo veel mogelijk informatie openbaar maken, om het vertrouwen hierin te voeden. Wanneer inwoners het gevoel hebben dat hun rechten in gevaar komen, dan zijn er juridische wegen. Deze kosten echter veel tijd en geld en leiden zelden tot een win-win-situatie. In 2022 blijven we daarom inzetten om te zorgen dat geschillen minder tot juridisering hoeven te leiden, maar meer tot een goed gesprek om de vraag achter de vraag te achterhalen, tot mediation en informeel afdoen. Openbaarheid en actief en effectief informeren dragen hier aan bij.

Communicatie

Wassenaarse inwoners zijn in hoge mate betrokken bij hun leefomgeving en bij de gemeente. Ze willen 'meeweten, meedenken en meedoen'. Als Wassenaarse gemeente werken we van buiten naar binnen en betrekken we inwoners en belanghebbenden vroeg bij beleidsvorming. Dat vereist een open en gestructureerde wijze van communiceren met alle inwoners. Daarom zetten we in op actieve communicatie, participatie en stakeholdermanagement.

Actieve communicatie

Onder actieve communicatie verstaan we dat de gemeentelijke organisatie, het bestuur en de raad structureel laten zien waar ze mee bezig zijn, hoe ze werken voor Wassenaar. Bijvoorbeeld medewerkers die vertellen over hun dagelijkse werkzaamheden. Dit zorgt er voor dat inwoners en belanghebbenden een beter beeld hebben van wat de gemeente doet. Onbekend maakt immers onbemind en zo zorgen we er ook voor dat ze beter betrokken worden bij wat er speelt in de gemeente. Om te zorgen dat onze communicatie zoveel mogelijk inwoners bereikt, zetten we in op een vitaal lokaal medialandschap.

Participatie

De verordening Inwonerparticipatie schrijft voor hoe we met inwoners en belanghebbenden participeren. Zo is voor alle partijen duidelijk wat we van ze verwachten en wat ze van de gemeente mogen verwachten. Zo stimuleren we inwoners om vroegtijdig bij het ontwikkelen van beleid betrokken te raken, maar ook om zelf initiatief te tonen om iets te kunnen betekenen voor het dorp.

Stakeholdermanagement

Om goed te kunnen communiceren en participeren, moet je je doelgroep kennen. Bijvoorbeeld wie het zijn, waar ze zitten en wat hun belangen zijn. Daarom versterken we het stakeholdermanagement, zodat we tijdiger en effectiever kunnen communiceren en de juiste mensen op tijd kunnen betrekken bij de participatie.

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.2 Burgerzaken

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Er wordt hard gewerkt aan het verder ontwikkelen en versterken van de eigen Wassenaarse organisatie. Doordat de organisatie een platte structuur heeft en open is draagt dit bij aan korte lijnen en sneller contact voor de inwoners, organisaties en ondernemers

Dienstverlening is een middel en iedereen werkt met doel iets te betekenen voor Wassenaar en de Wassenaarders. We zijn constant bezig met verbeteren om het prettiger en eenvoudiger te maken. Hiervoor werken we van buiten naar binnen bijvoorbeeld door bij inwoners hun ervaringen op te halen onder andere middels klantreizen

We uiten de dienstverlening middels het uitgangspunt digitaal waar het kan en persoonlijk waar het nodig is

Door digitalisering blijft de aandacht voor identiteitsfraude belangrijk bij Burgerzaken. Aandacht voor adresfraude in het kader van ondermijning en de aanpak adreskwaliteit per 2022 is ook van groot belang

In 2022 wordt de Uniforme Samenhangende Objectenregistratie gerealiseerd met daarin de basisgegevens over objecten in de fysieke werkelijkheid

Op 16 maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats

Belangrijkste resultaten 2022

Wij verbeteren de dienstverlening aan inwoners en bedrijven continue op basis van de uitkomsten van de peilingen uit 2020 en door continue feedback te vragen

Het team Burgerzaken werkt verder aan de inrichting zodat zij klaar is voor de toekomst

We gaan door met huisbezoeken om adresfraude tegen te gaan

We werken door aan de realisatie van de Samenhangende Objectenregistratie

Goed verlopen verkiezingen, voor de gemeenteraad op 16 maart 2022 zal toegankelijkheid een aandachtspunt blijven

Toelichting

Dienstverlening

De gemeente Wassenaar streeft naar een tijdige, duidelijke en vraaggerichte dienstverlening. Op basis van de uitkomsten van de burgerpeiling en ondernemerspeiling voeren wij verbeteringen door evenals op basis van de dagelijkse feedback voor de gehele dienstverlening.

In 2022 werken wij het concept voor de gemeentewinkel verder uit in relatie tot de ontwikkeling van de Paauw als bestuurscentrum en de mogelijkheden van verdere digitalisering.

De ontwikkelingen op het gebied van dienstverlening gaan snel en de verwachtingen van inwoners en ondernemers nemen toe op dit vlak. Inwoners en ondernemers verwachten dezelfde handige nieuwe technologieën en service van de private dienstverlener, óók van de gemeente. De digitale dienstverlening sluit hier waar mogelijk op aan.

Het is belangrijk hierbij aandacht te houden voor de inwoners die minder digitaal vaardig zijn.

De mogelijkheden voor een chat-functie worden onderzocht. Dit is technisch haalbaar maar qua personeel is dit nog de vraag omdat je in de reactietijd het moet waarmaken.

De gemeente blijft goed bereikbaar via het telefoonnummer 14070 en natuurlijk kunnen inwoners die dat willen langskomen op het gemeentehuis voor hun producten en diensten.

Burgerzaken

Voor de corona pandemie was er sprake van de mogelijkheid tot vrije inloop dagelijks tussen 10.00 en 12.00 uur. Dit was ook een toezegging vanuit het coalitieakkoord. Zodra dit weer mogelijk is zal dit weer worden ingevoerd.

Een ontwikkelingen als de introductie van de digitale identiteit (E-ID) voor de identiteitsvaststelling geeft aan hoe het werk verandert voor de medewerkers van burgerzaken. De complexiteit van vraagstukken neemt toe evenals de verwachtingen van inwoners. De medewerkers worden ondersteunt onder andere middels training en opleiding om op deze ontwikkelingen te kunnen inspelen.

Adresfraude

Het team basisregistratie personen haakt aan bij de aanpak van adresfraude via de medewerker ondermijning. Vanuit de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) krijgt de gemeente signalen die wijzen op verkeerde adresregistraties. Via het Informatieknooppunt van LAA vindt een analyse plaats en daarna kan onderzoek door de gemeente plaatsvinden. Huisbezoeken maken onderdeel uit van het onderzoek. Op basis daarvan vindt correctie plaats in de BRP. Dit betekent dat rijksdiensten daarna de dienstverlening voor die bewoner waar nodig kunnen aanpassen, zoals een huurtoeslag, studiefinanciering of uitkering.

Samenhangende Objectenregistratie

Vorig jaar is gestart met doorontwikkeling in samenhang van de geo-basisregistraties (DiS Geo). Doelstelling daarvan is meer samenhang te creëren in de geo-informatie infrastructuur. Onderdeel is de doorontwikkeling van enkele bestaande geo-basisregistraties tot een samenhangende objectenregistratie. In de objectenregistratie gaan in ieder geval de objecten van de basisregistratie adressen en gebouwen (BAG) en de basisregistratie grootschalige topografie (BGT) op. Daarnaast is het de bedoeling dat ook het gedeelte van de

WOZ administratie waarin objectgegevens zijn opgenomen en een aantal basisgegevens uit de registraties voor het beheren van de openbare ruimte (BOR) in de objectenregistratie worden opgenomen. Dit traject bestrijkt meerdere jaren waarbij in stappen wordt toegewerkt naar een Samenhangende Objectenregistratie in 2025. De verwachting is dat dit extra werk vraagt via een projectmatige aanpak, extra scholing, uitbreiding in fte's en mogelijk dat er extra programmatuur moet worden aangeschaft. Dit betekent extra benodigde middelen. Dit staat beschreven in de impact analyse. Eind van het jaar is er meer bekend over de stappen die genomen moeten worden en in de voorjaarsnota komt dit onderwerp dan terug.

Verkiezingen

Op 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Net als vorig jaar is er extra aandacht voor de toegankelijkheid zodat inwoners met een beperking aan het stemproces kunnen deelnemen.

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Gemeentelijke huisvesting/De Paauw

Restauratie cementrustieke bruggen in park de Paauw

Belangrijkste resultaten 2022

Invoeren kostendekkende huren Grond en Vastgoed

Afstoten vastgoed, realisatie taakstelling

Aanvraag omgevingsvergunning De Paauw

Vastgoed- en accommodatiebeleid

Verduurzaming vastgoedportefeuille

Toelichting

Invoeren kostendekkende huren

Vanuit de wet markt en overheid is de gemeente verplicht om de integrale kosten van eigen panden via de huurprijs door te berekenen aan de gebruikers. Om de berekeningen te maken zijn gegevens nodig. Daarvoor zijn in 2019 gecertificeerde metingen uitgevoerd met betrekking tot de verhuurbare vloeroppervlakte en het energielabel per pand. In de zomer van 2020 heeft een presentatie aan de raad plaatsgevonden, waarbij naar voren is gebracht dat het vigerende beleid op dit vlak aanpassing vraagt. Een kostendekkende huur is vaak hoger dan de huidige huurprijs waardoor dit, afhankelijk van de gekozen richting, consequenties heeft voor de

huurders. Een voorstel voor huurcompensatiebeleid zal derhalve ook worden voorgelegd aan de raad. Om tot een juiste huurprijs te komen moeten de kosten per pand en/of stuk grond in beeld gebracht worden. Daarna wordt de integrale kostprijs en eventuele bijkomende huurcompensatie vastgesteld. In 2022 worden de nieuwe contracten aan de huurders voorgelegd, waarna deze per 1 januari 2023 in werking treden.

Afstoten vastgoed

Voor de vastgoedportefeuille is een oplopende taakstelling opgenomen. In de portefeuille zijn panden aangemerkt als 'onderhevig aan ontwikkelingen'. De ontwikkeling bij enkele locaties is in een dusdanig ver stadium dat aangenomen kan worden dat begrotingsposten kunnen komen te vervallen. Of de taakstelling daadwerkelijk gerealiseerd kan worden is hiermee afhankelijk van de doorloop op deze ontwikkelingen. Verdere analyse van bijvoorbeeld de woningen in de begroting leveren nagenoeg geen positieve bijdrage aan de taakstelling. De onderstaande bedragen zijn het resultaat van alle baten en lasten op het betreffende exploitatie nummer.

De ontwikkelingen bij cultureel centrum De Warenar, Kerkstraat 75, maken dat aangenomen mag worden dat op termijn posten uit de begroting genomen kunnen worden. Afstoten van de locatie is voorzien in 2022. Hiermee wordt een lastenverlichting van circa € 36.000 gerealiseerd. De ontwikkelingen op de locatie Middelweg zijn ook zover gevorderd, dat deze een bijdrage kunnen leveren aan de taakstelling; afstoten van deze locatie is voorzien medio 2022. Het gaat hierbij om de adressen Fabritiuslaan 2, Middelweg 31a en Middelweg 33. De bijdrage die deze panden leveren aan de taakstelling is circa € 51.000. Voor verdere invulling van de taakstelling zal bijvoorbeeld een visie op het gemeentekantoor, Johan de Wittstraat 45 nader beschouwd moeten worden; en de relatie die deze locatie heeft met verdere invulling van functies.

Voormalige Den Deylschool

De voormalige Den Deylschool aan de Middelweg wordt in 2022 verkocht. Voor nadere informatie omtrent de herontwikkeling zie Programma 8 Wonen en Bouwen, paragraaf 8.1 Ruimtelijke Ordening.

Vastgoed- en accommodatiebeleid

Op het gebied van onroerend goed is er een groot aantal ontwikkelingen en opgaven zoals woningbouw, verduurzaming, faciliteren maatschappelijke functies en druk op de gemeentelijke exploitatiebegroting. Om deze uitdagingen aan te pakken is het noodzakelijk dat er integraal beleidsafwegingen worden gemaakt ten aanzien van het wel of niet in bezit houden van panden, het faciliteren van maatschappelijke functies en waar (her)ontwikkeling gaat plaatsvinden. In 2021 is het vastgoed- en accommodatiebeleid aan de commissie voorgelegd. In het najaar 2021 wordt een presentatie aan de Raad gegeven. De verwachting is dat dit tot een concreet beleidsplan en uitvoeringsplan in 2022 zal leiden. Zo kan het afstoten van vastgoed, om de beheerlasten te reduceren, snel in gang worden gezet na vaststelling van het vastgoedbeleid. Op deze wijze kan invulling gegeven worden aan de oplopende taakstelling ten aanzien van de structurele lasten voor planmatig onderhoud van het vastgoed met ingang van 2022.

Gemeentelijke huisvesting / buitenplaats De Paauw

In 2022 worden de omgevingsvergunningen aangevraagd voor de verbouw en restauratie van De Paauw tot het bestuurscentrum. Tevens wordt de alternatieve huisvesting voor de huidige 'bewoners' van De Paauw verder

voorbereid, zodat in 2023 verhuisd kan worden en de restauratie kan starten. Uiteraard onder voorwaarden dat het vergunningverleningstraject positief wordt afgerond.

Doordat in 2022 voornamelijk de engineering en uitwerking van de bouw- en restauratieplannen aan de orde zijn wordt verwacht dat in dat jaar slechts 10% van de totale investering uitgegeven wordt. De verhuizing en start van de restauratie in 2023 vraagt dan 30% en in 2024 worden de grootste uitgaven/ betalingen voorzien tot 60% van het investeringsbedrag; totaal geraamd op 11,7 miljoen. Het streven is het gemeentekantoor (ter waarde van 3,5 miljoen) na 2025 af te stoten ten behoeve van woningbouw, nadat De Paauw weer beschikbaar is gekomen. Tot die tijd zal het huidige gemeentekantoor zo goed mogelijk functioneel in stand worden gehouden en vindt er noodzakelijk en regulier onderhoud plaats.

Voor park De Paauw is in 2022 de aanleg van de parkeerplaats in de moestuin voorzien en krijgt de Prinsessentuin een opknapbeurt conform de keuze van de raad. Als slotstuk zullen nog enkele vazen en beelden in het park worden gerestaureerd. Er wordt ook een vervolg gegeven aan de restauratie van de cementtrustieke bruggen in park de Paauw.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Net zoals vastgoed van bedrijven, is ook gemeentelijk vastgoed onderhevig aan de informatieplicht, energiebesparingsplicht en 2023 label C-verplichting voor kantoren. Uit de financiële doorkijk wat betreft de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed blijkt dat we voor een grote financiële en technische opgave staan om de gehele portefeuille in 2050 energieneutraal te krijgen.

Om invulling te geven aan de ambitie 'Wassenaar energieneutraal 2050', is in 2021 een pilot uitgevoerd bij drie panden. Dit betreft Paauwlaan 12 (scouting), Langstraat 40 (bibliotheek) en Het Kerkehout 6 (aula begraafplaats). Het doel is om geleidelijk de gehele gemeentelijke portefeuille te verduurzamen. Om dit te bereiken zullen jaarlijks voorstellen worden voorgelegd aan de raad.

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.4 Overhead

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

In 2022 wordt verder gewerkt aan de basis op orde voor de PIOFACH-taken die door Wassenaar zelfstandig worden uitgevoerd

Belangrijkste resultaten 2022

De basis is op orde

Toelichting

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording worden alle gemeentelijke lasten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de primaire processen begroot en verantwoord op taakveld 0.4 Overhead. De overheadkosten betreffen o.a.:

- De kosten voor de zogenaamde PIOFACH-taken: personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt dit onderdeel nader toegelicht.
- De kosten voor management, leidinggevenden en alle medewerkers die zich bezig houden met PIOFACH-taken

Tot 1 september 2021 werden alle PIOFACH-taken uitgevoerd door de werkorganisatie Duivenvoorde. Per 1 september 2021 voert Wassenaar deze taken uit als zelfstandige gemeente.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Realisatie 2020	Begroot 2022 vergelijkings cijfer	Landelijk
01	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,11	7,01	n.v.t.
02	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	0,10	5,81	n.v.t.
03	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 341	€ 355	n.v.t.
04	Externe inhuur	kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	5,93%	2,42%	n.v.t.
05	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	11,85%	13,82%	n.v.t.

Toelichting beleidsindicatoren

Met uitzondering van de griffie en de schooladviesdienst had de gemeente Wassenaar tot 1 september 2021 geen bezoldigd personeel in dienst. Vanaf 2022 heeft de gemeente Wassenaar wel weer een eigen ambtenarenapparaat. De beleidsindicatoren van 2022 zijn daarom niet vergelijkbaar met die van de voorgaande jaren.

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.5 Treasury

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld worden geen beleidsmatige ontwikkelingen verwacht

Belangrijkste resultaten 2022

Niet van toepassing

Toelichting

Op dit taakveld wordt de ontvangst van dividend van de deelnemingen in de BNG en Alliander verantwoord.

Als gevolg van corona heeft de ECB (Europese Centrale Bank) de BNG opgelegd de daadwerkelijke uitbetaling van haar dividend over de jaren 2019 en 2020 tot eind september 2021 uit te stellen. De verwachting is dat in 2022 de BNG haar dividend over het jaar 2021 gewoon mag uitbetalen.

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.61 OZB Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toepassen inflatiecorrectie

Verhoging OZB met circa 5% (investeringsplan programmabegroting 2020-2023)

Toelichting

De opbrengst van de onroerende-zaakbelastingen (OZB) voor woningen is voor 2022 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (geharmoniseerde consumentenprijsindex). Met deze verhoging wordt de algemene prijsontwikkeling gevolgd. Dit is noodzakelijk om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en structurele onevenwichtigheid te voorkomen. Daarnaast is de opbrengt OZB verhoogd (circa 5%), hiertoe is besloten in de programmabegroting 2020-2023 en opgenomen in het dekkingsplan.

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.62 OZB Niet-Woningen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toepassen inflatiecorrectie

Verhoging OZB met circa 5% (investeringsplan programmabegroting 2020-2023)

Toelichting

De opbrengst van de onroerende-zaakbelastingen (OZB) voor niet-woningen is voor 2022 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (geharmoniseerde consumentenprijsindex). Met deze verhoging wordt de algemene prijsontwikkeling gevolgd. Dit is noodzakelijk om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en structurele onevenwichtigheid te voorkomen. Daarnaast is de opbrengst OZB verhoogd (circa 5%), hiertoe is besloten in de programmabegroting 2020-2023 en opgenomen in het dekkingsplan.

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.64 Belastingen overig

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toepassen inflatiecorrectie

Toelichting

Onder de overige belastingen vallen hondenbelasting, ondernemersheffing (reclamebelasting) en de precariobelasting.

De opbrengst van de hondenbelasting is voor 2022 verhoogd met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (geharmoniseerde consumentenprijsindex). Met deze verhoging wordt de algemene prijsontwikkeling gevolgd. Dit is noodzakelijk om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en structurele onevenwichtigheid te voorkomen.

Omdat de opbrengst van de ondernemersheffing onder aftrek van de perceptiekosten wordt uitgekeerd aan het ondernemersfonds wordt de opbrengst in overleg met de centrumondernemers vastgesteld. De opbrengst is voor 2022 niet verhoogd.

Op basis van een in 2017 aangenomen wet mogen gemeenten tot en met 2021 nog precariobelasting op kabels en leidingen heffen, dit ten hoogste tegen het tarief zoals dat gold op 10 februari 2016. Met ingang van 2022 vallen deze inkomsten weg voor de gemeenten en daarmee de kosten voor de netwerkbedrijven (Alliander en Dunea). Het voordeel wat tegenover deze afschaffing staat voor de netwerkleveranciers, Alliander en Dunea, wordt overigens doorvertaald naar de burgers en bedrijven. Deze krijgen oplopend vanaf 2022 een lagere rekening van deze partijen. De werkwijze van Dunea en Alliander is verschillend, waardoor het voordeel bij Dunea eerder zichtbaar wordt dan bij Alliander, bij Dunea in 2022 en bij Alliander uiterlijk in 2024.

Met het wegvallen van deze inkomsten was in het meerjarenperspectief overigens al rekening gehouden. De tarieven voor de overige belastbare feiten zijn met het inflatiepercentage verhoogd.

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.7 Uitkering Gemeentefonds

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De herijking van het gemeentefonds waarvan de gevolgen, naar het zich laat aanzien, eind 2021 bekend zouden moeten worden

Belangrijkste resultaten 2022

Voor 2023 en latere jaren de financiële gevolgen in beeld brengen

Toelichting

De uitkeringen uit het gemeentefonds in de begroting 2022-2025 zijn grotendeels berekend op basis van de meicirculaire 2021. Daarna zijn de toegezegde extra rijksmiddelen voor jeugd nog toegevoegd. De eventuele negatieve gevolgen van de herijking gemeentefonds zijn meegenomen als risico en nog niet verwerkt in de cijfers.

Met betrekking tot de algemene uitkering uit het gemeentefonds spelen drie zaken:

1. het bij het lastenniveau van de gemeenten achterblijven van de verstrekte middelen voor de jeugdzorg;
2. de normeringssystematiek waarbij de *omvang* van het accres (de groei van het gemeentefonds) afhankelijk is van de accres relevante uitgaven van het Rijk gedurende het boekjaar;
3. de herziening/herijking van de *verdelingssystematiek* van het gemeentefonds.

ad 1. In 2019 is voor de periode 2019 t/m 2021 € 1 miljard extra beschikbaar gesteld voor de jeugdzorg. In de septembercirculaire 2020 zijn deze middelen éénmalig verlengd met € 300 miljoen. voor 2022. Halverwege 2021 zijn door het Rijk en de VNG afspraken gemaakt over de incidentele middelen jeugdzorg voor 2021 en 2022. Ook zijn extra gelden toegezegd voor 2023 tot en met 2025. Hierover zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt, dit moet door het nieuwe kabinet gedaan worden. Om gemeente toch alvast rekening te kunnen laten houden met de extra gelden is besloten door het Rijk, de VNG en IPO dat gemeenten maximaal 75% mogen ramen van de tot nu toe bekende bedragen. Deze afspraak komt in plaats van de eerdere richtlijnen voor het ramen van de structurele middelen jeugdzorg met een stelpost van € 300 miljoen.

ad 2. In de meicirculaire 2020 werd duidelijk dat de accressen voor 2020 en 2021 werden bevroren. In de meicirculaire 2021 is duidelijk gemaakt dat vanaf 2022 weer sprake is van een nieuwe accresraming. Voor 2022 is sprake van een neerwaartse bijtelling van het accres als gevolg van een lagere loon- en prijsontwikkeling. De uiteindelijke ontwikkeling van het accres is afhankelijk van de keuzes die een nieuw kabinet maakt.

ad 3. De afgelopen jaren is de verdeling van het gemeentefonds complexer geworden, deze verdeling is toe aan een actualisatie. Halverwege 2019 zijn de gemeentefondsbeheerders gestart met de werkzaamheden om de verdelingssystematiek van het gemeentefonds beter te laten aansluiten bij het kostenniveau van de gemeenten. Begin augustus 2021 is door de minister van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties een aangepast verdeelvoorstel voorgelegd aan de Raad voor het Openbaar bestuur. De uitkomsten hiervan zijn nu gebaseerd op het jaar 2019, de cijfers zijn echter nog niet definitief. Na ontvangst van het ROB-advies zal ook de VNG nog geconsulteerd worden. Volgens deze laatste tussenstand gaat Wassenaar er € 36 per inwoner op achteruit, dit komt neer op circa € 0,95 miljoen. Wel is sprake van een ingroeipad van maximaal € 15 per inwoner per jaar. Dit is voor nu gemaximeerd op de jaren 2023 tot en met 2026 ofwel $4 \times € 15 = € 60$ per inwoner. Dit geldt voor zowel voordeel- als nadeelgemeente.

Wat gaan we daarvoor doen ?

0.8 Overige baten en lasten

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toelichting

Op dit taakveld worden lasten en baten geraamd voor zover deze niet direct op de individuele inhoudelijke taakvelden te ramen zijn. Hierin vinden geen beleidsmatige ontwikkelingen plaats.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland	0.61, 0.62 en 0.64
Werkorganisatie Duivenvoorde	Alle taakvelden
Holland Rijnland	0.1
BNG NV	0.5
Alliander NV	0.5
Dunea NV	0.5

Wat gaat het kosten ?

Tabel 4

Programma: P0 Bestuur en ondersteuning		Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
("-"= nadeel / "+"= voordeel) bedragen x € 1.000		2020	2021	2022	2023	2024	2025
0.1 Bestuur	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-2.379	-3.884	-2.125	-2.109	-2.109	-2.109
	Saldo	-2.379	-3.884	-2.125	-2.109	-2.109	-2.109
0.2 Burgerzaken	Baten	390	406	381	344	557	582
	Lasten	-857	-868	-817	-778	-903	-917
	Saldo	-467	-461	-435	-433	-346	-335
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	Baten	1.835	97	98	98	98	98
	Lasten	-1.008	-590	-504	-479	-454	-454
	Saldo	827	-493	-406	-381	-356	-356
0.4 Overhead	Baten	40	52	2.389	2.512	2.449	2.387
	Lasten	-9.501	-9.707	-11.948	-12.233	-12.116	-12.195
	Saldo	-9.461	-9.655	-9.559	-9.720	-9.666	-9.808
0.5 Treasury	Baten	698	667	812	812	812	812
	Lasten	-16	-30	-15	-15	-15	-15
	Saldo	683	637	797	797	797	797
0.61 OZB Woningen	Baten	7.375	7.821	8.273	8.273	8.273	8.273
	Lasten	-284	-287	-303	-303	-303	-303
	Saldo	7.091	7.534	7.970	7.970	7.970	7.970
0.62 OZB Niet-Woningen	Baten	2.647	2.892	3.060	3.060	3.060	3.060
	Lasten	-60	-62	-64	-64	-64	-64
	Saldo	2.587	2.829	2.996	2.996	2.996	2.996
0.64 Belastingen overig	Baten	2.270	2.191	414	414	414	414
	Lasten	-101	-107	-111	-111	-111	-111
	Saldo	2.169	2.084	303	303	303	303
0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds	Baten	30.618	30.699	33.065	32.318	32.290	32.597
	Lasten	0	0	0	0	0	0
	Saldo	30.618	30.699	33.065	32.318	32.290	32.597
0.8 Overige baten en lasten	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-279	-360	-158	-158	-208	-318
	Saldo	-279	-360	-158	-158	-208	-318
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	8	0	0	0	0	0
	Saldo	8	0	0	0	0	0
0.11 Resultaat rekening baten en lasten	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	0	0	0	0	0	0
	Saldo	0	0	0	0	0	0
Totaal baten	Baten	45.874	44.826	48.492	47.831	47.953	48.222
Totaal lasten	Lasten	-14.477	-15.896	-16.044	-16.248	-16.281	-16.484
Saldo van baten en lasten	Saldo	31.397	28.930	32.448	31.584	31.672	31.738

Toelichting op mutatie (verhoging/verlaging) begroot 2022 ten opzichte van begroot 2021 in taakvelden groter of gelijk aan € 50.000

Taakveld 0.1 Bestuur (€ 1.763.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

Het voordeel op het taakveld wordt met name veroorzaakt door de incidentele kosten voor de ontvlechting in 2021 van € 1,629 miljoen (het OTO-budget (Ontvlechting, Transitie, Opbouw)). Daarnaast zijn er salariskosten overgeheveld naar taakveld 0.4 overhead. Het gaat dan bijv. om de salarislaster van de gemeentesecretaris die daar verantwoord moeten worden. Tot slot is er een bescheiden bedrag van eenmalig € 4.000 opgeplust bij het budget voor de Griffie in verband met de vorming van een nieuwe raad in 2022.

Taakveld 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden (€ 87.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

Het voordeel op dit taakveld is o.a. het gevolg van de taakstelling van € 50.000 waartoe in 2020 bij de kadernota 2021 is besloten. Deze taakstelling loopt op tot € 100.000 in 2024.

Er is daarnaast een voordeel van € 30.000 zichtbaar door het wegvallen van incidentele verduurzamingsmiddelen in 2021.

Taakveld 0.4 Overhead (€ 96.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

Het saldo op het taakveld "overhead" blijft vrijwel gelijk. Er is sprake van een lichte daling van het saldo van lasten en baten, met name als gevolg van het wegvallen van aanvullende kosten voor het programmteam SSA - opgavegericht werken. Door indexering en overheveling van salarislaster van taakveld 0.1 Bestuur nemen de lasten weer iets toe.

Het grootste verschil ten opzichte van 2021 zit in de hogere baten en lasten. Dit is het gevolg van het gastheerschap ICT bij Wassenaar. Dit leidt tot hogere ICT-laster, maar ook tot een hogere bate vanuit Voorschoten.

Taakveld 0.5 Treasury (€ 160.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

In 2022 wordt rekening gehouden met hogere dividenduitkeringen voor zowel Alliander als de BNG. Het voordeel bedraagt € 95.000. Dit betreft een structureel voordeel. Tevens is de garantieprovisie van HVC (€ 65.000) structureel opgenomen als extra inkomst.

Taakveld 0.61 OZB Woningen (€ 436.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

Taakveld 0.62 OZB Niet-woningen (€ 167.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

Taakveld 0.64 Belastingen overig (€ 1.781.000 nadeel t.o.v. begroting 2021)

Op de drie belastingtaakvelden zijn forse mutaties zichtbaar. De precario op kabels en leidingen (TV 0.64) is met ingang van 2022 afgeschaft. Dit levert een nadeel op van een kleine € 1,8 miljoen voor de gemeente. Het voordeel wat hier tegenover staat voor de netwerkleveranciers, Alliander en Dunea, wordt overigens doorvertaald naar de burgers en bedrijven. Deze krijgen oplopend vanaf 2022 een lagere rekening van deze partijen. De werkwijze van Dunea en Alliander is verschillend, waardoor het voordeel bij Dunea eerder zichtbaar wordt, dan bij Alliander, bij Dunea in 2022 en bij Alliander uiterlijk in 2024.

Om de lagere opbrengst voor de gemeente te compenseren en om de investeringen die de gemeente in gang heeft gezet te kunnen bekostigen is de OZB de laatste jaren stapsgewijs verhoogd. In 2022 bedraagt de verhoging 5%, een bedrag van € 471.000. Het resterende OZB-voordeel van € 132.000 heeft met name betrekking op indexering.

Taakveld 0.7 Alg uitk. & ov. uitk. gemeentefonds (€ 2.366.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

In 2022 zien we vooral een stijging van het gemeentefonds als gevolg van de extra toegezegde rijksmiddelen voor jeugdzorg (€ 1,58 miljoen). Het resterende voordeel (€ 778.000) kent meerdere oorzaken, maar is voornamelijk het gevolg van indexering (accres). In de raadsinformatiebrief over de decembercirculaire 2020 en meicirculaire 2021 wordt dit voordeel nader toegelicht. De gevolgen van de herijking gemeentefonds gelden pas vanaf 2023 en zijn dusdanig in beweging dat ervoor is gekozen om deze als risico op te nemen.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten (€ 202.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

Tot 2021 is er rekening gehouden met frictiekosten als gevolg van een eerdere bezuiniging op de WODV. In 2022 vallen deze lasten weg, wat leidt tot een voordeel van € 100.000. Het andere voordeel betreft de reservering van het begrotingssaldo van € 102.000 voor 2021 bij de primaire begroting.

P1 Veiligheid

Wat willen we bereiken ?

Een veilig dorp, daarom richten we ons op het verder terugdringen van inbraken en overlast;

Verhogen van de sociale veiligheid;

De politie en handhavers zijn zichtbaar aanwezig; er is toezicht op handhaving van de regels;

Burgers zijn betrokken bij het veiligheidsbeleid en nemen hierin zelf initiatieven;

Integrale samenwerking tussen alle partners die betrokken zijn bij de veiligheid, we werken hiervoor samen in de Veiligheidsregio Haaglanden.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Wat gaan we daarvoor doen ?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De Veiligheidsregio Haaglanden heeft binnen de vastgesteld meerjarenbegroting 2022-2025 de volgende speerpunten benoemd:

Brandweer: het waarborgen van de fysieke veiligheid, waarbij het (regionale) risicoprofiel de basis vormt voor de juiste zorg op het juiste moment te kunnen leveren. De uitwerking van de thema's verdichting en energietransitie zullen verder in kaart worden gebracht zodat ook op langere termijn de specifieke risico's in perspectief worden gebracht. De reguliere advisering richting gemeenten wordt omgevingsrechtproof

Crisisbeheersing: Ter voorbereiding op incidenten en crises die buiten de 'dagelijkse zorg' vallen vormen het Regionale Risicoprofiel, het beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing en het

Belangrijkste resultaten 2022

Top Prioriteit heeft de herinrichting van de crisisorganisatie. Dit is noodzakelijk door de ontvlechting uit de WODV. Per 1 jan 2022 moet de crisisorganisatie kunnen optreden indien dat vereist is, inclusief de implementatie van de aanbevelingen uit de evaluatie en nafase corona WODV en de regionale visie mbt Crisisbeheersing 3.0

Een nieuwe DVO (dienstverleningsovereenkomst) tussen de gemeente en de Wassenaarse Reddingsbrigade

Aanschaf 2e Mobiele informatiesysteem als flexibele communicatiemiddel. Hiermee wordt finale invulling gegeven aan de voorbereide Crowd Control maatregelen die zijn ontwikkeld en indien nodig geactiveerd worden. Buiten inzet t.b.v Crowd Control zijn de mobiele informatiesystemen beschikbaar om

Regionale Crisisplan de basis. Er wordt rekening gehouden met een samenleving die steeds complexer wordt door o.a. verdichting en de gevolgen daarvan voor de openbare ruimte en veiligheid

De inzichten die bij de corona-aanpak zijn opgedaan worden gebruikt om de prestaties voor gemeentelijke crisisbeheersing te concretiseren en de 'koude' en de 'warme' fase hier op aan te sluiten

bij andere (gemeentelijke) activiteiten in te zetten als extra dienstverlening richting bewoners

Toelichting

De gemeente Wassenaar is onderdeel van de Veiligheidsregio Haaglanden. Binnen de Veiligheidsregio zijn de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende partners (Politie, Brandweer, GHOR en Gemeenten) beschreven en vastgelegd. De gemeente is verantwoordelijk voor wat wordt genoemd Bevolkingszorg. Dit vloeit voort uit de algemene zorgplicht voor hun inwoners. Binnen de Veiligheidsregio Haaglanden is daarnaast specifieke aandacht voor regionale ontwikkelingen op het gebied van o.a. klimaatverandering, energietransitie en het omgevingsrechtproof maken van de reguliere advisering richting gemeente.

Door de (wereldwijde) uitbraak van corona en de aanpassingen die dat van gemeenten heeft gevergd, heeft de gezamenlijke implementatie van het regionale plan gemeentelijke crisisbeheersing zeker een jaar vertraging opgelopen. Het heeft er echter ook voor gezorgd dat gemeenten lokaal in meer of mindere mate ervaring hebben opgedaan met de beoogde werkwijze: er is domein overstijgend gewerkt en de scheiding tussen de reguliere en de crisisorganisatie is vervaagd.

Ontwikkelingen die (vertraagd door corona) op stapel staan is de doorontwikkeling naar Bevolkingszorg 3.0. De regionale visie is vastgesteld, de implementatie is sterk afhankelijk van de ontwikkelingen rond corona. Onderdeel van Bevolkingszorg 3.0 is specifieke aandacht en inrichting van een gemeentelijk team incidenten (GTI concept) die kan optreden bij lokale incidenten met een grote maatschappelijke impact. Voorbeelden hiervan zijn bijvoorbeeld incidenten in het sociale domein en openbare orde en veiligheid. Het GTI concept wordt bij de herinrichting van de crisisorganisatie meegenomen en geïmplementeerd.

Ten behoeve van de strandveiligheid Wassenaar wordt een geactualiseerde Dienst Verlening Overeenkomst (DVO) afgesloten tussen de gemeente en de Wassenaarse Reddingsbrigade. Er is behoefte aan een verduidelijking qua wederzijdse verwachtingen en prestaties.

De opgedane ervaringen tijdens corona qua Crowd Control en de daaraan gekoppelde inzet van mobiele communicatie middelen hebben laten zien eigen bezit van dergelijke mobiele infosystemen financieel goedkoper is dan ad-hoc inhuur. Om de mogelijkheden ook voor ander inzet dan louter t.b.v. corona te vergroten kan een 2^e tekstkar goede diensten bewijzen.

Wat gaan we daarvoor doen ?

1.2 Openbare orde en veiligheid

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De ontvlechting van de WODV

Toenemende signalen die duiden dat ondermijnende criminaliteit in Nederland actief is en zijn invloed heeft op de samenleving. Het is nodig dat de overheid meer focus op bewustwording en aanpak krijgt van de bestrijding tegen georganiseerde en ondermijnende criminaliteit

Digitalisering van de samenleving en daardoor de digitalisering van criminaliteit in de vorm van cybercrime

Belangrijkste resultaten 2022

Een startnotitie voor nieuw vierjarig integraal veiligheidsbeleid voor de periode 2023 – 2026, waarbij nieuwe actuele speerpunten en ambities worden vastgelegd voor het beleidsterrein van de portefeuille openbare orde en veiligheid

Een versterking van de Wassenaarse aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit met onder meer het realiseren van een lokaal meldpunt en een lokaal multidisciplinair ondermijningsoverleg waar signalen worden gedeeld, gewogen en afgestemd met regionale ketenpartners

Toelichting

Integraal veiligheidsbeleid

Het beleidsterrein van openbare orde en veiligheid is zeer breed en divers. Om effectiever op ontwikkelingen en trends te kunnen sturen, stelt de gemeenteraad hierdoor eens per 4 jaar het integraal veiligheidsbeleid vast, waarin de speerpunten en ambities in staan beschreven. Het huidige beleid loopt tot eind 2022, waarna nieuw vierjarig beleid nodig is. In 2022 zal het college een startnotitie voor dit vierjarig beleid aan de nieuwe gemeenteraad aanbieden, waarin gelegenheid is om de kaders voor dit integraal veiligheidsbeleid vast te stellen.

Ondermijning

In het verlengde van de landelijke focus op de aanpak van ondermijning zal ook lokaal invulling gegeven worden aan enerzijds een versterking van de aanpak van georganiseerde ondermijnende criminaliteit en anderzijds aan een vergroting van de gemeentelijke weerbaarheid, waarmee de speelruimte wordt verkleind voor vormen van ondermijning. In 2021 is een regisseur ondermijning gestart om het door de gemeenteraad vastgestelde plan van aanpak ondermijning te implementeren. In de ambtelijke organisatie zullen dwarsverbanden met vakafdelingen worden gelegd om signalen van ondermijnende criminaliteit integraal te toetsen en waar nodig interventies in te zetten.

Informatiepositie

De gemeente beschikt op diverse terreinen over veel informatiebronnen. Op het gebied van openbare orde en veiligheid zijn dit vooral maandelijkse politiecijfers, maar ook meldingen over de buitenruimte, waarnemingen

van toezicht & handhaving en openbare bronnen. In de afgelopen periode is gewerkt om de informatiepositie op het gebied van openbare orde en veiligheid te verstevigen en informatie overzichtelijker te ontsluiten en verrijken tot duidelijke trends en ontwikkelingen. Op deze manier kan de gemeente zorgelijke trends eerder identificeren, hierop anticiperen en waar nodig ingrijpen met preventieve of repressieve maatregelen.

Zorg en veiligheid

In 2020 is op voorspraak van de burgemeester gezocht naar versterking van de huidige ketensamenwerking tussen de zorgketen en veiligheidsketen. Uit dit onderzoek is gebleken dat de huidige capaciteit van de procesregie van de afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling uitbreiding nodig heeft. Op basis hiervan zijn verbetervoorstellen gedaan ten behoeve van de huidige capaciteit van de procesregie. Door een uitbreiding van de capaciteit is het mogelijk om escalerende casuïstiek zo vroegtijdig mogelijk te signaleren en verschuift de gemeente de inzet van curatieve zorg naar preventieve zorg. De verdere implementatie en integrale uitvoering van de verbetervoorstellen staan op dit moment on-hold totdat de aanvullende capaciteit is gerealiseerd.

Een eigen politiebureau in Wassenaar

Onze inwoners verdienen een politieorganisatie die dichtbij en benaderbaar is, zodra dit nodig is. Wassenaar heeft een aantal unieke eigenschappen, waardoor een eigen politiebureau onontbeerlijk is. De geografische en sociale eigenschappen van Wassenaar vereisen dat de politie snel ter plaatse kan zijn. Gelegen aan een grote uitvalsweg, midden in de randstad, maar met relatief veel privacy en rust, is het gebied extra kwetsbaar voor high impact crimes zoals woninginbraken. Daarnaast is een eigen bureau ook noodzakelijk om service te kunnen bieden aan de internationale gemeenschap, bestaande uit de meer dan veertig residenties, de American School The Hague en de Amerikaanse ambassade. Daarnaast liggen in Wassenaar grote recreatiegelegenheden, zoals Bergheide, Meijndel en Duinrell, en de Koninklijke Landgoederen de Horsten. In de portefeuille van openbare orde en veiligheid is het daarom een blijvend speerpunt om in Wassenaar het politiebureau te behouden.

Woonoverlast

Sinds dit jaar is in samenwerking met de woningbouwcorporaties, politie en de gemeente Wassenaar een tweejarige pilot opgestart met buurtbemiddeling. Buurtbemiddeling is een service waar inwoners gratis gebruik van kunnen maken indien sprake is van een burenruzie of woonoverlast. Voorheen kon alleen de politie zaken aanmelden bij buurtbemiddeling. De pilot is gestart om ervaringen op te doen dat in plaats van de politie, de corporaties direct zelf zaken aanmelden. Door deze verschuiving zijn overlastsituaties eerder in beeld bij buurtbemiddeling en vergroot dit de kans op een gezamenlijke oplossing tussen de partijen. Na de tweejarige pilot bekijkt de gemeente Wassenaar met de woningbouwcorporaties bij positieve ervaringen een cofinanciering van buurtbemiddeling.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
06	Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	8 (2019)	12 (2020)	11 (2020)
08	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	1,2 (2018)	1,1 (2019)	2,3 (2019)
09	Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	4,4 (2019)	4,0 (2020)	4,6 (2020)
10	Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,9 (2018)	4,4 (2019)	2,3 (2019)
11	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,8 (2019)	4,2 (2020)	6,2 (2020)

Toelichting beleidsindicatoren

Onder vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte.

Het delict mensenhandel wordt samen met het delict mensensmokkel weergegeven bij geweldsmisdrijven.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)	1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Wat gaat het kosten ?

Tabel 5

Programma: P1 Veiligheid ("-"= nadeel / "+"= voordeel) bedragen x € 1.000		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	Baten	2	0	0	0	0	0
	Lasten	-2.088	-2.181	-2.368	-2.380	-2.391	-2.316
	Saldo	-2.086	-2.181	-2.368	-2.380	-2.391	-2.316
1.2 Openbare orde en veiligheid	Baten	73	84	100	100	100	100
	Lasten	-987	-1.009	-990	-1.000	-1.000	-1.000
	Saldo	-914	-925	-890	-900	-900	-900
Totaal baten	Baten	75	84	100	100	100	100
Totaal lasten	Lasten	-3.076	-3.190	-3.358	-3.380	-3.391	-3.316
Saldo van baten en lasten	Saldo	-3.000	-3.106	-3.259	-3.280	-3.292	-3.216

Toelichting op mutatie (verhoging/verlaging) begroot 2022 ten opzichte van begroot 2021 in taakvelden groter of gelijk aan € 50.000

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer (€ 187.000 nadeel t.o.v. begroting 2021)

Het grote nadelig saldo wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio Haaglanden, bestaande uit de reguliere bijdrage (€ 119.000) en de bijdrage voor de FLO (Functioneel Leeftijdsontslag) (€ 73.000).

P2 Verkeer en vervoer

Wat willen we bereiken ?

Een goede bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid van Wassenaar voor alle modaliteiten, met extra aandacht voor de zwakke verkeersdeelnemers (fietsers, voetgangers, mindervaliden, schoolgaande kinderen, etc.)

Wat gaan we daarvoor doen ?

Wat gaan we daarvoor doen ?

2.1 Verkeer en vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Aanleg Rijnlandroute

Verkeerdruk op het Wassenaarse wegennet

Belangrijkste resultaten 2022

Uitwerking en gedeeltelijk realisatie van het verkeersonderzoek

Uitwerking van toekomstvariant(en) N44

Uitvoering van het fietsveiligheidsplan

Toelichting

Aanleg RijnlandRoute

In september 2020 zijn tunnelbuizen van de RijnlandRoute (N434) geboord en daarna is de afbouwfase gestart. Openstelling van de N434 wordt verwacht medio 2023. Vanuit de gemeente wordt getracht de verkeershinder van de bouwwerkzaamheden op en rondom het Wassenaarse wegennet tot een minimum te beperken.

Uitwerking van verkeersonderzoek Wassenaar

Het verkeersonderzoek is bedoeld om de ervaren verkeersdrukke en de hoeveelheid doorgaand verkeer te objectiveren en op basis daarvan vast te stellen waar het daadwerkelijk knelt. Dit als input voor een verkenning van de mogelijkheid van het maken van fundamenteel andere keuzes voor het Wassenaarse wegennet. Het doel is het aanbod van (vracht)auto's en de draagkracht van het Wassenaarse wegennet meer met elkaar in overeenstemming te brengen. Het onderzoek heeft geleid tot een probleemanalyse en vijf kansen voor verbetering. De verwachting is dat eind 2021 een realisatieplan is ontwikkeld, waarin deze kansen zijn uitgewerkt. In 2022 gaan we hier uitvoering aan geven.

Uitwerken van toekomstvariant(en) N44

De denkrichting voor de N44 is om deze op te waarderen voor groen, natuur en andere mobiliteiten dan de auto, zoals de fiets en openbaar vervoer. Voor de gebiedsvisie "Poort naar de Hollandse Duinen", waarin de N44 als barrière wordt gezien voor het verbinden van groenstructuren, landgoederen en de kust met het groene hart, is een lobby opgezet in 2021 en deze wordt in 2022 voortgezet. Hierbij is de relatie met het Nationaal Park Hollandse Duinen van belang. Het doel is, samen met stakeholders, de kansen te benutten in het verbinden van ecologische structuren en versterken van recreatie, maar ook bij het faciliteren van kennis- en innovatiecentra in Leiden, Den Haag, Zoetermeer en Delft. Hierbij is tevens aandacht voor de meerwaarde die een eventuele lightrailverbinding kan bieden.

Uitvoeren van Fietsveiligheidsplan Wassenaar

In 2021 is het Fietsveiligheidsplan Wassenaar vastgesteld. Het plan is er op gericht om in een korte tijd op een aantal locaties de verkeersveiligheid te verbeteren. In 2021 is een start gemaakt met de aanpak van de 17 fietsknelpunten. In 2022 gaan we dit verder uitvoeren en hierbij is ook aandacht voor verkeersgedrag, verkeerseducatie en infrastructuur om de (fiets)veiligheid structureel te verbeteren.

Wat gaan we daarvoor doen ?

2.2 Parkeren

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Toename vraag openbare oplaadpunten voor elektrische auto's

Belangrijkste resultaten 2022

Uitbreiden aantal openbare oplaadpunten voor elektrische auto's

Toelichting

Uitbreiding aantal openbare oplaadpunten voor elektrische auto's

In Wassenaar zijn tot 2021 ca. 90 openbare laadpalen geplaatst. Een trend die in 2022 doorzet is de toename van het aantal elektrische auto's en de vraag naar meer elektrische oplaadpalen en een goede infrastructuur daarvan. Het huidige contract voor de plaatsing van elektrische oplaadpalen is verlengd. Er wordt voor Wassenaar een plan- en prognosekaart ontwikkeld waardoor de locaties voor toekomstige openbare laadpalen worden vastgelegd. De kaarten dragen bij aan het vormen van proactief en strategisch beleid rondom laadinfrastructuur en het verkorten van de doorlooptijd van de aanvraagprocedure voor de oplaadpunten.

Wat gaan we daarvoor doen ?

2.3 Recreatieve havens

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Toelichting

De gemeente Wassenaar ondersteunt de pleziervaart met het verhuren van terrein aan de Jachthaven Wassenaar.

Wat gaan we daarvoor doen ?

2.5 Openbaar vervoer

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Transitieprogramma OV

Belangrijkste resultaten 2022

Verbeteringen in OV-netwerk in en rondom Wassenaar

Toelichting

Sinds 2019 is EBS de vervoerder binnen de concessie Haaglanden Streek. Arriva is tot en met 2022 de vervoerder binnen de concessie Zuid-Holland Noord. In verband met corona is begin 2021 het transitieprogramma OV van de MRDH en vervoerders vastgesteld. Met vervoerders, de vervoerautoriteiten (MRDH en PZH) blijven wij in gesprek om de dienstregeling (lijnvoering en frequentie) te optimaliseren. We blijven pleiten voor verbeteringen in het OV-netwerk. Tevens zal aandacht worden gevraagd voor de meerwaarde die een lightrailverbinding voor Wassenaar en de regio kan bieden.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
GR Metropoolregio Rotterdam-Den Haag	2.5 Openbaar vervoer

Wat gaat het kosten ?

Tabel 6

Programma: P2 Verkeer en vervoer ("-"= nadeel / "+"= voordeel) bedragen x € 1.000		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
2.1 Verkeer en vervoer	Baten	295	212	198	198	198	198
	Lasten	-3.849	-3.901	-3.599	-3.723	-3.839	-3.862
	Saldo	-3.554	-3.689	-3.400	-3.525	-3.641	-3.664
2.2 Parkeren	Baten	133	138	138	138	138	138
	Lasten	-402	-309	-307	-307	-307	-307
	Saldo	-269	-171	-169	-169	-169	-169
2.3 Recreatieve havens	Baten	21	27	27	27	27	27
	Lasten	0	-4	-4	-4	-4	-4
	Saldo	21	23	23	23	23	23
2.5 Openbaar vervoer	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-11	-12	-12	-12	-12	-12
	Saldo	-11	-12	-12	-12	-12	-12
Totaal baten	Baten	450	376	363	363	363	363
Totaal lasten	Lasten	-4.262	-4.225	-3.921	-4.046	-4.162	-4.185
Saldo van baten en lasten	Saldo	-3.812	-3.849	-3.558	-3.683	-3.799	-3.822

Toelichting op mutatie (verhoging/verlaging) begroot 2022 ten opzichte van begroot 2021 in taakvelden groter of gelijk aan € 50.000

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer (€ 289.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

Het voordeel van € 289.000 betreft met name het wegvallen van incidentele budgetten voor verkeersonderzoeken, zoals toekomstvisie N44, lightrail en verkeersveilige schoolzones. Daarnaast zijn er in 2021 incidentele kosten gemaakt voor het vervangen van kabelnet OV. Deze incidentele kosten zijn gedekt vanuit reserves, maar deze baten worden op een andere plek getoond.

P3 Economie

Wat willen we bereiken ?

Wassenaar is een aantrekkelijk vestigingsgebied voor ondernemers. Ondernemers krijgen de ruimte, onder ander door minder regels en een goed faciliterend beleid passend binnen het karakter van Wassenaar; Er is een goede mix van grote en kleine ondernemers, Wassenaar is aantrekkelijk voor innovatieve bedrijfstakken.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Wat gaan we daarvoor doen ?

3.1 Economische ontwikkeling

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het economisch vestigingsklimaat staat als gevolg van corona en de vernieuwde economie onder druk

Belangrijkste resultaten 2022

Oplevering centrum Wassenaar

Behoud en versterking van het verblijfsaanbod

Bedrijfsbezoeken voor optimalisatie van accountmanagement

Ontwikkelen Strandvisie 2030

Toelichting

Het economisch vestigingsklimaat staat onder druk

Als gevolg van corona en de vernieuwde economie staat de detailhandel onder druk en vertrekken winkeliers uit de winkelstraat. De vernieuwde economie schept ook kansen voor het economisch vestigingsklimaat. Het is belangrijk om samen met ondernemers en investeerders voorzieningen zoals onder andere het centrum, het strand en overnachtingsmogelijkheden op peil te brengen en te versterken. Hiermee versterken wij het economisch vestigingsklimaat, wat leidt tot een toename van bestedingen, het aantrekken van nieuwe investeerders, de versterking van de leefbaarheid en meer werkgelegenheid.

Oplevering nieuw ingericht centrum Wassenaar

Het centrum van Wassenaar vraagt om aanpassing aan de nieuwe tijd. Deze aanpassing is vastgelegd in het beeldkwaliteitsplan en inrichtingsplan, die in 2021 in uitvoering zijn gebracht. In 2022 vindt de totale oplevering van het nieuw ingerichte centrum plaats met onder andere een aantrekkelijke openbare verblijfsruimte, veel groen, gerenoveerde gevels, duidelijke regels voor terrassen en winkelluitstallingen, meer

fietsparkeergelegenheden en openbare (miva) toiletten. Onderdeel hiervan is ook een heldere bewegwijzering richting (parkeerplaatsen in) het centrum en een voetgangersbewegwijzering.

Behoud en versterking van verblijfsaanbod

De gemeente zet in op het behoud en de (kwalitatieve en kwantitatieve) versterking van het verblijfsaanbod door het faciliteren en stimuleren van initiatieven die hierop aansluiten. Naast de versterking van het huidige verblijfsaanbod gaat het ook om het ondersteunen van initiatieven voor nieuw kleinschalig verblijfsaanbod.

Bedrijfsbezoeken voor optimalisatie accountmanagement

De bedrijfscontactfunctionarissen zijn het eerste aanspreekpunt voor ondernemers(verenigingen) en bezoeken bedrijven om de vraag proactief op te halen en inzicht te verkrijgen over trends en ontwikkelingen in verschillende bedrijfssectoren. Hiermee zal de gemeente in een vroegtijdig stadium gewenste economische ontwikkelingen signaleren, faciliteren en stimuleren.

Ontwikkelen Strandvisie 2030

Op 30 juni 2021 is er een MineCraft presentatie gegeven door de leerlingen van de Herenwegschool. Met behulp van MineCraft hebben de kinderen een (andere) kijk gegeven op de fysieke en logistieke inrichting van de Wassenaarse Slag. Bij de behandeling van de kadernota 2022 is een motie ingediend voor het ontwikkelen van de Strandvisie 2030 en hiervoor bij de najaarsnota 2021 € 75.000 vrij te maken. De ideeën van de Herenwegschool leerlingen worden hierbij betrokken naast die van de strandondernemers en bewoners. Mogelijke quick wins worden al in 2021 uitgewerkt.

Herontwikkeling Duindigt

De herontwikkeling van Draf- en renbaan Duindigt en omgeving is in voorbereiding en de uitwerking van het programma van eisen zal nauwlettend worden gevolgd (zie ook product 8.1).

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
14	Funcziemenging	%	LISA	46,1 (2019)	46,3 (2020)	53,2 (2020)
16	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	155,3 (2019)	161,1 (2020)	158,4 (2020)

Toelichting beleidsindicatoren

Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

De stijging van vestigingen van bedrijven is het gevolg van de aantrekkende economie, lokale en regionale activiteiten om de economie te versterken en het beter promoten en verbinden van wat Wassenaar toeristisch en recreatief gezien te bieden heeft.

Wat gaan we daarvoor doen ?

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Beter bereikbare, schone en veilige bedrijventerreinen

Toelichting

Beter bereikbare, schone en veilige bedrijventerreinen

De gemeente ziet blijvend toe op veilige en schone bedrijventerreinen. Als draagvlak wordt aangetoond voor eenrichtingsverkeer op de Hoge Klei zal de gemeente daar medewerking aan verlenen. Hiervoor ligt het initiatief bij de ondernemers.

Wat gaan we daarvoor doen ?

3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Voortzetting BIZ Centrum

Uitvoering BIZ Maaldrift

Toelichting

Met een Bedrijven Investeringszone BIZ en een ondernemersfonds wordt collectief bijgedragen aan een aantrekkelijke en veilige (bedrijfs)omgeving.

Voortzetting BIZ Centrum

Indien er voldoende draagvlak is, wordt de overeenkomst voor BIZ per 2022 voortgezet. Samen met het centrummanagement werkt de gemeente aan de uitvoeringsovereenkomst en verordening van de BIZ.

Uitvoeren BIZ Maaldrift

De BIZ overeenkomst voor Maaldrift wordt uitgevoerd, door innen van de bijdrage van de ondernemers en (minus perceptiekosten) uitkeren aan de Ondernemersvereniging Maaldrift.

Wat gaan we daarvoor doen ?

3.4 Economische promotie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Toerisme als middel voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken

Belangrijkste resultaten 2022

Voortzetting van VVV in bibliotheek

Uitvoeringsafspraken ter versterking van de toeristisch recreatieve sector

Toelichting

Toerisme is een belangrijk middel om bij te dragen aan het oplossen van de maatschappelijke vraagstukken die invloed hebben op onze welvaart en ons welzijn. Het gaat om het in stand houden en kwaliteitsverbetering van (centrum)voorzieningen en groengebieden, het creëren van werkgelegenheid en het versterken van de concurrentiekracht en het vestigingsklimaat. De gemeente wil dat alle Wassenaarders profiteren van toerisme door - passend bij de waarden van Wassenaar - in te zetten op duurzaam toerisme (kwaliteitstoerisme). De economische promotie richt zich op inwoners, ondernemers en bezoekers die voor Wassenaar meerwaarde opleveren.

Voortzetting van VVV in bibliotheek

Per 1 juli 2020 bevindt zich een VVV in de bibliotheek van Wassenaar. De samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente, de bibliotheek en Stichting Wassenaar-Voorschoten Marketing loopt per 1 januari 2022 af en wordt verlengd. De VVV vergroot de gastvrijheid en toeristische en recreatieve aantrekkelijkheid van Wassenaar voor inwoners en bezoekers en draagt bij aan de trots van de inwoners en vergroot de betekenis van het centrum. Met de exploitatie van de VVV wordt de waarde van de Bibliotheek en daarbij het draagvlak voor deze voorziening en de betekenis van het personeel vergroot. De VVV draagt bij aan een ondernemende en betaalbare bibliotheek voor alle inwoners, met waar mogelijk differentiatie op het gebied van financieringsbronnen, activiteiten en samenwerkingspartners

Uitvoeringsafspraken ter versterking van de toeristisch recreatieve sector

Om de concurrentiekracht van Wassenaar te versterken en te zorgen dat Wassenaarders profijt hebben van toerisme geven we samen met de Marketingstichting, ondernemers en (regio)partners (inclusief Nationaal Park Hollandse Duinen) uitvoering aan de in het Service Level Agreement (te sluiten op 1 januari 2022) gemaakte afspraken. Er wordt ingezet op het verlengen van verblijfsduur van bezoekers, het aantrekken van kwaliteitstoeristen (die passen bij de waarden van Wassenaar), het spreiden van bezoekers in tijd en ruimte, een toename van het aantal banen in de toeristische branche en een toename van toeristische bestedingen. Het gaat om een toename van werkgelegenheid en toeristische bestedingen van 10% in 5 jaar. De voortgang hierin wordt gemonitord. Het gaat hierbij onder andere om:

- campagnes om bewoners, bedrijven en bezoekers te verbinden met Wassenaar;

- promotie van Wassenaar als aantrekkelijke gemeente via (streek)magazines, influencers, website, advertenties, beurzen, promotiefilms en (social)media;
- wandel- en fietsroutes;
- toeristische kaart met high-lights;
- vergroten netwerk ondernemers onder andere met partnerbijeenkomsten;
- doorontwikkelen van VVV;
- evenementen, arrangementen, activiteiten voor bewoners en bezoekers.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
GR Metropoolregio Rotterdam-Den Haag	3.1 Economische ontwikkeling
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen 3.4 Economische promotie

Wat gaat het kosten ?

Tabel 7

Programma: P3 Economie ("-"= nadeel / "+"= voordeel) bedragen x € 1.000		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
3.1 Economische ontwikkeling	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-383	-451	-389	-366	-366	-366
	Saldo	-383	-451	-389	-366	-366	-366
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	Baten	97	98	103	103	103	103
	Lasten	-95	-85	-84	-84	-84	-84
	Saldo	1	14	18	18	18	18
3.4 Economische promotie	Baten	613	1.176	1.193	1.193	1.193	1.193
	Lasten	-165	-180	-164	-149	-149	-89
	Saldo	448	997	1.029	1.044	1.044	1.104
Totaal baten	Baten	710	1.275	1.296	1.296	1.296	1.296
Totaal lasten	Lasten	-643	-715	-637	-599	-599	-539
Saldo van baten en lasten	Saldo	67	559	659	696	696	756

Toelichting op mutatie (verhoging/verlaging) begroot 2022 ten opzichte van begroot 2021 in taakvelden groter of gelijk aan € 50.000

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling (€ 62.000 voordeel t.o.v. begroting 2021)

Het voordeel van € 62.000 betreft met name de lagere incidentele proceskosten die benodigd zijn voor de herinrichting van het centrum van Wassenaar (project Beeldkwaliteit).

P4 Onderwijs

Wat willen we bereiken ?

Goede voorbereiding van de jeugd, cognitief, sociaal, sportief en cultureel met ruimte voor eigen ontwikkeling;

Alle kinderen gaan naar school. Er is aandacht om schooluitval en schoolverzuim terug te dringen, zodat ieder kind een startkwalificatie behaalt.

Goed onderwijs is de basis in de ontwikkeling van onze kinderen;

Onderwijs is daarom een belangrijke schakel in het Sociaal Domein;

Als leerlingen die momenteel gebruik maken van het leerlingenvervoer zelfstandig willen leren reizen, kunnen zij gebruik maken van De Reiskoffer.

Het onderwijsaanbod in Wassenaar is goed, divers en internationaal en is goed gehuisvest in duurzame scholen;

Al onze inwoners krijgen de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen;
Sociale achterstanden en taalachterstanden reduceren en voorkomen.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Wat gaan we daarvoor doen ?

4.1 Openbaar basisonderwijs

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Wassenaar voldoet aan de zorgplicht voor voldoende Openbaar Onderwijs

Toelichting

Uitvoering wettelijke taken

Het openbaar onderwijs is verzelfstandigd en de gemeente heeft geen directe (bestuurlijke) verantwoordelijkheid meer. De gemeente heeft wel een aantal wettelijke taken om invulling te geven aan de zorgplicht voor voldoende openbaar onderwijs in de gemeente.

De jaarrekening en de begroting jaarlijks moeten worden goedgekeurd.

Wat gaan we daarvoor doen ?

4.2 Onderwijshuisvesting

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het IHP is door de gemeenteraad vastgesteld

Belangrijkste resultaten 2022

Implementeren van het IHP, door de keuzes die in het IHP zijn gemaakt, over noodzakelijke en adequate schoolhuisvesting op middellange termijn, verder te vertalen in toekomstige investeringen

Conform het IHP wordt jaarlijks vooraf een onderwijshuisvestingsplan opgesteld, waarin de activiteiten op onderwijshuisvesting worden opgenomen

Toelichting

Conform tranche 2023-2026 van het in 2019 vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs is in 2021 een voorbereidingskrediet aangevraagd door het Rijnlands lyceum voor permanente uitbreiding ten behoeve van het internationaal onderwijs. Gedurende de opbouwfase (geleidelijke groei en opbouw van de internationale afdeling) voorziet de uitbreiding in het ruimte tekort voor het 'reguliere' onderwijs. Dit voorbereidingskrediet zal in 2022 worden verstrekt en de voorbereidingen voor de bouw zullen worden gestart. De gemeenteraad zal nog goedkeuring moeten verlenen aan de definitieve bouw.

Tevens is conform tranche 2023-2026 van het in 2019 vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs een voorbereidingskrediet aangevraagd voor vervangende nieuwbouw voor de St. Josef en St. Jan Baptist op de locatie van de voormalige weth. Huijbregtseschool. Deze is in het IHP echter pas voor 2024 opgenomen.

Wat gaan we daarvoor doen ?

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Landelijk wordt veel nadruk gelegd op het actief vorm geven van Voorschoolse Educatie. In dit kader is het aantal uren VE per week uitgebreid van 10 naar 16 uur

De aansluiting tussen onderwijs, leerplicht en

Belangrijkste resultaten 2022

Voor Voorschoolse Educatie is het aanbod aan uren voor kinderen met een achterstand uitgebreid. Het beleidsplan VE wordt verder geïmplementeerd

De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp wordt verbeterd. Wassenaar is ook in 2022 trekker

jeugdhulp wordt door de landelijk stijgende uitgaven voor jeugdhulpvoorzieningen steeds belangrijker. Het is daarom noodzakelijk om een goede doorlopende zorglijn te creëren waarbij elke partij dat doet waar zij goed in is en waar zij wettelijk toe verplicht is.

Vluchtelingenkinderen die in Wassenaar komen te wonen, worden toegeleid naar de juiste onderwijsinstelling.

Er zijn inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijsachterstanden door de corona maatregelen.

van de regionale werkgroep Aansluiting Onderwijs en Jeugdhulp.

De School Advies Dienst Wassenaar pakt in opdracht van de gemeente en de scholen haar specifieke en integrale rol in de vormgeving en uitvoering van het lokale jeugd- en onderwijsbeleid.

De plaatsing van vluchtelingenkinderen wordt op de juiste onderwijsinstelling gewaarborgd.

Ontwikkelen Lokale Educatieve Agenda

Na beëindiging van de brede regeling combinatiefunctie worden gelden ingezet voor cultuureducatie via scholen.

Toelichting

Voor de inrichting en inkoop van de jeugdhulp is Wassenaar gebonden aan de Haagse regio, voor het passend onderwijs is Wassenaar ingedeeld bij de Leidse regio. Om grip te houden op de ontwikkelingen in beide regio's is Wassenaar trekker van de regionale werkgroep aansluiting onderwijs en jeugdhulp.

Ook in 2022 blijft Wassenaar actief deelnemen aan het regionaal overleg passend onderwijs in de Leidse regio. In het kader van concretisering ontwikkeling passend onderwijs en jeugdhulp benoemt, waarvan de wethouders Onderwijs van Leiden en Wassenaar bestuurlijk trekker zijn.

Ook voor 2022 blijft de gemeente Wassenaar deelnemen aan Wassenarse Onderwijs Raad en het Scholen Collectief Wassenaar (contact met het onderwijsveld). Met de School Advies Dienst Wassenaar blijft nauw contact betreffende de ondersteuning van het onderwijs in Wassenaar.

Ook zal uitvoering gegeven worden aan het arbeidsmarktbeleidsplan voor schoolverlaters in het kader van het regionaal beleid Voortijdig Schoolverlaters.

Inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijsachterstanden

Er zijn inhaal- en ondersteuningsprogramma's onderwijsachterstanden, om problemen bij leerlingen door de corona maatregelen te herstellen. De inzet van deze zogenaamde NPO middelen, wordt vorm gegeven samen met de scholen en de SAD.

Coördineren en begeleiden bij plaatsing vluchtelingenkinderen

Kinderen van statushouders worden geplaatst op regulier onderwijs of, indien nodig, in een schakelklas. Met de Wassenaarse scholen zijn afspraken gemaakt over de plaatsing van deze kinderen.

Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid (GOAB)

In het kader van dit beleidsonderdeel wordt alleen aandacht besteed aan voorschoolse educatie vanwege de beschikbare capaciteit en middelen. Er wordt gericht op een aanbod van 16 uur per week voorschoolse educatie.

Lokale educatieve agenda

Aan de lokale educatieve agenda zal samen met de Wassenaarse Onderwijs Raad (WOR) invulling worden gegeven.

Cultuureducatie

Na beëindiging van de brede regeling combinatiefunctie worden gelden ingezet voor cultuureducatie via scholen. Cultuureducatie wordt nu vorm gegeven in samenwerking met lokale cultuurorganisaties.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
17	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0,2 (2017)	1,0 (2018)	1,9 (2018)
18	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	11 (2018)	14 (2019)	26 (2019)
19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Ingrado	2,0 (2019)	1,7 (2020)	1,7 (2020)

Toelichting beleidsindicatoren

Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De cijfers van DUO hebben betrekking op schooljaren. De periodeaanduiding "2020" staat voor schooljaar "2020/2021".

Het percentage voortijdig schoolverlaten, het absoluut en relatief verzuim liggen onder het landelijk gemiddelde. Kinderen zijn steeds beter in beeld en scholen melden sneller waardoor problemen eerder worden aangepakt.

Wat gaat het kosten ?

Tabel 8

Programma: P4 Onderwijs ("-"= nadeel / "+"= voordeel) bedragen x € 1.000		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
4.1 Openbaar basisonderwijs	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-55	-59	-124	-164	-164	-164
	Saldo	-55	-59	-124	-164	-164	-164
4.2 Onderwijshuisvesting	Baten	0	210	0	0	0	0
	Lasten	-1.353	-1.265	-1.071	-1.071	-1.156	-1.191
	Saldo	-1.353	-1.055	-1.071	-1.071	-1.156	-1.191
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Baten	267	547	384	384	384	384
	Lasten	-1.508	-1.721	-1.504	-1.512	-1.512	-1.512
	Saldo	-1.241	-1.174	-1.120	-1.128	-1.128	-1.128
Totaal baten	Baten	267	757	384	384	384	384
Totaal lasten	Lasten	-2.916	-3.045	-2.699	-2.747	-2.832	-2.866
Saldo van baten en lasten	Saldo	-2.649	-2.289	-2.315	-2.363	-2.448	-2.483

Toelichting op mutatie (verhoging/verlaging) begroot 2022 ten opzichte van begroot 2021 in taakvelden groter of gelijk aan € 50.000

Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs (nadeel van € 65.000 t.o.v. begroting 2021)

De stijging van het nadelig saldo wordt verklaard door een onderhoudstelpost voor de gymzaal aan de Burmanlaan (€ 65.000).

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (voordeel van € 54.000 t.o.v. begroting 2021)

Dit taakveld heeft per saldo in 2022 € 54.000 lagere lasten ten opzichte van 2021. Dit bestaat uit lagere lasten (en baten) van € 117.000 voor het onderwijsachterstandenbeleid. Het verschil wordt verklaard door een incidentele baat in 2021 van € 46.000 voor RMC-middelen en incidentele lasten in 2021 voor het leerlingenvervoer naar de gymzaal Burmanlaan (€ 80.000) en voor duurzaamheidsonderwijs (€ 30.000). Het restant zijn overige kleine verschillen.

P5 Sport, cultuur en recreatie

Wat willen we bereiken ?

Sport en cultuur dragen bij aan een hoogwaardig leefklimaat en saamhorigheid in Wassenaar;

Gezonde, betrokken en actieve inwoners en goed georganiseerde verenigingen die zoveel mogelijk samenwerken;

Een zo breed en divers mogelijk cultuur- en sportaanbod in Wassenaar behouden en versterken met een teruglopend subsidiebudget;

Een ondernemende, betaalbare en toekomstbestendige bibliotheek voor alle inwoners;

Behoud en versterking van de specifieke Wassenaarse cultuurhistorische, natuur- en landschappelijke kwaliteiten;

Behouden van de groene buffer bij Valkenburg en groengebieden aan de zuid- en noordkant van Wassenaar.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Wat gaan we daarvoor doen ?

5.1 Sportbeleid en activering

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het Lokaal Sport- en preventieakkoord wordt verder uitgewerkt

Uitvoering sportnota

De verenigingen maken optimaal gebruik van de beschikbare ruimte en sportaccommodaties

Belangrijkste resultaten 2022

Samen met de partners uit het sociaal domein, onderwijs, sport en welzijn worden de activiteiten uit het sportakkoord uitgevoerd

Openbare trimroute wordt gerealiseerd

Er wordt optimaal gebruik gemaakt van de beschikbare sportfaciliteiten en -accommodaties

Het doel, om het aantal niet-sporters te laten afnemen naar de streefwaarde, is gehaald

Toelichting

De gemeente heeft samen met partners uit de verschillende sectoren afspraken gemaakt in het zogenaamde sportakkoord. Actiepunten vanuit de sportnota "Sport is voor iedereen" worden meegenomen in de afspraken van het Lokaal Sportakkoord. Door met elkaar een coördinator aan te stellen wordt geborgd dat de afspraken over de uitvoering van de activiteiten worden uitgevoerd. De samenwerking tussen (sport)verenigingen en het sociaal domein wordt hierdoor extra gestimuleerd.

Zowel binnen de uitvoering en organisatie van het Lokaal Sportakkoord als het opstellen van het sportbeleid heeft het Wassenaars Sportcontact een belangrijke rol. Ontwikkeling van het Wassenaars Sportcontact is enerzijds goed voor de verenigingen onderling om zodoende nog meer met elkaar te kunnen samenwerken en kennis te delen, anderzijds om als eenheid de gespreks- en samenwerkingspartner te zijn van de gemeente.

Door de samenwerking tussen de sportverenigingen verder te stimuleren, onder andere door het verder ontwikkelen van het Lokaal Sportakkoord, willen we zorgen dat de beschikbare ruimte aan sportfaciliteiten en -accommodaties efficiënter wordt gebruikt.

De gegevens over het al dan niet behalen van de streefwaarde worden hieronder gepresenteerd.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
20	Niet-sporters	%	Gezondheidsenquête (CBS, RIVM)	47,5	40,7	48,7

Toelichting beleidsindicatoren

Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

Onder een sporter wordt iemand verstaan die minimaal 1 keer in de week sport.

Over heel Nederland genomen is het percentage niet-sporters 48,7%. Landelijk wordt gestreefd naar een afname van het aantal niet-sporters van 10%. Dit streven is voor Wassenaar overgenomen. Daarmee blijft Wassenaar fors onder het landelijk gemiddelde en kan het als een "sportieve gemeente" worden gekwalificeerd.

Door de ontwikkeling van een nieuwe multifunctionele sporthal zijn er meer mogelijkheden om te sporten en kan het enthousiasme om te sporten toenemen. Ook zal op netwerkbijeenkomsten met sportverenigingen en andere partijen de mogelijkheden uitgewisseld worden om mensen te stimuleren te gaan sporten.

5.2 Sportaccommodaties

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Herziening en aanpassing van de overeenkomsten met sportverenigingen

Belangrijkste resultaten 2022

Er wordt in 2022, op basis van transparante huur- en/of gebruikersvergoedingen, een vervolg gegeven aan het opstellen van nieuwe overeenkomsten

Voor alle sportaccommodaties wordt er een Meerjarenonderhoudsplanung (MOP) opgesteld

Zorgvuldig contractbeheer op basis van transparante huur- en/of gebruikersvergoedingen

Opleveren nieuwe Gymzaal Burmanlaan

Start bouw multifunctionele sporthal en opleveren multifunctionele sporthal

Toelichting

Opleveren nieuwe Gymzaal Burmanlaan 2022

De start van de bouw van de nieuwe gymzaal heeft in de zomer van 2021 plaatsgevonden met de werkvoorbereiding en uitvoering. De verwachting is een doorlooptijd van 7 maanden voor de realisatie. Uiterlijk in het eerste kwartaal van 2022 verwachten we de daadwerkelijke oplevering van de gymzaal.

Multifunctionele sporthal Dr. Mansveltkade

Het Definitief Ontwerp voor de energie neutrale hal is inmiddels vastgesteld. In het eerste kwartaal 2022 zal naar verwachting gestart worden met de sloop van de huidige hal en vervolgens de bouw van de multifunctionele sporthal in Wassenaar. Er wordt tot nu toe van uit gegaan dat begin 2023 de sporten vanuit De Schulpwei en De Kieviten gehuisvest kunnen gaan worden in de nieuwe hal en dat in de eerste helft van 2023 de hal opgeleverd kan worden voor gebruik.

5.3 Cultuurpresentatie,-productie en-participatie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Invulling geven aan het uitvoeringsprogramma cultuur

In 2021 is de nota Rijk aan Cultuur Wassenaar 2021 vastgesteld door de Raad. Het college heeft hieraan een nadere invulling gegeven in het uitvoeringsprogramma cultuur voor 2021 en verder

(Her)ontwikkelingen panden met een culturele functie

Bij meerdere gemeentelijke panden die een culturele functie hebben of waarin culturele activiteiten gehouden worden vinden (her)ontwikkelingen plaats

Gemeentelijke kunstcollectie

Aanpak onderhoud en beheer van de gemeentelijke kunstcollectie

Invulling geven aan de regeling Cultuureducatie met kwaliteit III

Verdere uitvoering geven aan de landelijke regeling voor het bevorderen van de kwaliteit van cultuureducatie in het primair onderwijs (Cultuureducatie met kwaliteit III)

Belangrijkste resultaten 2022

Het uitvoeringsprogramma cultuur verwezenlijken

Verbeterd beheer en onderhoud van de gemeentelijke kunstcollectie

CultuurAnker is een belangrijke partner

Cultuureducatie met kwaliteit. Cultuureducatie op scholen in samenwerking met lokale culturele partners

Toelichting

Cultuurnota

In 2021 is de nota Rijk aan Cultuur Wassenaar 2021 vastgesteld. In deze nota is onder andere meer aandacht voor de eigenheid van Wassenaar en de rol van alle doelgroepen zoals ouderen, jongeren en 'internationals'. Door te werken met een uitvoeringsprogramma cultuur voor de jaren 2021 en verder is, meer dan voorheen, gekozen voor een flexibelere opzet waardoor beter op de actuele ontwikkelingen kan worden aangesloten. Daarnaast wordt meer gebruik gemaakt van de kracht van de samenleving. Hierdoor verandert de rol van de gemeente in het culturele veld. Wij hebben meer de rol van 'partner' dan 'trekker van onze eigen agenda'. Hierdoor wordt de betrokkenheid van de inwoners vergroot en is de voortgang van het proces hieraan volgend.

Het CultuurAnker is een belangrijke partner van de gemeente om invulling te geven aan het uitvoeringsprogramma cultuur voor 2021 en verder. In de cultuurnota is, na een succesvolle pilot, het Cultuuranker een belangrijke rol gegeven in het Wassenaarse cultuurbeleid. Het Cultuuranker draagt bij aan alle pijlers hieruit:

- De lokale culturele infrastructuur verder versterken.
- Vanzelfsprekender verbindingen tussen culturele organisaties, onderwijs en maatschappelijke partners.
- De culturele waarde in de gemeente vergroten door een betere zichtbaarheid.
- Toename van de aandacht voor specifieke doelgroepen in het cultuuraanbod van Wassenaar.

Het Cultuuranker Wassenaar is de overkoepelende structuur waarbinnen samenwerking wordt gestimuleerd en uitwisseling wordt mogelijk gemaakt. Om de verbinding en de samenwerking te stimuleren en/of beter zichtbaar te maken wordt ingezet op bewustwording, kennismaking en kennisdeling door middel van netwerkbijeenkomsten. De inschatting is dat de uitvoerbaarheid van de cultuurnota met de huidige capaciteit mogelijk is als het culturele veld met de beperkte coördinatie van het Cultuuranker voldoende zelf organiserend vermogen houdt.

(Her)ontwikkelingen

In de Paauf is een deel van de gemeentelijke kunstcollectie gehuisvest, daarnaast heeft het Brandweermuseum hier onderdak (zie ook 5.4). Ook zijn er ontwikkelingen rond de locatie van de Warenar. Deze (her)ontwikkelingen beïnvloeden de gebruiksmogelijkheden.

Kunstcollectie

Voor het structurele onderhoud van de kunstcollectie en het toegankelijk maken hiervan voor een breed publiek is een bedrag van € 12.500 vrijgemaakt. In 2022 wordt uitvoering gegeven aan dit proces.

Cultuureducatie met kwaliteit

In 2022 wordt deze landelijke regeling voortgezet. Wassenaar doet mee aan deze regeling en geeft hier samen met lokale culturele partners invulling aan.

Wat gaan we daarvoor doen ?

5.4 Musea

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Faciliteren van het Brandweermuseum door het beschikbaar stellen van een jaarlijkse vergoeding voor collectiebeheer

Toelichting

Het Brandweermuseum is gehuisvest in Raadhuis De Paauw. Raadhuis De Paauw is één van de gemeentelijke panden waar (her) ontwikkelingen spelen (zie ook 5.3).

Wat gaan we daarvoor doen ?

5.5 Cultureel erfgoed

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Inwerkingtreding Omgevingswet

Klimaatbeleid/Energietransitie

Status Nationaal Park Hollandse Duinen

Belangrijkste resultaten 2022

Opstellen Kernkwaliteiten en omgevingswaarden voor de Omgevingswet binnen cultureel erfgoed

Toelichting

Opstellen Kernkwaliteiten en omgevingswaarden voor de Omgevingswet binnen cultureel erfgoed

De voorbereiding op de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 juli 2022 is in volle gang. Er wordt invulling gegeven aan thema's uit het uitvoerprogramma van de Erfgoedvisie, waarbij op basis van het Verhaal van Wassenaar kernkwaliteiten en omgevingswaarden worden benoemd. In samenhang met het programma van de Omgevingswet wordt ook gewerkt aan het verbeteren van werkprocessen, de inrichting van een Erfgoedloket en de digitalisering van informatie, zodat voldaan kan worden aan de minimale vereisten die de wet stelt.

Wat gaan we daarvoor doen ?

5.6 Media

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

In 2022 zet de bibliotheek haar inzet voort om nieuwe functies uit te voeren, zoals een gedeelte van de veranderopgave Inburgering: wijziging Wet

Belangrijkste resultaten 2022

De raad geeft advies over de representativiteit van het pbo en geeft voorkeur aan in geval van meerdere kandidaat-omroepen

Inburgering per 1 januari 2022

In 2021 heeft het Commissariaat voor de Media voor een periode van vijf jaar opnieuw een lokale omroep aangewezen

Een lokale omroep die voor Wassenaar een lokaal toereikend media-aanbod verzorgt

Toelichting

Veranderopgave Inburgering

Naast de van oudsher bekende bibliotheekwerkzaamheden draagt de bibliotheek met haar activiteiten, waaronder de activiteiten gericht op bestrijding van laaggeletterdheid en digibetisme, bij aan het bevorderen van zelfredzaamheid, participatie en preventie. Daar waar mogelijk wordt de bibliotheek gestimuleerd om samen te werken met andere maatschappelijke partners en eventueel nieuwe functies toe te voegen. Recent zijn toegevoegd de functies van het Cultuuranker (zie 5.3) en de VVV.

Vanaf 1 januari 2022 treedt de nieuwe Wet inburgering in werking en geeft de gemeente uitvoering aan deze nieuwe taak. De belangrijkste wijziging ten opzichte van de voormalige Wet inburgering, is dat de regiefunctie bij de gemeente komt te liggen. De gemeente wordt daarmee ook verantwoordelijk voor het aanbieden van een inburgeringstraject. Het streven hierbij is dat inburgeraars zo snel mogelijk de taal leren en volwaardig aan de Nederlandse samenleving gaan deelnemen, het liefst via betaald werk. Binnen het nieuwe inburgeringsstelsel wordt samengewerkt met diverse maatschappelijke partners.

Verhoging budget kosten lokale omroepactiviteiten

Het Commissariaat voor de Media (CvdM) heeft vanaf 31 maart 2021 Stichting Lokale Media Wassenaar (SLMW) voor de komende vijf jaar aangewezen als lokale omroep voor Wassenaar. Daarmee kwam een eind aan de aanwijzing van Midvliet, die de afgelopen tien jaar de lokale omroepactiviteiten voor Wassenaar verzorgde. Een lokale omroep moet voldoen aan de eisen die de Mediawet stelt en een lokaal toereikend media-aanbod verzorgen. Het CvdM controleert in de vergunningsperiode of de omroep aan de eisen van de Mediawet voldoet. Gemeenten hebben een zorgplicht voor de bekostiging van de eigen lokale publieke omroep. De basis hiervoor is terug te vinden in de Mediawet. Voor de bekostiging baseren wij ons op het streefbedrag (op indexbasis) per huishouden, dat het ministerie van BZK sinds 2015 hanteert. De lokale omroep had in 2021 volgens de VNG recht op € 1,39 per huishouden. Het bedrag wordt elk jaar met het accres verhoogd. Het geld is namelijk afkomstig uit het gemeentefonds, waarin het geld voor de lokale omroep wordt gestort. Dit kwam de afgelopen 5 jaar neer op een verhoging van gemiddeld 5 cent per huishouden per jaar. Omdat het huidige begrootte bedrag door deze structurele verhoging niet meer toereikend is, moet dit voor 2022 éénmalig verhoogd worden met € 3.000 en vervolgens structureel per jaar met € 600 (uitgaande van een stabiel aantal huishoudens).

5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Gebiedsontwikkeling Valkenburg

Klimaatverandering

Belangrijkste resultaten 2022

Uitvoering bomencompensatieplan Rijnlandroute
t.b.v. Valkenburg/Groene zone

Uitvoering Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide

Communicatie over aangepast kapvergunningstelsel
en handreiking Bomen

Ontwikkelen Strandvisie 2030

Herstel Historische buitenplaatsen

Toelichting

Gebiedsontwikkeling Valkenburg/Groene zone

In 2021 is de uitwerking gestart van de in maart 2021 vastgestelde Nota van Uitgangspunten. Startpunt van vervolg hiervan is een beperkte gebiedsvisie voor de Groene Zone. Onderdeel van deze beperkte gebiedsvisie zijn regels voor stedenbouwkundige en landschappelijke inpassingen van dit gebied.

In 2022 wordt vervolgens een uitgebreide gebiedsvisie opgesteld waarin de in 2021 opgestelde beperkte gebiedsvisie wordt uitgebreid met afspraken met het Rijksvastgoedbedrijf, ecologische aspecten, noordelijke rand met Valkenhorst, etc. De in 2021 opgestelde en uitgewerkte visie op de ecologische verbinding wordt in 2022 in samenwerking met de provincie Zuid-Holland uitgewerkt. De provincie is subsidieverstrekker voor deze ecologische zone.

Ook wordt uitvoering gegeven aan onderdelen van de ecologische verbindingszone Lentevreugd – De Horsten. Het gedempte deel van de tankgracht zal in samenwerking met het Rijksvastgoedbedrijf worden uitgegraven en er zal beplanting aangelegd worden. Daarnaast wordt in de Groene Zone het bomenvervangingsplan uitgevoerd, in het kader van bomencompensatie van de Rijnlandroute.

Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide 2.0

De samenwerking binnen de Landschapstafel Duin Horst & Weide heeft als doel het vitaal en authentiek houden van het buitengebied van Duin Horst & Weide. Vanuit het Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide worden in 2022 de inrichtingsmaatregelen voor de ecologische verbindingszone bepaald en al deels uitgevoerd. Voor het project van het versterken van de onderlinge samenhang en uitstraling van de buitenplaatsen in de landgoederenzone is de gemeente Wassenaar als de trekker aangewezen. Voor het opstellen van een plan van aanpak wordt een eenmalige bijdrage gevraagd van € 15.000.

In 2021/2022 werken we samen met Landschapstafel Duin Horst & Weide aan een Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide 2.0. Hierin worden groene en recreatieve projecten gekoppeld aan projecten op het gebied van klimaatverandering, natuurvriendelijk boeren, energietransitie etc. De verwachting is dat deze in 2022 vastgesteld wordt. Tevens wordt er een verantwoording afgelegd over de projecten waar de gemeente de trekker van is.

Aangepast kapvergunningstelsel

De gemeente is verantwoordelijk voor het in stand houden van de kwaliteit van de groene buitenruimte en vereist voor het kappen van bomen een omgevingsvergunning. De wens van het college is het algemene kapverbod (APV) te vereenvoudigen, waarmee een minder regelgevende aanpak beoogd wordt en er ook meer vertrouwen en verantwoordelijkheid bij de bewoners van Wassenaar wordt gelegd. Besluitvorming over een aangepast kapvergunningstelsel vindt in het laatste kwartaal van 2021 plaats, waarna het aangepaste stelsel naar verwachting in 2022 in werking zal treden.

Om meer duidelijkheid te creëren is de Groene Waardenkaart en een handreiking over bomen opgesteld die in B&W vastgesteld wordt ook laatste kwartaal van 2021. Vervolgens wordt een communicatieplan opgesteld om bewoners te informeren.

Ontwikkelen Strandvisie 2030

Op 30 juni 2021 is er een MineCraft presentatie gegeven door de leerlingen van de Herenwegschool. Met behulp van MineCraft hebben de kinderen een (andere) kijk gegeven op de fysieke en logistieke inrichting van de Wassenaarse Slag. Bij de behandeling van de kadernota 2022 is een motie ingediend voor het ontwikkelen van de Strandvisie 2030 en hiervoor bij de najaarsnota 2021 € 75.000 vrij te maken. De ideeën van de Herenwegschool leerlingen worden hierbij betrokken naast die van de strandondernemers en bewoners. Mogelijke quick wins worden al in 2021 uitgewerkt.

Vergroten betrokkenheid bij de leefomgeving en draagvlak

Onder de noemer 'Meedoen met groen' wordt het adopteren van groen ook in 2022 weer onder de aandacht gebracht. Inwoners van Wassenaar nemen op steeds meer locaties het beheer van de gemeente over voor het groen in hun leefomgeving. Jaarlijks komen er zo'n vijf locaties bij waar inwoners het groen adopteren. Inmiddels wordt circa 1 hectare beheerd door inwoners. Inwoners worden daarbij actief ondersteund door de gemeente. Er wordt door hen een hogere kwaliteit behaald en de sociale samenhang in de buurt versterkt. Naast het geadopteerde groen worden ook diverse boomspiegels en geveltuinten door inwoners onderhouden. De komende jaren wordt deze ondersteuning voortgezet. Voor de ondersteuning en uitvoering van initiatieven van wijkverenigingen ter versterking van het groen is in 2022 budget opgenomen.

Herstel historische buitenplaatsen

De gemeente zet in op herstel van haar historische buitenplaatsen. De procedurebehandeling aanvraag omgevingsvergunning is vertraagd. De herstelwerkzaamheden van park Rust en Vreugd starten daarom pas in 2022. De cultuurhistorische waarde van het landschapspark en in het bijzonder het park zoals dat in de periode Van Aken (1846-1904) tot stand is gekomen, is leidend bij het herstel van het park. Bij de herstelmaatregelen wordt rekening gehouden met de huidige natuurwaarden van het park zodat er een goede balans komt tussen

cultuurhistorie en natuur. Ook met het herstel van park De Wittenburg zijn de voorbereidingen gestart. Voor de planvorming is een subsidie beschikbaar gesteld vanuit de erfgoedlijnen van de Provincie Zuid-Holland. In samenwerking met het kasteel De Wittenburg worden de plannen voor het parkherstel opgesteld.

Samenwerkingsverbanden

Naam	Landschapstafel Duin, Horst en Weide
Juridische vorm	Samenwerkingsverband
Vestigingsplaats	Gemeente Leidschendam-Voorburg (financiën ondergebracht)
Bestuur en toezicht	De Landschapstafel is de bestuurlijke samenwerking van 6 gemeenten (Den Haag, Leiden, Leidschendam-Voorburg, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer), maatschappelijke organisaties en ondernemers. Elke gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van zijn eigen projecten.
Doelstelling	Behoud en ontwikkeling van de kwaliteiten van Duin Horst & Weide, gericht op waarborgen van authenticiteit, versterken van de vitaliteit en het vergroten van de leefbaarheid. Er is een gemeenschappelijk uitvoeringsprogramma, het Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide. De provincie Zuid-Holland heeft 50% cofinanciering toegezegd voor uitvoering van het programma.
Bestuurlijk belang	Voor Wassenaar neemt de portefeuillehouder Ruimte en duurzaamheid deel aan het overleg.

Wat gaat het kosten ?

Tabel 9

Programma: P5 Sport, cultuur en recreatie		Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
("-"= nadeel / "+"= voordeel) bedragen x € 1.000		2020	2021	2022	2023	2024	2025
5.1 Sportbeleid en activering	Baten	203	157	110	110	110	110
	Lasten	-588	-447	-355	-315	-315	-315
	Saldo	-385	-290	-244	-204	-204	-204
5.2 Sportaccommodaties	Baten	172	171	170	170	170	170
	Lasten	-1.252	-1.198	-1.047	-1.332	-1.312	-1.312
	Saldo	-1.080	-1.027	-877	-1.161	-1.141	-1.141
5.3 Cultuurpresentatie,-prod.en-particip	Baten	77	38	38	38	38	38
	Lasten	-408	-400	-390	-390	-389	-376
	Saldo	-332	-361	-352	-352	-350	-338
5.4 Musea	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-12	-9	-9	-9	-9	-9
	Saldo	-12	-9	-9	-9	-9	-9
5.5 Cultureel erfgoed	Baten	29	9	9	5	5	5
	Lasten	-304	-311	-290	-290	-290	-290
	Saldo	-274	-302	-281	-285	-285	-285
5.6 Media	Baten	138	134	134	134	134	134
	Lasten	-705	-634	-650	-650	-650	-650
	Saldo	-567	-500	-516	-516	-516	-516
5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie	Baten	560	245	180	180	200	200
	Lasten	-3.900	-3.980	-3.653	-3.649	-3.695	-3.695
	Saldo	-3.339	-3.736	-3.473	-3.469	-3.495	-3.496
Totaal baten	Baten	1.180	754	642	638	658	658
Totaal lasten	Lasten	-7.169	-6.980	-6.394	-6.634	-6.658	-6.647
Saldo van baten en lasten	Saldo	-5.989	-6.226	-5.752	-5.996	-6.001	-5.989

Toelichting op mutatie (verhoging/verlaging) begroot 2022 ten opzichte van begroot 2021 in taakvelden groter of gelijk aan € 50.000

Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering (voordeel van € 46.000 t.o.v. begroting 2021)

De lasten op dit taakveld zijn in 2022 € 92.000 lager begroot dan in 2021. Dit heeft te maken met incidenteel benodigde capaciteit voor Sportbeleid in 2021 (€ 62.000) en een structurele verlaging van het subsidieplafond sport vanaf 2022 (met € 30.000). Verder zijn in 2021 incidentele lasten en baten opgenomen voor het Sportakkoord (Voorjaarsnota 2021 € 40.000). In 2022 is incidenteel budget opgenomen voor een brede impuls combinatiefuncties (meicirculaire 2021 € 40.000). Het restant betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 5.2 Sportaccommodaties (voordeel van € 150.000 t.o.v. begroting 2021)

De lasten op dit taakveld zijn in 2022 € 150.000 lager begroot dan in 2021. Dit heeft te maken met incidentele beheer- en onderhoudslasten van de Schulpwei in 2021 (€ 33.000), investeringen voor diverse sportverenigingen (€ 112.000) in 2021, deze worden overigens gedekt door de bestemmingsreserve sport. Het restant betreft overige kleine verschillen.

Taakveld 5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie (voordeel van € 263.000 t.o.v. begroting 2021)

In 2021 waren er incidentele budgetten beschikbaar voor de inrichting van de groene zone Valkenburg, groeninitiatieven in de wijken en de 'Ontdek Frederik's parkenroute'. In 2022 vallen deze budgetten weg of zijn deze verlaagd waardoor een voordeel van ruim € 260.000 resteert.

P6 Sociaal Domein

Wat willen we bereiken ?

Inwoners zijn zelfredzaam en kunnen zo lang mogelijk de regie over hun eigen leven houden;

Inwoners groeien gezond en veilig op en kunnen zich maximaal ontwikkelen;

Wassenaar is veilig en er is sociale cohesie;

Er is een duurzaam en goed bereikbaar systeem voor zorg en ondersteuning. De ondersteuning vindt dicht bij huis plaats;

Inwoners die hulp nodig hebben, krijgen de juiste ondersteuning op tijd.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Wat gaan we daarvoor doen ?

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De overschrijdingen op Wmo en jeugdzorg en de toenemende problematiek van armoede en schulden

De corona pandemie in 2020, doorlopend in 2021, veroorzaakt veel psychosociale problematiek onder jeugd en volwassenen

Belangrijkste resultaten 2022

Preventie moet, samen met andere maatregelen, dure individuele voorzieningen helpen voorkomen. Het afnemend budget zal bepalend zijn voor de prioritering en ambities van 2022

Voortdurend inzet op eenzaamheid, armoede/schulden en langer thuis wonen

Extra aandacht voor de door de corona pandemie veroorzaakte psychosociale problematiek

Festiviteiten en activiteiten ten behoeve van cohesie in de samenleving versterken onder meer door de niet gerealiseerde activiteiten van 2021 (door corona) uit te voeren

Toelichting

Toelichting

Door afnemend budget door taakstelling en aanscherping van de uitgaven is de realisatie van de opdrachten die wij aan het preventief veld geven een zeer grote en moeizame opgave. Er wordt steeds meer verwacht van de partners in het preventief veld. Welzijn wordt steeds belangrijker om aanvragen Wmo te voorkomen, zoals dagbesteding en huishoudelijke ondersteuning, voorkomen van schulden, ondersteunen van mantelzorgers, het signaleren en voorkomen van eenzaamheid, het samenwerken met partners in het sport- en preventie akkoord. De gemeente vraagt meer van het preventief veld dan voor het beschikte en beschikbare geld geleverd kan worden.

Langer thuis wonen, armoede en schulden en eenzaamheid blijven onderwerpen die op vele manieren actief aandacht krijgen. Onder andere door de ondersteuning van mantelzorgers, het aanbieden van ondersteuning bij het zelf blijven doen van de (financiële) administratie, schuldhulpmaatjes, de armoede regisseur, signalering van eenzaamheid enz. De contacten tussen de professionals en inwoners zorgen, naast een hogere kwaliteit van leven en wonen, ook voor het zo lang mogelijk uitstellen van maatwerkaanvragen Wmo, of andere (zorg-) indicaties.

De corona pandemie heeft veel psychosociale problematiek veroorzaakt: eenzaamheid, schulden, angst, depressie enzovoorts. Licht dementerende inwoners gingen sneller achteruit. Er zal een groot beroep gedaan worden op de partners in het preventief veld om deze problematieken met elkaar aan te pakken. De aanpak is gebaseerd op het advies van de procesregisseur psychosociale problematiek en bevat onder andere het reeds te realiseren sociaal kernteam 0 -100 jaar (18+ en jeugd) en de uitvoering van diensten door de samenwerkende partners door middel van duidelijker opdrachten, toekennen van regie en mandaat en herbeoordeling van diensten en aanbod.

Betrokkenheid in de wijk en sociale cohesie wordt bevorderd door het ondersteunen van wijkactiviteiten zoals kleine evenementen, buurtfeesten, Paauw bruis en het verbinden van buurtverenigingen onderling. Het ontmoeten en kennen van buurtbewoners bevordert het bieden van onderlinge hulp. In het kader van het herstellen van verbindingen tussen inwoners na corona zijn dit belangrijke instrumenten en deze worden ingezet bij de eerder geplande activiteiten en het opnieuw opbouwen, herstellen en borgen van de (zelf geregisseerde) leefomgeving van inwoners. Hierbij wordt integraal gewerkt met verschillende afdelingen in het ruimtelijke en sociale domein.

Om uitvoering te geven aan de inclusie agenda, is in 2021 een medewerker aangesteld die zich specifiek bezig houdt met inclusiviteit. Dit is zowel intern als extern gericht. Zowel bij de werving van nieuwe medewerkers als bij plannen en uitvoering zal nog meer dan we al doen rekening worden gehouden dat inclusiviteit geborgd is. U zult dit terug zien in ons beleid en in de uitvoering in 2022. Voor het maken van een inclusie agenda is vooralsnog geen extra budget nodig. We werken binnen bestaande middelen aan het stimuleren van een inclusieve samenleving conform het VN-verdrag.

Wat gaan we daarvoor doen ?

6.2 Wijkteams

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

In de nieuwe organisatie zal de toegang tot de dienstverlening voor wettelijke taken eenduidig worden belegd bij een gemeentelijk loket en bij een sociaal kernteam (in 2022 jeugd apart)

Belangrijkste resultaten 2022

Een sterk samenwerkend sociaal kernteam voor het zorg en welzijnsveld, in combinatie met participatie en Wmo waarbij dienstverlening met bijbehorende indicatoren worden gemonitord.

Toelichting

Waar de eigen kracht en het netwerk niet toereikend zijn kunnen inwoners terecht bij de welzijnsorganisaties en de gemeente voor ondersteuning. In 2022 krijgt het lokale welzijnswerk de opdracht voor regie. Integraal werken vervangt samenwerken.

Door de toegang tot welzijn en zorg voor volwassenen aan te sluiten op het jeugdteam, realiseren we goede triage en integrale ondersteuning met stevige monitoring en regie.

Het realiseren van een sociaal kernteam 18+ zorgt voor een verbeterde integrale werking tussen consultants van de gemeente en de partners van het preventief veld door allemaal onderdeel te zijn van het "toegangsteam"; het sociaal kernteam 18+.

Het team is 5 dagen per week 8 uur per dag bereikbaar en zo geeft de gemeente uitvoering aan haar wettelijke taak voor de adequate toeleiding naar jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning.

Wat gaan we daarvoor doen ?

6.3 Inkomensregelingen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het Rijk stuurt op het terugdringen door gemeenten van het aantal uitkeringsgerechtigden door middel van financiële prikkels

Er is een toenemende vraag van werkenden naar ondersteuning op het gebied van schuldhulpverlening en minimabeleid

Belangrijkste resultaten 2022

Zorgen voor financiële zelfredzaamheid door het geven van inkomensondersteuning aan wie dat nodig heeft, waarbij speciale aandacht uitgaat naar ondersteuning van minima en naar schuldhulpverlening

Het uitvoeringsplan financiële zelfredzaamheid voor een integrale aanpak binnen het sociaal domein van armoede- en schuldenproblematiek wordt uitgevoerd

Toelichting

Het aantal uitkeringsgerechtigden is, na een aantal jaren van daling, licht gestegen. Het gebruik van minimaregelingen is niet gestegen. Wel heeft een deel van de inwoners als gevolg van de coronacrisis gebruik moeten maken van aanvullende steunmaatregelen als de TONK en/of de Tozo.

Inkomensondersteuning

Met het verstrekken van uitkeringen worden inwoners die niet over de middelen beschikken om in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien, een (gemeentelijke) ondersteunende voorziening op maat verstrekt. Om uitstroom te bevorderen en instroom te beperken is het re-integratie- en participatiebeleid 2019-2022 geïntroduceerd. Hierop wordt bij taakveld 6.5 een nadere toelichting gegeven.

Financiële zelfredzaamheid

Het plan van aanpak financiële zelfredzaamheid richt zich op inwoners die in armoede leven en inwoners die risico lopen om in armoede terecht te komen. Dit zijn bijvoorbeeld inwoners met een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm, werkende armen, kinderen die opgroeien in armoede en mensen met schuldenproblematiek. In brede zin is armoede het gevoel dat mensen niet volwaardig mee kunnen doen in de samenleving door financiële belemmeringen.

In 2022 wordt een vervolg gegeven aan de uitvoering van dit plan. Speerpunten hierbij zijn: vroegsignalering van bewoners met betalingsachterstanden, de armoederegisseur en een betere integrale samenwerking opzetten tussen de verschillende partijen en disciplines, waardoor de inwoner met schulden eerder gehoor vindt. Belangrijk is om de wijkteams en scholen hierbij ook te betrekken.

Ook in het beleidsplan schuldhulpverlening 2021-2024 is aandacht voor het versterken van de financiële (zelf)redzaamheid van inwoners. Bijvoorbeeld door financiële educatie en het bieden van informatie en advies bij life-events.

Uitvoering minimabeleid

Het minimabeleid zorgt voor belangrijke ondersteuning, het mee kunnen doen, het beperken van intergenerationele armoede en heeft invloed op de mate waarin werken loont. Dit draagt bij aan de financiële zelfredzaamheid van de inwoners.

Er is mede door het huidige minimabeleid gebleken dat werken ten opzichte van de bijstand altijd loont in de gemeente Wassenaar. Landelijke en gemeentelijke regelingen samen, zorgen er voor dat huishoudens (meer) ruimte overhouden voor het doen van vrije bestedingen.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
23	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	4 (2018)	4 (2019)	6 (2019)
27	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	243,2 (2019)	361,9 (2020)	459,7 (2020)

Toelichting beleidsindicatoren

4% van de kinderen in Wassenaar woont in een uitkeringsgezin. Dit percentage is stabiel gebleven, maar laag ten opzichte van het landelijk gemiddelde (6%).

Personen met een bijstandsuitkering, aantal per 10.000 inwoners. Dit aantal is laag ten opzichte van het landelijk gemiddelde en betreft het totaal aantal personen in een huishouden met een uitkering op grond van de Participatiewet. Dit is dus inclusief partners, kinderen of andere inwonenden, vandaar dat dit aantal hoger ligt dan het totaal aantal verstrekte bijstandsuitkeringen op een bepaalde peildatum in 2020. Dit aantal is 332.

Bron: Waarstaatjegemeente.nl

Samenwerkingsverbanden

Naam	Gemeenschappelijke afdeling Werk en Inkomen
Juridische vorm	Samenwerking op basis van een overeenkomst
Vestigingsplaats	Leidschendam-Voorburg
Bestuur en toezicht	Het samenwerkingsverband heeft geen eigen bestuur waarin bestuurders van de gemeenten zitting hebben.
Doelstelling	Per 1 januari 2012 zijn de gemeenten Voorschoten, Leidschendam-Voorburg en Wassenaar een samenwerkingsovereenkomst aangegaan om de werkzaamheden en dienstverlening op het gebied van Werk en Inkomen door de gemeente Leidschendam-Voorburg te laten verzorgen. De samenwerking is per 1 juli 2017 in een geactualiseerde overeenkomst voortgezet.
Bestuurlijk belang	Bestuurlijke besluiten rond Werk en Inkomen worden separaat in de respectievelijke gemeenten genomen. De samenwerkingsovereenkomst kent een bestuurlijk overleg W&I. Aan dit overleg neemt deel de Portefeuillehouder Werk en Inkomen.

Wat gaan we daarvoor doen ?

6.4 Begeleide participatie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022 wordt voor de vrijwillige participatie geïmplementeerd door lokale partijen. Mensen die niet naar betaald werk begeleid kunnen worden zullen zoveel mogelijk naar vrijwilligerswerk bemiddeld worden

Belangrijkste resultaten 2022

Monitoring en evaluatie van Re-integratie- en Participatiebeleid

Maatwerk op grond van Beschut werk in het kader van de Participatiewet voor de nieuwe doelgroep bij de Maregroep

Toelichting

Inwoners met een relatief korte afstand tot de arbeidsmarkt van maximaal 24 maanden, worden binnen het onderdeel re-integratie begeleid naar (regulier) werk. Daarnaast vallen ook inwoners met een indicatie (doelgroepenregister, nieuw beschut werk), binnen dit onderdeel. Tijdens de uitvoering van het Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022 is aandacht besteed aan monitoring enerzijds, en evaluatie anderzijds. Dit om zo goed mogelijk in te kunnen spelen op zaken als (exogene) ontwikkelingen, de vraag van de arbeidsmarkt en de samenstelling van het bijstandsbestand.

Maatwerk op grond van Beschut werk in het kader van de Participatiewet voor de nieuwe doelgroep Werk is niet alleen van belang om in het eigen levensonderhoud te voorzien, maar draagt ook bij aan persoonlijke ontwikkeling, maatschappelijke betrokkenheid en sociale contacten. Doel is om zoveel mogelijk mensen te bemiddelen naar een betaalde baan. Daarbij is er extra aandacht voor mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. In sommige gevallen is de stap naar een betaalde baan (nog) niet mogelijk. Daar waar (betaalde) arbeid op een reguliere werkplek (nog) niet tot de mogelijkheden behoort, wordt een passend alternatief geboden bij Mareflex, zodat inwoners meedoen en kans krijgen zich te ontwikkelen. Denk hierbij aan beschut werk en maatschappelijke participatie.

Wat gaan we daarvoor doen ?

6.5 Arbeidsparticipatie

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het nieuwe arbeidsmarktbeleid 2019-2022 leidt tot een aparte aanpak van personen die reïntegreren

Belangrijkste resultaten 2022

Inkoop van goede trajecten die leiden naar participatie en zelfredzaamheid van inburgeraars

naar werk en degenen die in staat worden gesteld te participeren in de samenleving

Veranderopgave Inburgering: wijziging Wet Inburgering per 1 januari 2022

Het Rijk stelt financiële middelen ter beschikking aan de arbeidsmarktregio om samenwerking te verstevigen

zoals statushouders en gezinsmigranten. Verstevigen van het netwerk voor deze groep

Uitvoering arbeidsmarktbeleid en re-integratiebeleid

Regionaal arbeidsmarktbeleid

Toelichting

Wijziging wet Inburgering

Doel van deze wet is dat alle nieuwkomers met een inburgeringsplicht zo snel mogelijk Nederlands leren spreken en schrijven op het voor hen hoogst haalbare niveau en hen daarmee te laten participeren in de samenleving.

Vanaf 1 januari 2022 gaat de nieuwe Wet inburgering in. Belangrijkste wijziging ten opzichte van de huidige wet, is dat de regiefunctie weer bij de gemeente komt te liggen. De gemeente is dan ook verantwoordelijk voor de inkoop en het aanbod van de inburgeringstrajecten. Daarbij dient 'werk' en niet 'taal' leidend te zijn bij de participatie van inburgeraars. Inkoop vindt plaats in samenwerking met Voorschoten en Leidschendam-Voorburg met ondersteuning van de arbeidsmarktregio.

Re-integratie en participatie

Het Re-integratie- en Participatiebeleid 2019-2022 wordt verder uitgevoerd. Onderdeel van het re-integratie- en participatiebeleid is een splitsing tussen re-integratie en participatie. Deze splitsing zorgt voor een betere focus op cliënten die begeleid worden vanuit Werk (re-integratie) en cliënten waarbij er wordt ingezet op meedoen in de maatschappij (participatie). Cliënten binnen participatie worden begeleid vanuit Inkomen. Zoals aangegeven bij taakveld 6.3, is het bijstandbestand licht gestegen. Daarmee hangt samen dat een aantal inwoners door de coronacrisis werkloos is geraakt of van werk naar werk bemiddeld wil dan wel moet worden. In samenwerking met de arbeidsmarktregio (zie hieronder) wordt hierop ingezet.

Arbeidsmarktregio

De gemeenten Leidschendam-Voorburg, Voorschoten en Wassenaar zijn onderdeel van de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (hierna: ZHC). In de praktijk blijken er echter ook veel cliënten geplaatst te worden in andere arbeidsmarktregio's. Daarom wordt ook aansluiting gezocht bij de Leidse regio en de regio Haaglanden. Binnen ZHC wordt door middel van verschillende activiteiten en projecten het hoofd geboden aan de gevolgen van de coronacrisis. Zo wordt vanuit zowel de gemeente als de regio ingezet op kwetsbare doelgroepen en is een regionaal mobiliteitsteam opgezet dat zich onder andere richt op om- en bijscholing van werkzoekenden. Hiermee wordt de stijging van het aantal bijstandsuitkeringen zoveel als mogelijk beperkt.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
21	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 65 jaar	LISA	692,8 (2019)	693,7 (2020)	795,9 (2020)
24	Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	64,8 (2019)	65,0 (2020)	68,4 (2020)
26	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22-jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	1 (2018)	1 (2019)	2 (2019)
28	Lopende reïntegratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 65 jaar	CBS	159,3 (2019)	131,5 (2020)	202,0 (2020)

Toelichting beleidsindicatoren

Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.

Netto arbeidsparticipatie is het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.

Het aantal reïntegratievoorzieningen wordt gemeten per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar. Het lopende reïntegratiebeleid voorziet in het begeleiden van personen naar werk door het actief koppelen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Dergelijke inspanningen worden vastgelegd en verantwoord door het opvoeren van een reïntegratievoorziening, het aantal geregistreerde voorzieningen ligt hoger dan de streefwaarde. In Wassenaar betreft het aantal lopende reïntegratievoorzieningen 131,5 per 10.000 inwoners. Dit kunnen meer voorzieningen per uitkeringsgerechtigde zijn, vandaar dat het gepresenteerde aantal iets hoger ligt dan verwacht, aangezien we normaal op cliëntniveau rapporteren, het aantal cliënten met een reïntegratievoorziening. Het aantal in Wassenaar is lager dan het landelijk gemiddelde, aangezien het aantal verstrekte uitkeringen ook lager dan gemiddeld is.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Hierdoor stijgt het beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen die nodig zijn om langer thuis te wonen

In afwachting van landelijke discussie over de nieuwe wet- en regelgeving blijft een focus nodig op het stimuleren van de zelfredzaamheid van de inwoners

Belangrijkste resultaten 2022

Kostenbesparende maatregelen Wmo en zelfredzaamheid

Opzetten van collectieve voorzieningen zoals scootmobielpool

Mensen vroegtijdig informeren en adviseren over zelfredzaamheid

Collectieve voorlichting aan bewoners en samenleving over levensloopbestendig wonen

Toelichting

Kostenbesparende maatregelen en zelfredzaamheid

Zie hiervoor taakveld 6.71.

Een grotere groep mensen doet een beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen. Het verkrijgen van meer grip op de kosten in het Sociaal Domein wordt daarom steeds belangrijker.

Ook onder invloed van het abonnementstarief blijven de kosten van de woningaanpassingen hoog, echter deze kostenstijging is onder invloed van andere factoren zoals o.a. de krappe woningmarkt. We gaan voorlichting geven over veilig en levensloopbestendig wonen aan inwoners en de samenleving.

Het college heeft een pakket kostenbeparende maatregelen Wmo opgesteld dat in september in de raad komt. Hierin is voorzien in de het stimuleren van algemene voorliggende voorzieningen zoals de opzet van de scootmobielpool, extra voorlichting en advies over zelfredzaamheid in en om het huis. Ook de maatschappelijke partners pakken hun rol bij het stimuleren van zelfredzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen ?

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Mensen worden steeds ouder en blijven langer vitaal, waardoor zij langer thuis blijven wonen. Hierdoor stijgt het beroep op de duurdere maatwerkvoorzieningen die nodig zijn om langer thuis te wonen

In afwachting van landelijke discussie over de nieuwe wet- en regelgeving blijft een focus nodig op het stimuleren van de zelfredzaamheid van de inwoners

We bereiden in 2021 de decentralisering voor van beschermd wonen

Belangrijkste resultaten 2022

Uitvoeren kostenbesparende maatregelen Wmo en zelfredzaamheid

Mensen vroegtijdig informeren en adviseren over zelfredzaamheid (zie ook 6.6.)

We willen meer doelgroepen in de algemene voorzieningen opnemen, om het beroep op dure maatwerkvoorzieningen te voorkomen

Uitvoering beleidsplan Schuldhulpverlening 2021-2025

Verordening Wmo wordt in 2022 aangepast aan decentralisatie opgave van 1-1-2023

Toelichting

Kosten besparende maatregelen en zelfredzaamheid

In afwachting van het herzien van het abonnementstarief door de landelijke overheid blijft het noodzakelijk de focus te houden op de zelfredzaamheid van de inwoners.

De Wmo-uitgaven stijgen nog harder dan de kosten voor de jeugdzorg. Deze stijging wordt met name veroorzaakt door het beroep op maatregelen mbt huishoudelijke hulp en de toenemende vergrijzing. Voor de Wmo stegen de nettolasten van gemeenten in 2019 met 594 miljoen ten opzichte van het jaar daarvoor. In 2020 zijn ook de lasten voor de Wmo aanzienlijk gestegen, zoals ook blijkt uit het Dashboard Sociaal Domein. Ook op het gebied van de Wmo wordt er hard gewerkt aan maatregelen om deze kosten naar beneden te krijgen. Daarnaast wordt de formatie van het nieuwe kabinet en de mogelijke gevolgen daarvan voor het abonnementstarief nauwlettend in de gaten gehouden.

Door de invoering van abonnementstarieven van de Wmo en de toenemende vergrijzing zijn er flinke tekorten ontstaan. De Raad heeft besloten om een pakket aan maatregelen te treffen om de kostenstijging te beperken. In dit voorstel wordt gevraagd aan mensen met een midden- of hoger inkomen de voorziening zelf te betalen.

De inwoners van Wassenaar worden beter geïnformeerd over zelfredzaamheid.

Tenslotte wordt het versterken van de welzijnswerk het doel om het gebruik van de maatwerk voorzieningen te voorkomen of uit te stellen.

De financiële gevolgen van het raadsvoorstel kostenbesparende maatregelen Wmo zijn verwerkt in onderliggende begroting. Een onttrekking van € 910.000 uit de algemene reserve ten gunste van de reserve Sociaal Domein maakt onderdeel van deze financiële gevolgen.

Zelfredzaamheid Langer thuis wonen

De zorg wordt intensiever voor een grotere groep zeer oude mensen. We anticiperen hierop met preventieve maatregelen voor de vitale ouderen en met betere samenwerking met het voorveld om de zorg voor de zeer ouderen te versterken, maar ook de diverse innovatieve collectieve voorzieningen op te stellen.

In samenwerking met de maatschappelijke partners worden nieuwe combinaties van maatwerk en voorliggende voorzieningen ontwikkeld. Het doel is om met zorgcombinaties niet alleen het gebruik van de maatwerkvoorzieningen te verminderen, maar ook de op- en afschaling van zorg te vergemakkelijken.

De landelijk overheid heeft de Decentralisatie opgave Beschermd Wonen uitgesteld tot 1-1- 2023. Derhalve wordt de grote herziening of aanpassing van de verordening Wmo uitgesteld tot 2022.

Schuldhulpverlening

In 2021 is het nieuwe beleidsplan schuldhulpverlening vastgesteld door de gemeenteraad. Komende jaren wordt gewerkt aan de ambitie uit dit beleidsplan: meer inwoners van de gemeente Wassenaar zijn (duurzaam) schuldenvrij. Om dit te bereiken worden onder andere ingezet op het voorkomen en anders vroegtijdig signaleren van betaalachterstanden en het verlagen van stress onder inwoners met financiële problemen.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
32	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	460 (2019)	490 (2020)	700 (2020)

Toelichting beleidsindicatoren

Aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo-gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.

Meer inwoners maken gebruik van een voorziening ten opzichte van 2018. Dit heeft te maken met de stijging

van het aantal ouderen en dat mensen met psychiatrische aandoeningen langer thuis blijven wonen. Het aantal maatwerkvoorzieningen in 2020 loopt naar verwachting licht terug als het inzetten van algemene, collectieve voorzieningen succesvol verloopt.

Wat gaan we daarvoor doen ?

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De kosten voor jeugdhulp stijgen. Er wordt steeds vaker, langer en intensiever gebruik gemaakt van (voornamelijk ambulante) professionele hulp en steun bij opvoed- en opgroei problemen. Uitdaging voor 2022 is om verder te gaan met het keren van het tij qua kosten, of in ieder geval met het afvlakken van de groeicurve zodat de kosten beheersbaar worden en de kwaliteit van zorg op peil blijft

Belangrijkste resultaten 2022

Uitvoeren kostenbesparende maatregelen jeugdhulp

Toelichting

Kostenbesparende maatregelen jeugdhulp

In Wassenaar is op 1 april 2021 voor een pakket aan maatregelen besloten met investeringen in de jeugdhulp, zodat op termijn besparingen gerealiseerd kunnen worden. Deze verwachte besparingen zijn meegenomen in deze begroting. Tevens is op 1 april een amendement aangenomen om bij de najaarsnota de bestedingsruimte op de jeugdzorg met € 200.000 te verlagen als de besparingen niet gerealiseerd worden. Het definitieve zicht op de cijfers is pas beschikbaar als de declaratietermijn verstreken is ná 1 juli 2022.

De arbitrage met het Rijk heeft aangetoond dat gemeenten al jaren tekort hebben op het budget voor Jeugdhulp. Het Rijk heeft deze tekorten voor 2021 enigszins gecompenseerd en zal dit voor de komende jaren ook doen. Ten grondslag aan de groeiende lasten binnen het sociaal domein ligt dat het Rijk de gemeenten te weinig geld heeft gegeven om voldoende sturingsfunctionarissen (contractmanagers, beleidsregisseurs, kwaliteitsmedewerker, informatiemanager, stevige toegangsmedewerkers etc) te zetten op uitvoering van deze taken na de overdracht van deze taken naar de gemeenten. De gelden voor 2022 en verder worden beschikbaar gesteld met een opdracht: de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd, die in december gereed zal zijn.

Dat komt ook naar voren in het AEF rapport, een onderzoek in opdracht van minister Ollongren naar de financiële positie van gemeenten om in beeld te brengen of middelen voldoende waren om taken uit te voeren. Het onderzoek naar de tekorten in de jeugdzorg toont aan dat de

structurele tekorten voor dit specifieke onderwerp aanzienlijk zijn; het structurele tekort voor alle gemeenten in Nederland wordt geschat op een bedrag tussen € 1,6 miljard en € 1,8 miljard per jaar. Het onderzoek 'Roeien met te korte riemen' van Bureau Berenschot in opdracht van de provincie Zuid-Holland laat eenzelfde beeld zien.

Daarnaast zien we dat een groeiend aantal kinderen jeugdhulp nodig heeft en dat wachtlijsten langer worden. Deze trend is in het hele land terug te zien. Net als het feit dat kinderen langer in een zorgtraject zitten. De nettolasten voor de jeugd stegen over 2019 landelijk met 531 miljoen euro. Ook de gemeente Wassenaar heeft daarmee te maken.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	9,9 (2019)	10,3 (2020)	11,9 (2020)

Toelichting beleidsindicatoren

Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders.

Het absolute aantal jeugdigen in jeugdhulp is toegenomen (volume). Jeugdigen/gezinnen uit Wassenaar weten de toegang tot jeugdhulpvoorzieningen steeds beter te vinden. Er is ook een stijging bij het perceel ambulante begeleiding van verstandelijk beperkten. Dit wordt veroorzaakt door overgang van cliënten uit de Wet langdurige zorg naar de Jeugdwet, waarvoor de verantwoordelijkheid bij de gemeente ligt.

Wat gaan we daarvoor doen ?

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Per 1-1-2022 worden we inhoudelijk verantwoordelijk voor de uitvoering van Beschermd Wonen. De financiële verantwoordelijkheid volgt in 2023 en bereiden we in 2022 voor.

Belangrijkste resultaten 2022

We geven uitvoering aan Beschermd Wonen en dragen zorg dat nieuwe cliënten de juiste zorg en ondersteuning ontvangen

We bereiden ons voor op de financiële decentralisatie van Beschermd Wonen. Regionale afspraken over financiën leggen we vast in een nieuw convenant

Verstevigde verbindingen en afspraken in het zorg- en veiligheidsnetwerk

Mentaal Lokaal wordt verder ontwikkeld tot een operationeel netwerk

Uitvoering suicidepreventieplan 2021/2022

Toelichting

Decentralisatie Beschermd Wonen

Vanaf 2022 is Wassenaar inhoudelijk verantwoordelijk voor nieuwe cliënten Beschermd Wonen. Dit betekent dat de gemeente Wassenaar zorg moet dragen voor de zorg en ondersteuning van inwoners die zich melden met een Beschermd Wonen behoefte. Om ervoor te zorgen dat de juiste zorg en ondersteuning aanwezig is wordt er op regionaal niveau samengewerkt in de H5-regio.

De financiële verantwoordelijkheid voor deze inwoners komt per 1-1-2023 richting de gemeente Wassenaar. Op basis van een objectief verdeelmodel met een ingroeipad van 10 jaar krijgt de gemeente daar ook de middelen voor. Aangezien er regionaal wordt samengewerkt en ingekocht worden er ook op regionaal niveau financiële afspraken gemaakt die worden vastgelegd in een convenant.

Verstevigde verbindingen en afspraken in het zorg- en veiligheidsnetwerk

De afgelopen jaren is er in Wassenaar gewerkt aan de samenwerking in het zorg- en veiligheidsdomein. Zo is de wet verplichte ggz ingevoerd en zijn er nadere afspraken gemaakt over de bemoeizorg. Sommige problemen van inwoners zijn zo complex dat het noodzakelijk is om met meerdere organisaties vanuit verschillende domeinen samen te werken om tot een oplossing te komen. Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden is een netwerkorganisatie waar justitie-, zorg en gemeentepartners samenwerken aan de veiligheid voor alle burgers

en aan het terugdringen van criminaliteit. Het Zorg- en Veiligheidshuis biedt procesregie in de meest complexe domein overstijgende casuïstiek en fungeert daarmee als opschaalmodel voor problematiek die lokaal niet op te lossen is.

De meeste casuïstiek op het gebied van zorg en veiligheid komt echter eerst lokaal in beeld. In 2022 willen we de keten zorg en veiligheid verbeteren zodat we casuïstiek vroeg(er) signaleren, preventiever kunnen werken en casuïstiek adequaat kunnen oppakken. De ambitie is een sluitende keten voor inwoners van 0 tot 100 jaar gebruikmakend van het AVE-model. We werken daarvoor aan een heldere overlegstructuur, duidelijke rolverdeling en het beschrijven en vastleggen van werkprocessen.

Regionale afspraken huisvesting van uitstromers uit instellingen

Er is momenteel in de regio Haaglanden onvoldoende huisvesting beschikbaar voor mensen die kunnen uitstromen uit Beschermd Wonen of maatschappelijke opvang-instellingen (1.250 nodig, maar 650 beschikbaar). De zorgketen is hierdoor verstopt; geen uitstroom betekent dat mensen die klaar zijn om uit te stromen onnodig dure plekken bezet houden, de instroom stakt en de wachtlijsten blijven in stand gehouden. Daarnaast is er te weinig spreiding van uitstroom over de regio. Regionaal zijn er in 2021 afspraken gemaakt over de huisvesting van deze uitstromers naar de gemeenten. Wassenaar neemt haar verantwoordelijkheid en huisvest samen met de corporaties een gedeelte van deze groep.

Ontwikkeling mentale weerbaarheid inwoners

Om burgers meer regie over hun mentale gezondheid te geven zijn er voorstellen in de maak en worden er gesprekken gevoerd tussen GGZ professionals, huisartsen en gemeente over het lokaal inzetten van een domein overstijgend netwerk in de nulde- en eerstelijns hulpverlening waarin de burgers centraal staan. Bedoeling is het creëren van een integrale aanpak die ervoor zorgt dat verschillende partijen die zich bezighouden met het psychisch welzijn van de inwoners van Wassenaar met elkaar kunnen samenwerken. Door burgers via dit netwerk te laten beschikken over verschillende laagdrempelige vormen van hulp en ondersteuning wordt beoogd dat zij vanuit eigen regie en waar nodig met hulp de juiste zorg op de juiste plek krijgen. Hiermee wordt de mentale gezondheid van de lokale populatie bevorderd en wordt voorkomen dat mensen (onnodig) behandeld worden in de tweedelijnszorg, wat moet bijdragen aan een besparing op de uiteindelijke zorgkosten en een verkorting van wachtlijsten in de tweedelijnszorg.

Suicidepreventie 2021/2022

In 2021 is, in samenwerking met de Stichting 1-1-3, gestart met het suicidepreventieplan om personen met suïcidale gedachten te kunnen helpen.

De gemeente Wassenaar kan in 2022 waar nodig de inwoner met suïcidale gedachten direct preventief helpen en begeleiden naar passende hulp en/of behandeling. Daarvoor behoudt, gebruikt en verbetert de gemeente de infrastructuur die is opgezet binnen de 'integrale aanpak psychosociale problemen 2021' en bouwt verder aan de ketensamenwerking die in dat kader is uitgewerkt met gemeente, sociaal domein, huisartsen, politie, ggd en ggz. Verder wordt gemonitord hoe efficiënt de nieuwe aanpak suïcide preventie is en wordt verder gebouwd aan de zogenaamde supranet community, waarin deze activiteiten samenkomen.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Het behouden van de trend dat steeds minder jeugdigen te maken krijgen met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering

Belangrijkste resultaten 2022

Lokale implementatie en borging van Beter Samenspel

Versterken van het voorveld op het gebied van preventie

Q sturing

Contractmanagement, controle en verantwoording

Toelichting

Het percentage jeugdigen dat te maken heeft met jeugdbescherming en/of jeugdreclassering is de afgelopen jaren stabiel. In de tweede helft van 2019 had 0,5% van het aantal jeugdigen in Wassenaar een jeugdbeschermingsmaatregel opgelegd gekregen. Het gaat dus om een klein percentage van het totaal aantal jeugdigen in Wassenaar (bron: Waar staat je gemeente). Ook in de indicatie en declaratiecijfers van het Service Bureau Haaglanden is een terugloop te zien. Dit zijn positieve ontwikkelingen, die passen bij het transformatiedoel om jeugdigen waar het kan, veilig en verantwoord is thuis te laten opgroeien en jeugdcriminaliteit te voorkomen.

In 2022 gaan we het programma Beter Samenspel verder lokaal implementeren en borgen, zodat de verbindingen tussen de Gecertificeerde Instellingen en het lokale jeugdteam verder worden verbeterd. De werkprocessen van de Jeugdbeschermingstafel worden verder doorontwikkeld. Dit moet er toe bijdragen dat op- en afschaling worden versoepeld, duurzame veiligheidspatronen worden gerealiseerd en eventuele terugval wordt voorkomen.

Daarnaast wordt in 2022 gewerkt aan sturing op de Q en contractmanagement, controle en verantwoording. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat maatregelen opgelegd worden door de rechter en er dus vanuit de gemeenten beperkte sturing mogelijk is op de Q. Sturing zal dan ook met name plaatsvinden in de samenwerking met de GI's en de samenhang met andere jeugdhulpvoorzieningen.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
22	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21-jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	1 (2018)	1 (2019)	1 (2019)
30	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	0,5 (2019)	0,5 (2020)	1,2 (2020)
31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,2 (2015)	0,3 (2017)	0,4 (2017)

Toelichting beleidsindicatoren

Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-23 jaar). Jeugdreclassering is een combinatie van begeleiding en controle voor jongeren vanaf 12 jaar, die voor hun 18e verjaardag met de politie in aanraking zijn geweest en een proces-verbaal hebben gekregen. Indien de persoonlijkheid van de dader of de omstandigheden waaronder het misdrijf is begaan daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld bij jongvolwassenen met een verstandelijke beperking, kan het jeugdstrafrecht eveneens worden toegepast op jongvolwassenen in de leeftijd 18 tot en met 23 jaar. De jongere krijgt op maat gesneden begeleiding van een jeugdreclasseringswerker om te voorkomen dat hij of zij opnieuw de fout ingaat. Jeugdreclassering kan worden opgelegd door kinderrechter of de officier van Justitie. Jeugdreclassering kan ook op initiatief van de Raad voor de Kinderbescherming in het vrijwillige kader worden opgestart. De begeleiding kan doorlopen tot de jongere 23 jaar wordt.

Over het percentage jeugd met een delict voor de rechter valt dit jaar niets te zeggen. Deze cijfers komen uit de Kinderen in Tel rapporten die een keer per twee jaar uitkomen.

Zowel het percentage als het absolute aantal jongeren met een jeugdbeschermingsmaatregel en een jeugd reclasseringsmaatregel is de afgelopen jaren laag en stabiel. De werkprocessen rond de toegang tot het gedwongen kader jeugdhulp zijn de afgelopen jaren uitgekristalliseerd en beter afgestemd.

Het percentage jongeren met een jeugdreclasseringsmaatregel is de afgelopen jaren relatief en absoluut laag en stabiel. De werkprocessen rond de toegang tot het gedwongen kader jeugdhulp zijn de afgelopen jaren uitgekristalliseerd.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
Werkvoorzieningschap Kust Duin en Bollenstreek (KDB)	6.4 Begeleide participatie
Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden	6.72 Maatwerk dienstverlening 18- 6.81 Geëscaleerde zorg

Wat gaat het kosten ?

Tabel 10

Programma: P6 Sociaal Domein ("-"= nadeel / "+"= voordeel) bedragen x € 1.000		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	Baten	254	208	118	71	71	71
	Lasten	-1.639	-1.722	-1.734	-1.674	-1.674	-1.674
	Saldo	-1.385	-1.515	-1.617	-1.604	-1.604	-1.604
6.2 Wijkteams	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-641	-642	-933	-933	-933	-933
	Saldo	-641	-642	-933	-933	-933	-933
6.3 Inkomensregelingen	Baten	10.131	7.765	6.643	6.643	6.643	6.643
	Lasten	-11.309	-9.624	-8.698	-8.698	-8.698	-8.698
	Saldo	-1.178	-1.859	-2.055	-2.055	-2.055	-2.055
6.4 Begeleide participatie	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-1.045	-1.053	-1.067	-1.062	-1.036	-1.032
	Saldo	-1.045	-1.053	-1.067	-1.062	-1.036	-1.032
6.5 Arbeidsparticipatie	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-1.011	-1.118	-1.304	-1.297	-1.294	-1.291
	Saldo	-1.011	-1.118	-1.304	-1.297	-1.294	-1.291
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-1.190	-1.197	-1.174	-1.177	-1.190	-1.190
	Saldo	-1.190	-1.197	-1.174	-1.177	-1.190	-1.190
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	Baten	141	165	150	150	150	150
	Lasten	-3.002	-3.222	-3.374	-3.013	-2.589	-2.589
	Saldo	-2.861	-3.057	-3.224	-2.863	-2.439	-2.439
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	Baten	17	15	0	0	0	0
	Lasten	-4.755	-4.405	-4.227	-3.900	-3.730	-3.730
	Saldo	-4.738	-4.390	-4.227	-3.900	-3.730	-3.730
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-113	-218	-195	-195	-195	-195
	Saldo	-113	-218	-195	-195	-195	-195
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	Baten	50	0	0	0	0	0
	Lasten	-1.339	-1.267	-1.330	-1.330	-1.330	-1.330
	Saldo	-1.289	-1.267	-1.330	-1.330	-1.330	-1.330
Totaal baten	Baten	10.594	8.153	6.911	6.863	6.863	6.863
Totaal lasten	Lasten	-26.045	-24.469	-24.036	-23.278	-22.669	-22.661
Saldo van baten en lasten	Saldo	-15.451	-16.316	-17.125	-16.415	-15.805	-15.798

Toelichting op mutatie (verhoging/verlaging) begroot 2022 ten opzichte van begroot 2021 in taakvelden groter of gelijk aan € 50.000

Algemene opmerking Programma 6:

Door, per saldo neutrale, administratieve verschuivingen binnen de subsidiebudgetten is er sprake van vrij grote verschillen op verschillende taakvelden binnen Programma 6 en Programma 7.

Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (nadeel van € 102.000 t.o.v. begroting 2021)

Het saldo op dit taakveld is € 102.000 hoger dan in 2021. Dit is te verklaren door € 12.000 hogere bijdrage aan de GGD en lagere baten voor de noodopvang vluchtelingen (€ 90.000).

Taakveld 6.2 Wijkteams (nadeel van € 291.000 t.o.v. begroting 2021)

Het saldo op dit taakveld is € 291.000 hoger dan in 2021. Dit is te verklaren door een verschuiving van de lasten voor jeugd en jongeren werk van taakveld 6.1.

Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (nadeel van € 196.000 t.o.v. begroting 2021)

De baten en lasten van dit taakveld zijn in 2022 respectievelijk € 1.122.000 en € 926.000 lager geraamd dan in 2021.

De verlaging van de baten zijn te verklaren door een hogere rijksbijdrage vanuit de BBZ (bijstand voor zelfstandigen) (€ 328.000) en het wegvallen van baten voor de TOZO (Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers) (€ 1.439.000).

De verlaging van de lasten wordt veroorzaakt door hogere uitvoeringskosten aan Leidschendam Voorburg (€ 15.000), de BBZ (€ 220.000) en de BUIG (bijstand) (€ 310.000) en lagere lasten voor de bijzondere bijstand (€ 30.000) en de Tijdelijke ondersteuning zelfstandig ondernemers (€ 1.439.000). Het restant zijn overige kleine verschillen.

Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (nadeel van € 186.000 t.o.v. begroting 2021)

De raming van de lasten van dit taakveld is in 2022 € 186.000 hoger dan in 2021. Dit is te verklaren door een administratieve wijziging binnen de subsidieplafonds (€ 165.000) en inburgeringskosten per saldo € 20.000. Het restant zijn overige kleine verschillen.

Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (nadeel van € 167.000 t.o.v. begroting 2021)

De raming van de lasten op dit taakveld is in 2022 per saldo € 167.000 hoger dan in 2022. Dit is te verklaren door lagere lasten voor het beleidsplan schuldhulpverlening (€ 36.000), het innovatiebudget sociaal domein (€ 120.000) en Beschermd Wonen (€ 15.000). Er zijn hogere lasten voor huishoudelijke ondersteuning (€ 226.000) en voor extra capaciteit (€ 115.000). Daarnaast is er in 2021 voor de toeslagenaffaire € 30.000 aan lasten geraamd en € 15.000 aan baten. Het restant betreft overige kleine verschillen.

Taakvelden 6.72 en 6.82 (samen de uitvoering jeugdwet) (voordeel van € 100.000 t.o.v. begroting 2021)

In 2022 zijn er lagere baten door een incidentele bijdrage uit het transformatiefonds (€ 15.000). Er zijn hogere lasten door een hogere bijdrage aan de GGD (€ 50.000) en uitvoering van het actieplan jeugd (€ 160.000). Daarnaast zijn er lagere lasten geraamd voor de zorg in natura (€ 238.000), hiervoor worden investeringen gedaan door middel van kosten besparende maatregelen die gedekt worden vanuit de reserve sociaal domein. Er zijn lagere lasten door de POH'er (€ 93.000). Het restant verschil wordt veroorzaakt door overige kleine verschillen.

P7 Volksgezondheid en milieu

Wat willen we bereiken ?

Door uitvoering te geven aan het lokaal gezondheidsbeleid en in te zetten op specifieke thema's willen wij inwoners gezond en veilig laten opgroeien en zich maximaal laten ontwikkelen;

Op basis van het gemeentelijk rioleringsplan (vGRP) dragen wij bij aan onze zorgplicht om het milieu zo min mogelijk te belasten en de volksgezondheid te verbeteren. Het uitgangspunt is het toewerken naar een klimaatrobuuste en duurzame waterketen. Samen met inwoners willen wij grip krijgen op afvalstromen en streven wij op termijn naar 30 kg restafval per persoon in 2025;

Wij gaan voor een milieubewust, groener en duurzamer Wassenaar. Daarbij hebben wij als doel om in 2040 CO-2 neutraal zijn, millennium- en fairtrade gemeente te blijven en een bijdrage te leveren aan de energietransitie. Daarnaast staan wij voor verduurzaming van de samenleving en verbetering van de milieukwaliteiten van de leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Wat gaan we daarvoor doen ?

7.1 Volksgezondheid

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

In 2021 is met stakeholders (o.a onderwijs, sport, GGD, huisartsen, inwoners, andere private partijen) gestart met het opstellen van een Lokaal Preventie Akkoord. Dat zal in 2022 tot nadere uitvoering komen waarbij het Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid, wat betreft aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen, een onderdeel zal zijn.

Belangrijkste resultaten 2022

Uitvoeren actiepunten uit het Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid, wat betreft aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen, waarbij wordt aangehaakt bij de actiepunten uit het Lokaal Sportakkoord

Het Lokaal Preventie Akkoord zal vervlochten worden met het Lokaal Sport Akkoord

Toelichting

Lokaal gezondheidsbeleid

In het *Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid Wassenaar 2020-2022* staat beschreven hoe Wassenaar lokaal het beleid op het gebied van gezondheid wat betreft aanpak roken, alcoholmisbruik, gezonde voeding & bewegen gaat uitvoeren in de periode 2020-2022.

De focus bij dit lokaal gezondheidsbeleid ligt bij de kwetsbare inwoners onder de jeugd, ouderen en die met een laag sociaal economische positie. Aan de hand van de uitgangspunten op het gebied van roken, alcohol,

gezonde voeding (tegengaan overgewicht) en bewegen zal samen met onze stakeholders (van huisarts tot GGD, van school tot sportvereniging) de komende periode gewerkt worden aan het (nog) gezonder maken van onze inwoners.

In de *Landelijke Nota Gezondheidsbeleid* en meer specifiek ook in het *Nationaal Preventieakkoord* is opgenomen dat er de komende jaren onverminderd wordt ingezet op het bevorderen van gezondheid van de inwoners. Hierbij staan preventie, gezondheidsbescherming, het verminderen van gezondheidsverschillen en een integrale aanpak centraal. Daarmee bieden Het *Nationaal Preventieakkoord* en de *Landelijke Nota Gezondheidsbeleid* uitgangspunten voor het lokale beleid.

Lokaal Preventie Akkoord

Inmiddels is er sinds 2021 een *Lokaal Preventie Akkoord Wassenaar*, dat ook samenhang heeft met het hiervoor genoemde *Uitvoeringsprogramma Lokaal Gezondheidsbeleid* en ook met het *Lokaal Sport Akkoord Wassenaar*. Voor het *Lokaal Preventie Akkoord* zijn inmiddels stimuleringsgelden (net als bij sportakkoord gaat het om zgn. SPUK-gelden) van VWS via VNG aangevraagd en door VNG toegezegd.

In 2022 zullen het lokaal sportakkoord en het lokaal preventieakkoord met elkaar vervlochten worden.

GGD Haaglanden

Zie ook paragraaf verbonden Partijen. Rijk, VNG en GGD'en maakten afspraken over compensatie van kosten voor corona testen en vaccinaties. De effecten van deze kosten zijn verwerkt in de begroting. Hiermee wordt invulling gegeven aan het verzoek van de gemeente om informatie en transparantie over de (financiële) gevolgen van corona voor GGD Haaglanden. Overigens zijn de financiële gevolgen van corona nihil. De afspraken met het Rijk voorzien in vergoeding van kosten en gedeelde inkomsten. De minister licht dit toe in zijn brief aan VNG en GGD'en dd. 20 juli 2020.

Wat gaan we daarvoor doen ?

7.2 Riolering

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Verbeteren fysieke leefomgeving

Belangrijkste resultaten 2022

Vervangen geprogrammeerde riolering;

Effecten inzichtelijk maken van de woningbouw opgave ;

De monitoring van de verordening afvoer hemel- en grondwater;

Opstarten voorbereidingen Integraal Water Keten plan (vGRP)

Toelichting

Vervangen geprogrammeerde riolering

De geprogrammeerde te vervangen riolering is over het algemeen van slechte tot matige kwaliteit, waar herstel en reparatie niet meer toereikend zijn om de afvoer van vuil water te garanderen. De vervangingsopgave wordt integraal ingezet, waarin kansen voor klimaatveranderingen, energietransitie en duurzaamheid meegewogen worden om een duurzame en klimaatbestendige fysieke leemomgeving te realiseren.

Effecten inzichtelijk maken van de woningbouw opgave

Wassenaar heeft de intentie om nieuwe woningen te realiseren. Woningbouw is meer eenheden, waarmee het rioolstelsel extra belast wordt. Er wordt een hydraulische berekening uitgevoerd om de effecten en de benodigde financiën van de voorgenomen woningbouw inzichtelijk te maken.

De monitoring van de verordening afvoer hemel- en grondwater

Bij het vaststellen van de verordening afvoer hemel- en grondwater is toegezegd om de verordening na 2 jaar te evalueren, waarbij de aanvragen en de uitvoering van de verordening gemonitord wordt.

Opstarten voorbereiding Integraal Water Keten plan (voorheen vGRP)

Het verbreed Gemeentelijk Riool plan is per 31 december 2021 verlopen. Wassenaar neemt deel aan de samenwerking waterketen Leidse Regio, waar zij in 2023 een nieuw gezamenlijk beheerp (IWKp) gaan opstellen. De Raad heeft in 2021 het besluit genomen om mee te liften in de samenwerking waterketen Leidse regio om het IWKp als vervanging van het vGRP te realiseren. Het opstellen van een IWKp, waarin de totale waterketen wordt beschouwd, wordt in 2022 voorbereid.

Samenwerkingsverbanden

Naam	Samenwerking Waterketen Regio Rijnland
Juridische vorm	Samenwerkingsverband van 28 gemeenten, drinkwaterbedrijven Dunea en Oasis en het Hoogheemraadschap van Rijnland.
Vestigingsplaats	Leiden
Bestuur en toezicht	De samenwerking kent drie bestuursorganen: • Bestuurlijk algemeen, betreffende wethouder van gemeente en waterschap, waarbij Rijnland initiatiefnemer is; • Bestuurlijk Cluster, betreffende wethouder deelnemende gemeenten (Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Zoeterwoude, Voorschoten en Wassenaar) binnen cluster Leidse Regio vertegenwoordigt door wethouder Leiden als voorzitter en wethouder Rijnland; • C-team, overkoepelend orgaan van voorzitters van de clusters (4 in totaal) en Rijnland. Deze informeren voorzitters bestuurlijk clusters.

Doelstelling

Gezamenlijke zorg voor de gehele waterketen en krachten bundelen.

- Realiseren van de kostenbesparingen in het beheer van de waterketen;
- Verbeteren van de kwaliteit van de uitvoering van de beheertaken en het innovatievermogen;
- Verminderen van de personele kwetsbaarheid bij de uitvoering van de beheertaken.

Vertrekpunt in de samenwerking is dat de bestaande taken en verantwoordelijkheden niet worden aangetast.

Bestuurlijk belang

Samenwerken versterkt de waterketen. Met dit uitgangspunt werken gemeenten, drinkwaterbedrijf Dunea en het hoogheemraadschap van Rijnland samen toe naar een waterketen en waterketenbeheer:

- Van hoge constante kwaliteit;
- Met een lage kwetsbaarheid;
- Functionerend tegen zo laag mogelijke totaal maatschappelijke kosten.

Met het structureel opzetten van samenwerking geven Rijnland en gemeenten invulling aan het Bestuursakkoord Water.

Wat gaan we daarvoor doen ?**7.3 Afval****Belangrijkste ontwikkelingen 2022**

Landelijke doel:

30 kg fijn restafval per persoon in 2025

Invoeren van statiegeld op blikjes

Belangrijkste resultaten 2022

Nascheiding restafval door verwerker HVC te vergroten

Toelichting**Landelijke afval doelen**

Europese- en milieuwetgeving zijn de aanleiding geweest voor het opstellen van een derde landelijk afvalbeheerplan (LAP3) Hierin zijn onder andere de volgende doelen gesteld;

- Het vergroten van de bewustwording bij huishoudens en bedrijven van hun afvalproductie en wat met het afval gebeurt in de keten.
- Verhogen van het aandeel afvalscheiding (fijn en grof) huishoudelijk afval van 52% in 2014 naar minimaal 75% in 2020. Afvalscheiding heeft hier betrekking op zowel bron- als nascheiding.

- Verlagen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval van 240 kilogram per inwoner per jaar in 2014 naar maximaal 100 kilogram per inwoner per jaar in 2020, en maximaal 30 kilogram per inwoner per jaar in 2025.

Verlagen van de hoeveelheid te verwerken restafval via nascheiding door HVC

Al het restafval vanuit de gemeente Wassenaar zal vanaf 2022 wekelijks worden ingezameld en worden nagescheiden op PMD door de verwerker HVC. Inwoners zullen 2 stickers ontvangen waarop wordt aangegeven wat wel en niet in het restafval mag. Er zal een pilot uitgevoerd worden waarbij PMD zakken worden geadviseerd om het PMD middels de zak apart in het restafval te bewaren. Het doel is om de scheiding van PMD hiermee te vergroten.

Dit is ook zo vastgelegd in de Dienstverleningsovereenkomst met Avalex voor 2022. Het gevolg is dat er geen PMD meer apart wordt ingezameld. Alle openbare voorzieningen voor het inzamelen van het PMD zullen verdwijnen. Ook de proef in Wassenaar waarbij huis aan huis PMD is ingezameld zal stoppen.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
33	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	283 (2016)	216 (2017)	178 (2017)

Toelichting beleidsindicatoren

Niet gescheiden ingezameld restafval dat te groot of te zwaar is om op dezelfde wijze als het huishoudelijk restafval te worden aangeboden.

Wat gaan we daarvoor doen ?

7.4 Milieubeheer en Duurzaamheid

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Opstarten uitvoering warmtetransitie

Uitvoering doelstellingen regionale energiestrategie

Voortzetting van lokale inspanningen

Belangrijkste resultaten 2022

Opstellen uitvoeringsprogramma warmtetransitie

Opstellen uitvoeringsprogramma RES

Uitvoering RREW

Toelichting

Lokale Energiestrategie

De focus binnen de lokale energiestrategie Wassenaar komt in 2022 te liggen op een drietal zaken. Te weten de start van het uitvoeringsprogramma rondom de warmtetransitie, de start van het uitvoeringsprogramma van de RES en de voortzetting van de reeds lopende lokale inspanningen, zoals de klimaattafel en de RREW.

Warmtetransitie

De Transitievisie Warmte biedt het kader waarbinnen de gemeente aan de slag gaat om te werken aan haar route richting een CO₂-neutrale warmteoplossing voor het dorp. De richting die is aangegeven wordt verder samen met bewoners uitgewerkt op buurniveau. Zowel op buurniveau als algemeen voor het dorp wordt ingezet op CO₂ emissiereductie door de warmtevraag in de gebouwde omgeving. Het college geeft middels een uitvoeringsprogramma warmtetransitie de wijze aan waarop zij gaat werken aan de vraagreductie voor het dorp. Daarnaast gaat het college aan de slag welke buurten in aanmerking komen voor het opstellen van de eerste wijkuitvoeringsplannen, die na 2022 aan de raad zullen worden voorgelegd. De bekostiging en uitvoering is mede afhankelijk van het door het rijk nog beschikbaar te stellen budget voor 2022. *"BZK heeft toegezegd indicatieve cijfers snel bekend te maken. Uitkering pas bij decembercirculaire. Vooralsnog wordt in de begroting gerekend met een PM post."*

Regionale Energiestrategie (RES)

Met de in 2021 vastgestelde RES 1.0 als kader levert de gemeente in 2022 een inventarisatie op, waarin helder wordt voor welke taken de gemeente de komende 3 jaar staat t.b.v. de inpassing van de doelstellingen in de RES. De inzet is gericht op het halen van reductiedoelstelling conform de transitievisie, het stimuleren van grootschalige opwekking op daken en het opstellen van een plan van aanpak om binnen de kaders van de Omgevingswet te werken aan inpassing van de doelstellingen in de nieuwe omgevingsvisie en omgevingsplannen. De bekostiging en uitvoering is mede afhankelijk van het door het rijk nog beschikbaar te stellen budget voor 2022. *"BZK heeft toegezegd indicatieve cijfers snel bekend te maken. Vooralsnog wordt in de begroting gerekend met een PM post."*

Lokale inspanningen

De klimaattafel werkt in 2022 aan een bredere invulling dan alleen de energietransitie om een groter bereik te genereren. Tevens gaan we met de reeds actieve buurten verder aan de slag met concrete verduurzamingsacties zoals een buurtgerichte isolatieactie. In 2022 gaan we tevens meer buurten vinden die actief een bijdrage willen leveren. De in 2022 gestarte inzet op de RREW wordt voortgezet en afgerond.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
34	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	1,8 (2018)	2,4 (2019)	20,1 (2019)

Toelichting beleidsindicatoren

Het % hernieuwbare energie, ook wel duurzame of groene energie genoemd. Dit is energie afkomstig van natuurlijke bronnen die constant worden aangevuld zoals uit wind, waterkracht, zon, bodem, buitenluchtwarmte en biomassa.

Anders dan bij de levering van gas en elektriciteit worden veel vormen van hernieuwbare energie niet bemeterd, bijvoorbeeld omdat opwekking en gebruik geheel of gedeeltelijk "achter de meter" plaatsvinden (zoals bij hernieuwbare elektriciteit). In de Klimaatmonitor van Rijkswaterstaat worden daarom top-down inschattingen gemaakt. Hierbij worden nationale cijfers op basis van een verdeelsleutel gealloceerd over gemeenten. Deze cijfers komen doorgaans bijna twee jaar na afloop van een kalenderjaar beschikbaar. Het percentage hernieuwbare elektriciteit heeft zich volgens deze schattingen in Wassenaar ontwikkeld van 0% in 2010 naar 1,3% in 2017. Wanneer Wassenaar in 2040 CO2-neutraal wil zijn dient dit in 2040 100% te zijn.

Wat gaan we daarvoor doen ?

7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Belangrijkste resultaten 2022

Toelichting

De gemeente exploiteert en beheert de begraafplaats Persijnhof. Het huidige service- en kwaliteitsniveau basis (CROW-niveau B) wordt voorgezet.

Verbonden partijen

Naam	Taakveld
Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden	7.1 Volksgezondheid
Avalax	7.3 Afval
Omgevingsdienst Haaglanden	7.4 Milieu: legalisering, toezicht, handhaving

Wat gaat het kosten ?

Tabel 11

Programma: P7 Volksgezondheid en milieu ("-"= nadeel / "+"= voordeel) bedragen x € 1.000		Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
		2020	2021	2022	2023	2024	2025
7.1 Volksgezondheid	Baten	20	55	65	45	45	45
	Lasten	-1.858	-1.971	-1.368	-1.319	-1.319	-1.319
	Saldo	-1.838	-1.917	-1.303	-1.274	-1.274	-1.274
7.2 Riolering	Baten	2.706	2.675	2.712	2.712	2.712	2.712
	Lasten	-1.820	-1.860	-1.892	-1.859	-1.842	-1.826
	Saldo	886	815	820	854	871	886
7.3 Afval	Baten	4.982	4.894	5.163	5.380	5.471	5.644
	Lasten	-3.908	-3.975	-4.439	-4.376	-4.456	-4.603
	Saldo	1.074	919	724	1.004	1.015	1.041
7.4 Milieubeheer	Baten	102	439	150	0	0	0
	Lasten	-909	-1.596	-969	-774	-774	-774
	Saldo	-807	-1.157	-819	-774	-774	-774
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	Baten	43	57	58	62	51	51
	Lasten	-166	-157	-160	-165	-153	-153
	Saldo	-123	-100	-103	-102	-102	-102
Totaal baten	Baten	7.853	8.120	8.148	8.200	8.279	8.453
Totaal lasten	Lasten	-8.661	-9.559	-8.828	-8.492	-8.543	-8.676
Saldo van baten en lasten	Saldo	-807	-1.439	-680	-292	-264	-223

Toelichting op mutatie (verhoging/verlaging) begroot 2022 ten opzichte van begroot 2021 in taakvelden groter of gelijk aan € 50.000

Algemeen:

Door, per saldo neutrale, administratieve verschuivingen binnen de subsidiebudgetten is er sprake van vrij grote verschillen op verschillende taakvelden binnen Programma 6 en Programma 7. Voor programma 7 geldt dit voor taakveld 7.1.

Taakveld 7.1 Volksgezondheid (voordeel van € 614.000 t.o.v. begroting 2021)

Het voordeel van € 614.000 kan grotendeels worden verklaard doordat lasten voor bepaalde subsidies vanaf 2022 worden verantwoord op taakvelden binnen programma 6 (€ 548.000). Daarnaast zijn er per saldo hogere lasten voor de preventie van een gezonde leefstijl (€ 30.000) en waren er in 2021 incidentele lasten geraamd in het kader van corona voor de bestrijding van eenzaamheid (€ 7.000), psychische nood (€ 77.000) en extra toezicht bij de vaccinatie locaties (€ 12.000).

Taakveld 7.3 Afval (nadeel van € 195.000 t.o.v. begroting 2021)

De kostendekkendheid van het taakveld afval wordt in 2022 verlaagd van 95% naar 90%. De reden is dat de incidentele hogere lasten voor 2022 ten laste van algemene middelen worden gebracht en niet worden gedekt

vanuit hogere baten uit de afvalstoffenheffing. Vanaf 2023 wordt in de meerjarenbegroting weer gerekend met een kostendeckendheid van 95%.

Actualisatie van de afvalbegroting leidt tot een hogere bijdrage aan Avalex (DVO) en hogere overige lasten, bijvoorbeeld voor communicatie en stimuleren van gedragsverandering, van in totaal € 302.000.

Overheadkosten en BTW mogen in tariefstelling worden meegenomen, maar worden niet (BTW) of elders (Overhead) geraamd. Dit leidt tot een voordeel van € 107.000 bij dit taakveld. Per saldo een nadeel van € 195.000.

Taakveld 7.4 Milieubeheer (voordeel van € 338.000 t.o.v. begroting 2021)

Het voordeel op taakveld Milieubeheer is voornamelijk het gevolg van incidentele budgetten die in 2021 beschikbaar waren voor geluidsanering van woningen, duurzaamheidsvouchers, transitievisie Warmte, de lokale- en regionale energiestrategie en het participatietraject voor de warmtetransitie. Ook in 2022 zijn er incidentele middelen beschikbaar, maar minder dan in 2021.

P8 Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken ?

Betrekken van bewoners bij het aanpassen van bestemmingsplannen, daarbij lopen we vooruit op de nieuwe Omgevingswet;

Toekomstgerichte bestemmingsplannen met ruimte voor flexibiliteit, duurzaamheid en particulier initiatief;

Versterken van het aantrekkelijke woon- en leefklimaat dat Wassenaar nu kent, hiervoor werken we onder andere samen met Voorschoten en Leidschendam-Voorburg in de Landschapstafel Duin, Horst Weide;

Optimaal benutten van beschikbare locaties voor woningbouw, met voldoende gevarieerde woningbouw zodat er plaats is voor verschillende doelgroepen (goede plek voor begeleid wonen);

Ruimte creëren voor initiatieven van Wassenaarse groepen inwoners in de woningbouw;

Voldoende woningen voor de diverse doelgroepen en verkorten van de wachtlijsten;

Een optimale benutting van de samenwerking met de woningbouwcorporaties en verkorten van de wachtlijsten door de mogelijkheden van lokaal maatwerk maximaal in te zetten.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Wat gaan we daarvoor doen ?

8.1 Ruimtelijke ordening

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Doorontwikkeling Omgevingswet

Belangrijkste resultaten 2022

Per 1 juli 2022 werken we volgens de minimale eisen van de Omgevingswet

(Her)ontwikkel locaties en bestemmingsplannen, waaronder;

- Vaststellen bestemmingsplan ANWB
- Verkoop Den Deylschool

Toelichting

Omgevingswet

De datum dat de Omgevingswet in werking zal treden is verplaatst naar 1 juli 2022. De volledige implementatie van de Omgevingswet is complex. We realiseren ons dat de transitie van de Omgevingswet niet op 1 juli 2022 volledig klaar is. De wetgever heeft hier ook rekening mee gehouden door verschillende overgangstermijnen in acht te nemen en te zorgen voor een transitieperiode tot 2029. We hebben er hierdoor voor gekozen om de invoering gefaseerd te laten verlopen: stap 1, voldoen aan de minimale eisen die nodig zijn om in de praktijk uitvoering te kunnen geven aan de wet. Stap 2, uiterlijk 31 december 2024 hebben we één Omgevingsvisie. En stap 3, op 31 december 2029 hebben we één Omgevingsplan.

Voor ons is het belangrijk dat wij, bij inwerkingtreding van de wet voldoen aan de minimale vereisten die de wet aan ons stelt. Hier zijn onze inspanningen dan ook vooral op gericht.

Strikt genomen moeten wij op 1 juli 2022 de volgende hoofdzaken hebben geregeld:

- Processen en systemen moeten zijn aangepast/afgestemd op de nieuwe wetgeving zodat een omgevingsvergunning binnen 8 weken verleend kan worden; in de nieuwe wet moeten alle vergunningaanvragen binnen 8 weken afgehandeld zijn;
- Er zijn afspraken en financiële arrangementen gemaakt met verschillende ketenpartners (bijv. De Omgevingsdienst) over hoe wij gaan samenwerken onder de Omgevingswet en wat we gaan afnemen;
- We zijn in staat om inwoners en bedrijven te laten beschikken over betrouwbare en begrijpelijke informatie over de Omgevingswet;
- We zijn aangesloten op het landelijke digitaal stelsel Omgevingswet.

Participatie wordt in de Omgevingswet belangrijker. Ervaringen uit pilots van de Omgevingswet leren ons dat het belangrijk is om in samenspraak met de raad aan te geven wat het speelveld is (de kaders) waarbinnen participatie vorm kan krijgen. Dit helpt bij het managen van verwachtingen en het vergroten van het vertrouwen tussen inwoners, overheid en partners. In het verlengde van bovenstaande willen we ontwikkelingen/initiatieven benaderen vanuit het 'ja, mits-principe' en wordt de raad meegenomen in deze ontwikkeling en aanpak. Hierbij leren we van en met elkaar en van andere gemeenten tijdens de invoering van de Omgevingswet.

(Her)Ontwikkel locaties en bestemmingsplannen:

ANWB

Voor de herontwikkeling van het ANWB-hoofdkantoor zijn op 18 mei 2021 het startdocument en stedenbouwkundige kaders vastgesteld. Binnen deze kaders wordt er een nieuw bestemmingsplan opgesteld. Het bestemmingsplan wordt in de 1^e helft van 2022 ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad.

Herontwikkeling locatie Den Deylschool

In 2022 wordt de Den Deylschool verkocht. De voorbereidingen zijn in volle gang voor een zorgvuldige ontwikkelcompetitie. Bij de voorbereidingen is de buurt intensief betrokken. Begin 2022 wordt op basis van vastgestelde selectiecriteria een short list bepaald van de (3 á 5) ontwikkelende partijen die elk een plan gaan

ontwerpen. Aansluitend op de gunning aan de winnende partij zal de ruimtelijke procedure verder worden voorbereid en gestart.

Warenar

Op 28 januari 2020 is het besluit genomen om de theater- en dorpshuisfunctie te behouden door de locatie efficiënt en duurzaam te herontwikkelen een aantal woningen aan het programma toe te voegen. De woningbouw vormt een belangrijke kostendrager om het theatergebouw op te knappen en de exploitatie van de culturele theaterprogrammering kostendekkend te exploiteren. Na een participatietraject ligt er inmiddels een intentieovereenkomst klaar met een marktpartij om deze ontwikkeling mogelijk te maken.

Rijksstraatweg 601

De sanering van de bestaande kwekerij Griffioen is een langlopend traject. Thans ligt een gewijzigd plan voor dat uitgaat van woningbouw grenzend aan de bestaande bebouwing tussen de N44 en de Raaphorstlaan met behoud van openheid. In 2020 is de provincie Zuid-Holland akkoord gegaan met deze gewijzigde plannen. In 2021 wordt het startdocument voor deze ontwikkeling aan de raad voorgelegd ter vaststelling, waarna de bestemmingsplanprocedure kan starten.

Ontwikkeling locatie Kerkehout

Als uitwerking van de scenariostudie naar de mogelijkheden voor ontwikkeling van Kerkehout ter plaatse van de SV Wassenaar worden in samenwerking met het burgerinitiatief, de buurt en andere belanghebbenden de plannen verder uitgewerkt. Daarin liggen mogelijkheden voor woningbouw, voor verbetering van de SV-accommodatie besloten in combinatie met een kinderopvang en buurtcentrum.

Gemeentewerf/-kantoor

Als uitwerking van de scenariostudie worden de mogelijkheden van ontwikkeling van de Gemeentewerf/-kantoor locatie uitgewerkt in overleg met omwonenden en andere belanghebbenden. In de mogelijke ontwikkelingen ligt woningbouw besloten en verbetering van het openbaar en verblijfsgebied.

Uitbreiding Rijnlands Lyceum

Voor de internationale afdeling is er een plan om de tijdelijke noodlokalen te vervangen door permanente huisvesting. De internationale afdeling van het Rijnlands Lyceum, 'International School Wassenaar – Rijnlands Lyceum' (ISW-RL), is gestart in september 2019. ISW-RL zal vanaf 2025 volgroeid zijn. Dan biedt het plaats aan 360 leerlingen, die het volledig internationaal programma met het IB-Middle Years Programme en het IB-Diploma programma kunnen volgen. Het Rijnlands Lyceum is direct na de start van de internationale afdeling met voorbereidingen om tot bouw te komen gestart. Daarbij hoort een accordering van de Raad van het IHP (15-10-2019) met daarin opgenomen € 4.680.000 voor internationaal onderwijs RLW. De uitbreiding betreft een nieuwe vleugel aan het huidige gebouw. Daarvoor wordt een plek aan de noordoostzijde van het terrein van het Rijnlands Lyceum het meest geschikt bevonden.

Renbaan Duindigt

De gemeenteraad heeft op 19 maart 2019 een toetsingskader voor de herontwikkeling van Draf- en renbaan Duindigt en omgeving vastgesteld. De initiatiefnemer wil nu een stedenbouwkundig plan voor de locatie

opstellen om te komen tot een ontwikkeling waarbij de paardensport op deze historische plek behouden en versterkt wordt. Het initiatief is niet bedoeld als een korte termijn optie, maar kijkt 25 tot 30 jaar vooruit. Hiervoor hebben gemeente en initiatiefnemer in 2021 een plan van aanpak opgesteld en een intentieovereenkomst gesloten. Het in 2021 opgestelde en aan de raad aangeboden ter vaststelling Stedenbouwkundige Programma van Eisen zal in 2022 worden uitgewerkt tot bouwplannen waarmee de planologische procedure gevolgd kan worden.

Voorlinden uitbreiding parkeerplaatsen

Met museum Voorlinden onderzoeken wij de mogelijkheden voor de legalisering van de planologisch strijdige parkeerplaats (P2) aan de Buurtweg 90 en een nieuwe busopstelplaats (bij P1). Een complexe ontwikkeling waar veel partijen belang bij hebben. Als alle partijen het eens geworden zijn met de randvoorwaarden, zal in 2022 de omgevingsvergunning worden verleend.

Wat gaan we daarvoor doen ?

8.2 Grondexploitatie (niet bedr terrein)

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

Op dit taakveld zijn geen beleidsmatige ontwikkelingen van toepassing

Belangrijkste resultaten 2022

Doorontwikkeling methodiek van kostenverhaal en integreren van de nieuw Omgevingswet

Afsluiten intentie en anterieure overeenkomsten

Toelichting

Er zijn geen Grondexploitaties voorzien in 2022.

Grotere ontwikkelingen als de herontwikkeling van het ANWB-hoofdkantoor, herontwikkeling Den Deylschool locatie, Stompwijkstraat, Rijksstraatweg 601 en het Van Polanenpark 105 zullen in verschillende fasen van ontwikkeling zijn in 2022.

Andere locaties en accommodaties zullen integraal worden afgewogen. Voor de voorziene ontwikkellocaties wordt in beeld gebracht welk programma op die plekken wordt bedacht om zowel een financieel voordeel te halen uit het afstoten van accommodatie als een goede ontwikkeling die voorziet in huisvesting voor de doelgroepen zoals de woonvisie voorschrijft.

Wat gaan we daarvoor doen ?

8.3 Wonen en bouwen

Belangrijkste ontwikkelingen 2022

De vraag naar (specifieke) woonruimte neemt toe. Het aanbod neemt mogelijk daarentegen af, zoals de trend de afgelopen jaren laat zien

Belangrijkste resultaten 2022

Jaarprestatieafspraken 2023 maken met huurdersorganisaties en corporaties

Uitvoering geven aan de Woonvisie 2021-2025

Woningbouwprogrammering (en daarin het aandeel sociaal) realiseren

Toelichting

Meerjarige prestatieafspraken 2021 - 2025

In 2022 wordt uitvoering gegeven aan de meerjarige prestatieafspraken 2021 – 2025 (hoofdpijnen) en de jaarschijf prestatieafspraken 2022 (gedetailleerde afspraken voor dat jaar). De prestatieafspraken sluiten aan bij de uitvoeringsparagraaf (§9.4) in de Woonvisie 2021 – 2025 en worden er nadere afspraken gemaakt met de corporaties over de toekomstige samenstelling van de woningvoorraad en het minimum aantal sociale huurwoningen dat op peil moet blijven binnen de gemeente.

De vraag naar (specifiek) woonruimte neemt toe

Door de scheiding van wonen en zorg neemt, veelal in het schaars aanwezige goedkoopste segment de vraag naar wonen toe. Als gemeente hebben we te maken met bijvoorbeeld de doordecentralisatie van beschermd wonen en de taakstelling huisvesting statushouders. Daarnaast worden er hele specifieke woonproducten (flexwoningen) gevraagd bijvoorbeeld voor spoedzoekers. Ook in 2022 wordt hier nader uitvoering gegeven. Daarnaast probeert de provincie Zuid-Holland te sturen op een meer evenwichtige verdeling in de regio Haaglanden van woningen in het sociale segment, te weten: goedkope huur- en koopwoningen.

Ambitie sociale woningvoorraad

De gemeente streeft naar het realiseren van netto 229 sociale huur- en koopwoningen in de komende zes jaar, waaronder 173 sociale huurwoningen (<€737,-, 14 goedkope huurwoningen (<737,-) en 42 goedkope koopwoningen (€191.000,-). Deze woningen zijn vooral gepland op de locaties in gemeentelijk eigendom: Gemeentewerf en Kerkehout, en in particulier eigendom: ANWB-locatie. Op grond van de Woonvisie 2021-2025 wordt ten opzichte van de totale woningbouwprogrammering het aandeel sociale woningbouw op 25% gehouden.

Huize Ivicke

In de zomer van 2021 zijn de instandhoudingswerkzaamheden voor Huize Ivicke, zoals opgenomen in de last onder bestuursdwang, afgerond. Gestart is met de volgende fase: nl. "het kostenverhaal". In deze procedure worden alle werkelijk gemaakte kosten voor het uitvoeren van de last onder bestuursdwang in rekening

gebracht bij de overtreder via een kostenverhaalsbeschikking. Tegen dit besluit staat bezwaar en beroep open. Deze procedure zal zijn doorwerking hebben in 2022; dat geldt ook voor de overige gerechtelijke procedures, waarbij over de Actio Paulina door de rechtbank reeds is aangegeven dat deze pas in 2022 verder behandeld zal worden.

Beleidsindicatoren

Nr.	Beleidsindicator	Eenheid	Bron	Voorgaande laatst bekende realisatie	Laatst bekende realisatie	Landelijk vergelijking cijfer
35	Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	570 (2019)	607 (2020)	270 (2020)
36	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	4,9 (2019)	2,1 (2020)	8,9 (2020)
37	Demografische druk	%	CBS	98,5 (2020)	94,5 (2021)	70,1 (2020)
38	Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishoudens	In Euro's	COELO	1.017 (2020)	1.081 (2021)	733 (2021)
39	Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishoudens	In Euro's	COELO	1.227 (2020)	1.302 (2021)	810 (2021)

Toelichting beleidsindicatoren

Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

De afgelopen jaren zijn gemiddeld ca. 50 woningen per jaar gebouwd. Deze trend zet zich naar verwachting het komende jaar voort.

Wat gaat het kosten ?

Tabel 12

Programma: P8 Wonen en bouwen ("-"= nadeel / "+"= voordeel) bedragen x € 1.000		Rekening 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025
8.1 Ruimtelijke ordening	Baten	112	73	0	0	0	0
	Lasten	-1.021	-1.081	-617	-617	-617	-617
	Saldo	-909	-1.008	-617	-617	-617	-617
8.2 Grondexploitatie (niet bedr.terrein)	Baten	0	0	0	0	0	0
	Lasten	-20	-15	-8	-8	-8	-4
	Saldo	-20	-15	-8	-8	-8	-4
8.3 Wonen en bouwen	Baten	1.441	1.273	1.306	1.306	1.306	1.306
	Lasten	-1.486	-1.501	-1.293	-1.271	-1.269	-1.269
	Saldo	-45	-228	13	35	37	37
Totaal baten	Baten	1.552	1.346	1.306	1.306	1.306	1.306
Totaal lasten	Lasten	-2.527	-2.598	-1.918	-1.896	-1.893	-1.890
Saldo van baten en lasten	Saldo	-975	-1.252	-612	-590	-587	-584

Toelichting op mutatie (verhoging/verlaging) begroot 2022 ten opzichte van begroot 2021 in taakvelden groter of gelijk aan € 50.000

Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening (voordeel van € 391.000 t.o.v. begroting 2021)

Het voordeel van € 391.000 is het gevolg van lagere verwachte kosten voor de invoering van de Omgevingswet in 2022 (€ 266.000) en het wegvallen van incidentele kosten voor het havengebied (€ 110.000). Structureel is er een voordeel van € 20.000 als gevolg van het niet uitvoeren van de structuurvisie. De wegvallende baten van € 73.000 betreffen vergoedingen in het kader van anterieure overeenkomsten. Dit zijn incidentele baten waar een zelfde bedrag aan lasten tegenover staat.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen (voordeel van € 241.000 t.o.v. begroting 2021)

Het gepresenteerde voordeel is voor € 120.000 te verklaren door het wegvallen van het incidentele budget voor het ontwikkelen van plannen voor enkele woninglocaties. Ook zijn in 2021 incidentele kosten gemaakt voor de Warenar, handhaving huize Ivicke en tijdelijke versterking van de capaciteit (€ 125.000)

Paragraaf Lokale heffingen

1.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de door de gemeente Wassenaar geheven belastingen, bestemmingsheffingen en rechten. Onder de belastingen vallen de onroerendezaakbelastingen, de toeristenbelasting, de hondenbelasting, de reclamebelasting (ondernemersheffing) en de precariobelasting. De opbrengst van de belastingen gaat naar de algemene middelen.

Onder de bestemmingsheffingen vallen de rioolheffing, de reinigingsheffingen, de baatbelastingen en de BIZ-bijdrage.

De rechten omvatten een grote groep belastbare feiten. De belangrijkste hiervan zijn de marktgelden, de begrafenisrechten en de leges inzake omgevingsvergunningen, reisdocumenten, burgerlijke stand en gemeentelijke basisadministratie. Voor zowel de bestemmingsheffingen als de rechten geldt dat de tarieven maximaal kostendekkend mogen zijn en dat de opbrengst gebruikt wordt ter dekking van de gemaakte kosten.

1.2 Beleid lokale heffingen

Het uitgangspunt voor wat betreft de lokale lasten voor de gemeente Wassenaar is dat een lastenverzwaring voor de inwoners van Wassenaar alleen aan de orde kan zijn als er geen duurzame alternatieven beschikbaar zijn. Daarnaast geldt dat onder het motto "de gebruiker betaalt" heffingen zoveel mogelijk kostendekkend zijn. Voor afval wordt gezien de vrij forse kostenontwikkeling in de afvalketen in 2022 hiervan afgeweken. Gekozen is voor een kostendekkendheid van 90%. Om dit percentage te halen is nog steeds een verhoging van 12% in 2022 noodzakelijk.

De baten van belastingen en rechten zijn voor 2022 aangepast met het door het CPB geraamde inflatiepercentage van 1,4% (consumentenprijsindex).

Met deze verhoging wordt de algemene prijsontwikkeling gevolgd. Dit is noodzakelijk om de inkomsten van de gemeente op dit onderdeel op peil te houden en structurele onevenwichtigheid te voorkomen.

Voor de onroerende-zaakbelastingen was, conform eerdere besluitvorming (dekking investeringsprogramma en wegvallen precario-inkomsten) bij begroting 2020 een extra opbrengst geraamd van 10% in 2022. In onderliggende begroting is besloten om deze te halveren naar 5%.

1.3 Overzicht geraamde baten belastingen en rechten

Onderstaand overzicht vermeldt de geraamde opbrengsten voor 2021 en 2022 voor wat betreft de diverse belastingen en rechten.

Tabel 13

bedragen x € 1.000

Opbrengst belastingen	rekening 2021	raming 2021	raming 2022	mutatie t.o.v. 2021
OZB woningen	7.321	7.786	8.238	452
OZB niet woningen (E+G)	2.647	2.892	3.060	168
Hondenbelasting	183	185	188	3
Toeristenbelasting	613	1.176	1.193	17
Baatbelasting	11	11	11	0
Precario op met name uitstallingen	112	123	125	2
Precario op kabels en leidingen	1.871	1.805	0	-1.805
Ondernemersheffing	93	91	91	0
BIZ-bijdrage Maaldrift	28	25	25	0
BIZ-bijdrage pandeigenaren centrum	43	46	0	-46
Afvalstoffenheffing	4.248	4.629	5.163	534
Rioolheffing	2.637	2.655	2.692	37
Marktrechten	26	31	32	1
Begrafenisrechten	37	50	51	1
Leges Wabo-vergunningen	1.392	1.242	1.260	18
Overige leges en rechten	476	488	465	-23
sub totaal opbrengst	21.736	23.235	22.594	-641
af: kwijtscheldingen	-299	-295	-295	0
netto opbrengst	21.437	22.940	22.299	-641

1.4 Belastingen*Onroerendezaakbelastingen (OZB)*

De aanslag OZB wordt voor het belastingjaar 2022 gebaseerd op (nog door de raad vast te stellen) OZB-tarieven voor 2022 en de WOZ-waarde naar waardepeildatum 1 januari 2021.

De uitgangspunten voor de geraamde netto OZB-opbrengst 2022 zijn:

- Indexering geraamde OZB-opbrengst met 1,4%
- Verhoging opbrengst OZB met € 470.500 zoals opgenomen in de begroting 2020 – 2023 in het kader van het investeringsprogramma.

Bij de berekening van de OZB-tarieven voor 2022 wordt rekening gehouden met de meest recente gegevens omtrent de verwachte waardeontwikkeling. De voorlopige waardeontwikkeling gaat uit van een waardestijging van 5,5% voor woningen en een waardedaling van 0,8% voor niet-woningen.

Hondenbelasting, toeristenbelasting en precariobelasting

De opbrengsten voor hondenbelasting en toeristenbelasting zijn met het inflatiepercentage van 1,4% verhoogd. Dit houdt voor deze belastingen in dat de tarieven ook met 1,4% worden verhoogd.

De precariobelasting op kabels en leidingen is definitief afgeschaft met ingang van 2022. Dit betekent dat met ingang van 2022 een bedrag ter hoogte van € 1.805.000 aan belastinginkomsten wegvalt. Met het wegvallen van deze inkomsten is in de begroting in het meerjarenperspectief al rekening gehouden. De overige precariotarieven worden voor 2022 met 1,4% verhoogd.

In onderstaand overzicht zijn de hierboven vermelde voorgestelde belastingtarieven 2022 opgenomen.

Tabel 14

	2019	2020	2021	2022
<u>Hondenbelasting</u>				
eerste hond	85,44	86,64	88,08	89,28
tweede hond	128,52	130,32	132,36	134,16
elke volgende hond	169,44	171,84	174,60	177,00
<u>Toeristenbelasting</u>				
per overnachting (camping)	1,30	1,31	1,33	1,35
per overnachting (hotel/pension)	3,25	3,29	3,34	3,39
<u>Precariobelasting</u>				
kabels, leidingen of buizen voor gas, water of elektriciteit, per strekkende meter	2,74	2,74	2,74	n.v.t.

1.5 Heffingen en rechten

In de paragraaf lokale heffingen is het verplicht om een overzicht van baten en lasten op te nemen voor de heffingen waarbij sprake is van het verhalen van kosten. In dit hoofdstuk worden de diverse heffingen kort behandeld en wordt per heffing via een vast format inzicht gegeven in de kosten die (vanuit de diverse taakvelden en extracomptabel) aan de heffing worden toegerekend. De gehanteerde tariefstelling, geraamde baten en eventuele achterliggende beleidskeuzes worden ook per heffing aangegeven.

Onafhankelijk van de aard en samenstelling van de overhead kan deze worden toegerekend aan de directe kosten van de taakvelden. Deze toerekening vindt voor heffingen extracomptabel plaats. Voor wat betreft het toerekenen van overhead aan de tarieven is gekozen voor een systematiek waarbij de totale overhead op taakveld 0.4 op basis van de volgende formule wordt verdeeld:

$$\text{Opslag taakveld} = \frac{\text{overhead} \times ((\text{aantal aan heffing toegerekende uren}) / (\text{totaal aantal verdeelde uren exclusief uren taakveld overhead}))}{1}$$

1.5.1 Rioolheffing

De gemeente is wettelijk verplicht om haar zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater na te komen. Hoe gemeenten op korte en lange termijn invulling geven aan de gemeentelijke zorgplichten is vastgelegd in het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP). Dit is een verplicht plan op grond van de Wet milieubeheer. In

2017 is een nieuw vGRP aan de raad voorgelegd en vastgesteld. Het uitgangspunt is dat de kosten voortkomend uit de zorgplicht voor 100% worden gedekt uit de rioolheffing. Het huidige vGRP loopt tot en met 2021 en verlenging hiervan heeft plaatsgevonden tot en met 2023. In afwachting van het nieuwe vGRP wordt voorgesteld de rioolheffing voor 2022 niet 100% kostendekkend vast te stellen. Op basis hiervan blijft de opbrengst van de rioolheffing ten opzichte van 2021 gelijk, met uitzondering van het inflatiepercentage.

Tabel 15

Berekening kostendekkendheid rioolheffing		
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	2.176.000	
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	-20.000	
Netto kosten taakveld(en)	2.156.000	
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	340.000	
BTW	295.000	
Totaal toerekenbare kosten	635.000	
Totale kosten	2.791.000	
Totale opbrengsten	2.692.000	
Kostendekkendheid		96,0%

Tarieven rioolheffing en beleidskeuzes

Rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Als heffingsmaatstaf geldt het waterverbruik waarmee wordt beoogd zoveel mogelijk recht te doen aan het principe 'de vervuiler betaalt'. De gegevens omtrent het waterverbruik worden geleverd door Dunea. De kostendekkendheid komt uit op 96%. Op basis van het werkelijke waterverbruik over de afgelopen jaren worden de tarieven voor 2022 met 1,4% verhoogd.

Tabel 16

	tarief 2021	tarief 2022
<u>Huishouden</u>		
vastrecht t/m 80m ³	125,28	127,08
per m ³ boven 80m ³	1,57	1,59
<u>Bedrijf</u>		
vastrecht t/m 120m ³	187,92	190,56
per m ³ boven 120m ³	1,57	1,59
per m ³ boven 1.000m ³	0,69	0,70

1.5.2. Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven om de kosten van het ophalen en verwerken van huishoudelijke afvalstoffen te verhalen.

Door een toename van kosten, met name door een gewijzigde inzamelvariant met ingang van 2022, zoals besloten bij amendement op 13 juli 2021, stijgen de kosten voor de afvalstoffenheffing. Hierbij wordt in meerjarenperspectief een ontwikkeling verwacht, waarin reeds voorziene stijgingen worden beperkt door mogelijke besparingen, o.a. door het verminderen van de hoeveelheid restafval.

Tabel 17

Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing	
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	4.669.000
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	
Netto kosten taakveld(en)	4.669.000
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	182.000
BTW	885.000
Totaal toerekenbare kosten	1.067.000
Totale kosten	5.736.000
Totale opbrengsten	5.163.000
Kostendekkendheid	90,0%

Tarieven en beleidskeuzes

De afvalstoffenheffing is gedifferentieerd naar de grootte van een huishouden in de vorm van een eenpersoonshuishouden en een meerpersoonshuishouden. Daarnaast gelden tarieven voor een extra groene of grijze container.

Voor de tariefberekening worden de totale verhaalbare kosten verdeeld over het aantal containers (gewogen eenheden). Dit leidt er onder andere toe dat het tarief voor een extra grijze container gelijk is aan het tarief voor een meerpersoonshuishouden. Om afvalscheiding te bevorderen en het gebruik van een GFT-container niet te ontmoedigen geldt vanaf 2017 een verlaagd tarief voor een extra groene container.

Met deze wijze van tariefstelling wordt beoogd zoveel mogelijk recht te doen aan het principe 'de vervuiler betaalt'. De kostendekkendheid komt uit op 90%, op basis van de kostentoerekening en het aantal aansluitingen stijgen de tarieven met circa 12%.

Tabel 18

	tarief 2021	tarief 2022
<u>Huishouden</u>		
eenpersoonshuishouden	305,40	341,28
meerpersoonshuishouden	439,80	491,40

1.5.3 Begraafplaatsrechten

Begraafplaatsrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en het gebruik van de diensten die daarbij worden verleend. De gerealiseerde opbrengst is al een aantal jaar relatief stabiel en is hoofdzakelijk afhankelijk van het aantal begrafenissen.

Tabel 19

Berekening kostendekkendheid begraafplaatsrechten		
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	155.000	
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	
Netto kosten taakveld(en)		155.000
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	111.000	
BTW	4.000	
Totaal toerekenbare kosten		115.000
Totale kosten		270.000
Totale opbrengsten		51.000
Kostendekkendheid		19,0%

Tarieven begraafplaatsrecht

Uitgangspunt voor de tarieven is in het algemeen 100% kostendekkendheid. Gelet op het relatief geringe aantal begrafenissen en de structurele onderhoudslasten is dit voor deze taak niet te realiseren zonder (grote) tariefsverhogingen en/of teruggang in het onderhoud. De tarieven voor 2022 worden met het inflatiepercentage verhoogd.

1.5.4 Marktgelden

Marktgelden worden geheven voor het gebruiken van openbare grond c.q. het innemen van een standplaats op het marktterrein, gedurende de tijd dat het markt is. De opbrengst is afhankelijk van de daadwerkelijke bezetting van de weekmarkt.

Tabel 20

Berekening kostendekkendheid marktgelden		
Kosten taakveld(en) incl. omslagrente	28.000	
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen	0	
Netto kosten taakveld(en)		28.000
Toe te rekenen kosten:		
Overhead	18.000	
BTW	1.000	
Totaal toerekenbare kosten		19.000
Totale kosten		47.000
Totale opbrengsten		32.000

Tarieven marktgelden

Het marktgeld bedraagt een tarief voor iedere strekkende meter grond, waarvoor een standplaats wordt ingenomen, gemeten in de lengterichting. Voor iedere strekkende meter grond waarvoor achterraimte wordt ingenomen geldt een apart tarief. Uitgangspunt voor de tarieven is 100% kostendekkendheid. Voor 2022 worden de tarieven met het inflatiepercentage verhoogd.

Tabel 21

	tarief 2021	tarief 2022
<u>Standplaats</u>		
per strekkende meter, per dag	3,96	4,02
per strekkende meter, per kwartaal	39,59	40,15
<u>Achterraimte</u>		
per strekkende meter, per dag	1,58	1,61
per strekkende meter, per kwartaal	15,84	16,01

1.5.5 Leges

Leges worden geheven voor het door de gemeente verlenen van diensten zoals opgenomen in de tarieventabel behorende bij de Legesverordening. Deze tarieventabel bestaat uit drie titels: Algemene dienstverlening, dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving (omgevingsvergunningen) en dienstverlening vallend onder de Europese dienstenrichtlijn (specifiek voor ondernemers). Binnen de drie titels zijn de leges onderverdeeld in hoofdstukken waarbinnen de samenhangende tarieven zijn geclusterd. De opbrengsten zijn in de begroting niet op hoofdstukniveau opgenomen, maar zijn op taakveld gegroepeerd. Van een aantal diensten wordt namelijk dusdanig weinig gebruik gemaakt dat het apart opnemen van een raming geen meerwaarde heeft.

Tabel 22

Berekening kostendekkendheid Leges Algemene dienstverlening			
	<i>kosten</i>	<i>baten</i>	<i>kostendek.</i>
Burgerlijke stand	78.000	112.000	144%
Reisdocumenten	99.000	85.000	86%
Rijbewijzen	148.000	102.000	69%
Secretarieleges			
- Verstrekkingen uit basisregistratie personen			
- Bestuursstukken			
- Vastgoedinformatie			
- Overige publiekszaken			
- Gemeentearchief			
Totaal secretarieleges	90.000	80.000	89%

Huisvesting

- Huisvestingswet
- Leegstandswet
- Gemeentegarantie

Totaal leges huisvesting	25.000	3.000	12%
---------------------------------	--------	-------	-----

APV-vergunningen

- Kansspelen
- Kabels en leidingen
- Verkeer en vervoer (onthefing APV)
- Diversen

Totaal APV-vergunningen	99.000	32.000	32%
--------------------------------	--------	--------	-----

Verkeer en vervoer	45.000	17.000	38%
---------------------------	--------	--------	-----

Totaal leges Algemene dienstverlening	584.000	431.000	74%
--	----------------	----------------	------------

Berekening kostendekkendheid Leges vallend onder fysieke leefomgeving

(omgevingsvergunning)	<i>kosten</i>	<i>baten</i>	<i>kostendek.</i>
Omgevingsvergunning	1.381.000	1.260.000	91%

Berekening kostendekkendheid Leges vallend onder Europese dienstenrichtlijn

	<i>kosten</i>	<i>baten</i>	<i>kostendek.</i>
--	---------------	--------------	-------------------

APV-vergunningen

- Horeca
- Organiseren van evenementen of markten
- Prostitutiebedrijven
- Kamperen
- Marktstandplaatsen
- Winkeltijdenwet
- Ventvergunning, standplaatsvergunning

Totaal APV-vergunningen	29.000	11.000	38%
--------------------------------	--------	--------	-----

Totaal leges vallend onder Europese dienstenrichtlijn	29.000	11.000	38%
--	---------------	---------------	------------

Tarieven, kostendekkendheid en kruissubsidiëring leges

De tarieven voor de diverse leges worden jaarlijks in principe met het inflatiepercentage verhoogd, waarbij wordt uitgegaan van de reeds bestaande verdeling in de tarieven. Voor tarieven waarvoor een maximumbedrag geldt wordt uitgegaan van het maximaal toegestane bedrag.

Om de digitale dienstverlening te stimuleren wordt voor het verstrekken van gegevens uit de basisregistratie personen (titel 1) een lager tarief gerekend als de aanvraag volledig digitaal plaatsvindt.

Op basis van de berekening van de kostendekkendheid is alleen binnen titel 1 (Algemene dienstverlening) sprake van kruissubsidiëring. De leges voor huwelijken zijn op begrotingsbasis meer dan kostendekkend. Dit is toegestaan zolang de kostendekkendheid van het totaal van de binnen deze titel geheven leges niet meer dan 100% kostendekkend is.

Afhankelijk van het soort en aantal aanvragen omgevingsvergunning kunnen de legesopbrengsten fluctueren. Eventuele meer- of minderopbrengsten worden geëgaliseerd via de bestemmingsreserve kostendekkendheid omgevingsvergunning.

1.6 Vergelijking gemeentelijke woonlasten met andere gemeenten

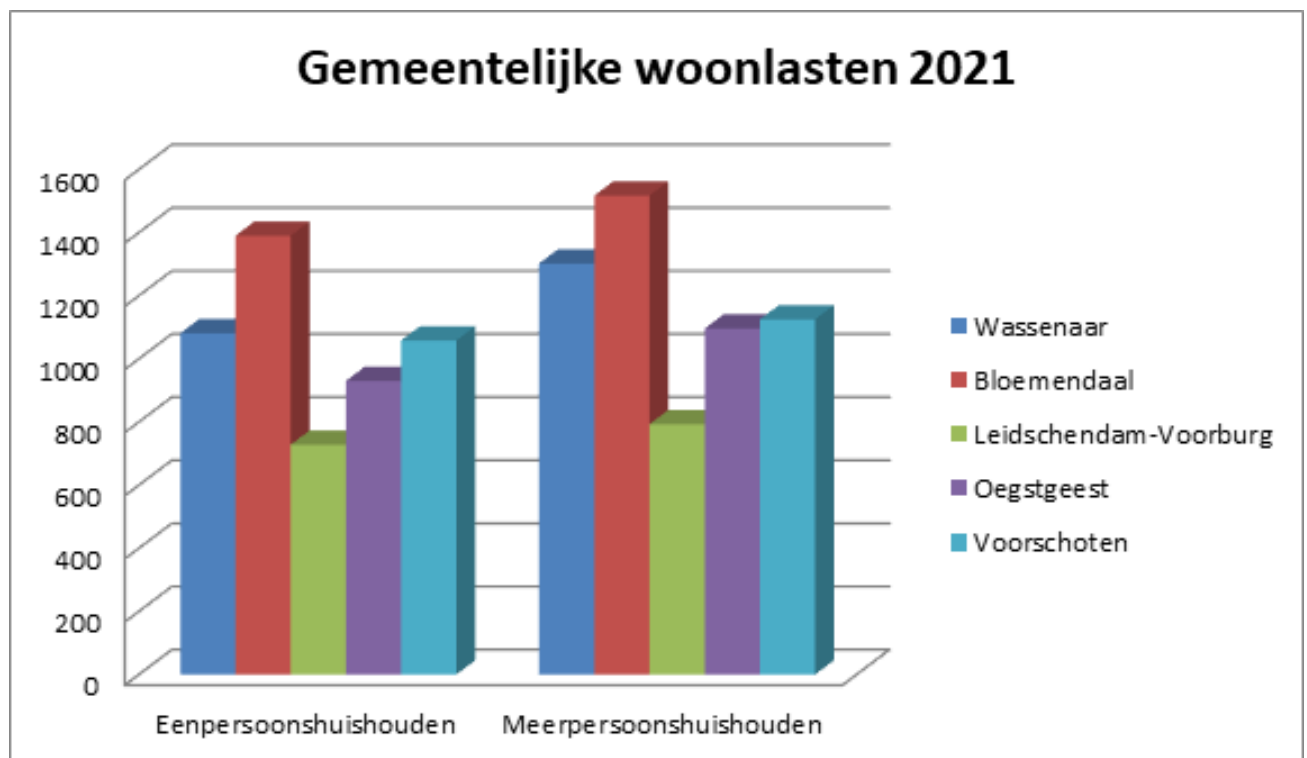
Onder de gemeentelijke woonlasten verstaan we het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een bepaalde gemeente betaalt aan OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Om een beeld te geven van de gemeentelijke woonlasten van de burgers van de gemeente Wassenaar is een vergelijking gemaakt met die van omliggende gemeenten.

Tabel 23

gemeentelijke woonlasten 2021	Wassenaar	Bloemendaal	Leidschendam - Voorburg	Oegstgeest	Voorschoten
Eenpersoonshuishouden	€ 1.081,00	€ 1.390,00	€ 728,00	€ 930,00	€ 1.058,00
Meerpersoonshuishouden	€ 1.302,00	€ 1.517,00	€ 793,00	€ 1.096,00	€ 1.125,00

Bron: Coelo Atlas van de lokale lasten 2021

Ontwikkeling woonlasten

Door de totale woonlasten voor meerpersoonshuishoudens in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 (zoals gepubliceerd door het Coelo) en uit te drukken in een percentage kan de ontwikkeling van de woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde worden geschetst.

Tabel 24

Woonlasten gemeente Wassenaar	2020	2021	2022
totale woonlasten gezin Wassenaar in jaar t	€ 1.209	€ 1.302	€ 1.393
woonlasten gemiddeld gezin in t-1 (cijfers Coelo)	€ 740	€ 776	€ 811
woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar ervoor (x100%)	163,4%	167,8%	171,8%

Bovenstaande vergelijking laat zien dat de woonlasten in Wassenaar hoger liggen dan het landelijk gemiddelde. De ontwikkeling van de woonlasten ligt ten opzichte van 2021 iets hoger dan gemiddeld. De voornaamste oorzaak hiervan is de verhoging van de onroerende-zaakbelastingen en afvalstoffenheffing.

1.7 Kwijtscheldingsbeleid

In de raadsvergadering van 7 april 2015 is de Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen Wassenaar 2015 vastgesteld. Kwijtschelding is in Wassenaar mogelijk voor de onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de hondenbelasting (alleen eerste hond). Voor de overige heffingen is geen kwijtschelding mogelijk.

De kwijtscheldingsnorm in Wassenaar blijft gehandhaafd op de maximaal door het Rijk toegestane 100% van de bijstandsnorm. Dat wil zeggen dat iemand met een inkomen op bijstandsniveau bijna altijd in aanmerking komt voor kwijtschelding, tenzij er sprake is van vermogen (spaargeld of eigen woning). Ook voor ZZP'ers is het mogelijk om onder de zelfde voorwaarden als privé-personen voor kwijtschelding in aanmerking te komen. De kwijtschelding wordt uitgevoerd door de Belasting samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR).

De bedragen aan kwijtschelding voor afvalstoffenheffing en rioolheffing worden als kosten meegenomen bij het bepalen van de tarieven.

Over het jaar 2022 worden naar verwachting de volgende bedragen aan kwijtschelding verleend:

· OZB	€	3.000
· Afvalstoffenheffing	€	202.000
· Rioolheffing	€	84.000
· Hondenbelasting	€	6.000

1.8 Belasting samenwerking Gouwe-Rijnland

De volledige heffing en invordering, inclusief de waardering in het kader van de Wet WOZ, is overgedragen aan Belasting samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR). Voor de gemeente Wassenaar geldt dit voor de onroerendezaakbelastingen, baatbelasting, rioolheffing, reinigingsheffing, hondenbelasting, toeristenbelasting, precariobelasting, ondernemersheffing en de BIZ-bijdragen.

1.9 Algemene ontwikkelingen

Verruiming lokaal belastinggebied

De lokale belastingen stonden de afgelopen jaren meer en meer in de belangstelling. Vanaf 2016 is daarbij ook

gesproken over de hervorming van het gemeentelijke belastinggebied. In de periode 2016-2021 is hier echter geen speerpunt van gemaakt. In de decembercirculaire gemeentefonds 2019 stelt de Minister van BZK nog voor dat het lokale belastinggebied verruimd moet worden, maar daadwerkelijke beleidswijzigingen blijven uit. Besluitvorming over een mogelijke verruiming van het gemeentelijk belastinggebied is aan het volgende kabinet.

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Op 2 maart 2015 is de nota "Risicomanagement en Weerstandsvermogen" vastgesteld door de raad van Wassenaar. Deze nota formuleert de kaders voor succesvol risicomanagement. De weerstandsratio van Wassenaar is voor 2022 16,7. Volgens de breed gedeelde normering die ontwikkeld is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de universiteit Twente kan een weerstandsratio van minimaal 2 getypeerd worden als 'uitstekend'.

Risico's

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor de organisatie. Met behulp van een risicomanagementinformatiesysteem prioriteert, analyseert en beoordeelt de gemeentelijke organisatie risico's op systematische wijze. Door een goed systeem van risicomanagement kunnen bestuurders en managers vervolgens voor risico's, die het behalen van de doelstellingen van de organisatie bedreigen, passende beheersmaatregelen nemen. Op basis van de inventarisatie is een risicoprofiel opgesteld. Conform de nota "risicomanagement en weerstandsvermogen" toont het onderstaande overzicht de tien grootste risico's met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Het overzicht is aangevuld met de getroffen beheersmaatregelen. Bij de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit gaat het college uit van deze 'top 10'. De top 10 behelst circa 90% van de totale financiële omvang van de risico's. Om voldoende dekking te hebben voor deze kleinere risico's, wordt daarnaast een buffer van 10% (van de benodigde weerstandscapaciteit) van de 10 grootste risico's gehanteerd.

De top 10 belangrijkste risico's

Risico	Gevolgen	Maatregelen
Herijking gemeentefonds- .	De systematiek van de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds wordt vereenvoudigd/herzien. Aanvankelijk werd verwacht dat de aanpassing met ingang van het uitkeringsjaar 2021 in zou gaan maar ongunstige modeluitkomsten voor het klassieke deel van het gemeentefonds hebben er voor gezorgd dat meer onderzoek nodig is. Vanaf 2020 worden er regelmatig voorlopige uitkomsten gepresenteerd die vervolgens in een nieuw beeld weer zijn bijgesteld. De meest actuele stand is gepresenteerd in juli 2021, waarbij is aangekondigd dat de nieuwe verdeelmodellen met ingang van 2023 van kracht zullen gaan worden. Meest actuele beeld is dat	De ontwikkelingen op het gebied van de herverdeling van het gemeentefonds worden op de voet gevolgd. Door de vele schommelingen en onzekerheden in de uitkomsten van de besluitvorming is besloten om in de begroting vooralsnog geen rekening te houden met negatieve structurele effecten van de voorgenomen herziening op basis van de meest actuele cijfers. Voor 2023 betreft het risico op basis van de huidige inzichten een nadelig effect van € 393.000 (€ 15 per inwoner), voor 2024 met € 786.000 (€ 30 per inwoner), en voor 2024 en verder een bedrag van € 944.000 (€ 36 per inwoner). Met name dit laatste bedrag kan nog fluctueren. De andere genoemde bedragen zijn gemaximeerd op een effect van € 15 per inwoner per jaar. Dit is stand beleid wat naar het zich laat aanzien gehandhaafd blijft.

Risico	Gevolgen	Maatregelen
	Wassenaar er structureel € 944.000 per jaar op achteruit gaat. De verwachting is dat pas na kabinetsvorming het definitieve verdeelmodel zal worden vastgesteld. Het is de vraag of 2023 haalbaar zal zijn voor de invoering van dit model	
Structurele meerkosten als gevolg van de ontvlechting van de GR WODV naar de gemeenten*	Per 1 september 2021 heeft de gemeente weer een eigen ambtenarenapparaat. Bij een zelfde kwantiteit en kwaliteit van dienstverlening bestaat er een risico dat een structurele kostenstijging zal plaatsvinden. In de afgelopen jaren zijn immers op meerdere terreinen regelgeving, beleid, uitvoering van beleid en veel primaire processen tussen de twee gemeenten geharmoniseerd. Als gevolg daarvan is het mogelijk geweest om de taken met minder personeel uit te voeren. Het doorknippen van de organisatie betekent dat de voordelen van harmonisatie vervallen.	Door binnen een kleinere organisatie taken slimmer te organiseren en meer opgabegericht te gaan werken zijn er ook besparingen te realiseren. Een optie is om indien nodig het ambitieniveau bij te stellen.
Verantwoordelijkheid Sociaal Domein (jeugdzorg)	De jeugdzorg betreft een open einde regeling. De stijging van de doelgroep, stijging van de zorgkosten en de toenemende vraag naar complexe zorg zijn de belangrijkste factoren. Ook corona kent een financieel effect.	Voor jeugd is op 1 april 2021 door de raad besloten tot het verlengen en uitbreiden van het bestaande actieplan jeugd. Door te investeren in innovatie, preventie en het versterken van de toegang wordt getracht om op termijn de kosten voor jeugdzorg terug te dringen. De aanvullende investeringen worden tot en met 2024 incidenteel gedekt door middel van onttrekkingen uit de reserve Sociaal Domein. In de zomer van 2021 is de hervormingsagenda jeugd aangekondigd incl. aanvullende financiële middelen. De middelen zijn opgenomen in onderliggende begroting, maar de hervormingsagenda zelf is nog niet beschikbaar. Dit betekent dat niet bekend is of er extra taken richting de gemeente komen en of er wellicht sprake is van een prijsopdrijvend effect. Op dit moment maken de middelen onderdeel uit van het positieve begrotingssaldo en zijn daarmee beschikbaar om eventuele aanvullende jeugdzorgkosten te

Risico	Gevolgen	Maatregelen
		dekken.
Verantwoordelijkheid Sociaal Domein (Wmo)	Binnen Wmo is als gevolg van het invoeren van het abonnementstarief per 1-1-2019 een stijging van de cliënten zichtbaar. Het gaat dan met name om cliënten die gebruik maken van huishoudelijke ondersteuning.	Op 21 september 2021 heeft de raad besloten tot het doorvoeren van kostenbesparende maatregelen om daarmee de groei van kosten voor de Wmo te stoppen. Ook wordt er geïnvesteerd in tijdelijke maatregelen, zoals een communicatiecampagne. De aanvullende investeringen worden tot en met 2024 incidenteel gedekt door middel van onttrekkingen uit de reserve Sociaal Domein.
Hogere incidentele kosten voor de opbouw van de gemeente Wassenaar met een eigen ambtenarenapparaat	Aan de opbouw van de gemeente Wassenaar zijn incidentele kosten verbonden. Het betreft onder andere projectkosten, ICT, personeel en communicatiekosten. Hiervoor zijn incidentele middelen vrijgemaakt en gereserveerd. Deze reservering kan ontoereikend blijken te zijn.	De opbouw strak projectmatig aansturen en monitoren en waar nodig ambities bijstellen.
Arbeidsmarkt: Het aantrekken en behouden van voldoende en kwalitatief goed personeel is afhankelijk van de aantrekkingskracht van Wassenaar en het aanbod op de arbeidsmarkt. Wassenaar is gestart met vrij veel vacatures. Het is voor sommige functies lastig om geschikte kandidaten te vinden. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door krapte op de arbeidsmarkt en leidt tot extra inhuur.	De noodzaak om in te huren wordt steeds groter, wat hogere kosten met zich meebrengt. Taken kunnen in het gedrang komen en kennis kan verdwijnen.	Wassenaar heeft een arbeidsmarktcampagne gelanceerd om vacatures te kunnen vervullen.
Een groter beroep op uitkeringsregelingen (open einde regeling Wet BUIG bundeling van uitkeringen inkomensvoorziening aan de gemeenten). Door economische ontwikkelingen, onder andere als gevolg van corona wordt een groter beroep gedaan op de uitkeringsregelingen. De gemeente loopt het risico dat de lokale ontwikkeling van het bijstandsvolume in negatieve zin afwijkt van de landelijke ontwikkeling waardoor de rijksbijdrage tekortschiet. Ook bestaat het risico dat de gemeente niet in aanmerking komt voor de Vangnetregeling omdat niet aan alle voorwaarden wordt voldaan. Het maximale risico is voor 2022 gemaximeerd op 10%.	Budgetoverschrijding. Niet iedereen kan voldoende ondersteund worden in participeren in de samenleving.	Met ingang van 2017 wordt het maximale eigen risico niet meer geheel geraamd in de begroting, maar wordt reëel geraamd. Er wordt extra ingezet op uitstroombesleid met een arbeidsmarktoffensief, jeugdwerkgelegenheidsplan en reguliere participatiemiddelen waardoor aan de voorwaarde van de vangnetuitkering wordt voldaan. Er zijn goede werkprocessen geïmplementeerd voor poortwachtersfunctie, beheer lopende uitkeringen, beëindigingen etc.

Risico	Gevolgen	Maatregelen
Achterstallig onderhoud in de openbare ruimte. De afgelopen jaren is de gemeente bezig geweest om beheerplannen op orde te brengen. Daardoor is het daadwerkelijk onderhoud op wegen voor een deel achtergebleven.	Doordat aan de uitvoering van onderhoud minder aandacht is besteed, ontstaat het risico op schadeclaims.	Het onderhoud van de openbare ruimte wordt uitgevoerd en de beheerplannen zijn inmiddels geactualiseerd.
De uitbraak van het coronavirus en de ontstane coronacrisis sluimeren voort	De uitbraak van het coronavirus en de ontstane coronacrisis hebben grote gevolgen. Gevolgen voor de gemeente zijn tegenvallende inkomsten voor toeristenbelasting en precario (terrassen), gestegen uitgaven aan sociale bijstand, sport- en cultuurvoorzieningen en verkiezingen. Vooral nog worden gemeenten vanuit het rijk gecompenseerd voor de korte termijn gevolgen, echter het virus is nog niet volledig bedwongen en ook de lange termijn gevolgen zijn onzeker.	De ontwikkelingen op het gebied van de coronacrisis worden op de voet gevolgd.
De invoering van de Omgevingswet is een complex traject waarvoor mogelijk te weinig budget is begroot voor invoeringskosten.	Extra kosten om de invoering van de Omgevingswet mogelijk te maken.	De kosten m.b.t. de invoering van de Omgevingswet worden constant gemonitord en indien nodig worden voorstellen aan de gemeenteraad voorgelegd om bij te sturen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie. Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in een ratio weerstandsvermogen en afgezet tegen de algemeen geldende weerstandsnorm. Die ratio geeft de verhouding weer tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij horende benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit. De relatie tussen beide componenten is in onderstaande figuur weergegeven.

De beschikbare weerstandscapaciteit betreft het bedrag van de algemene reserve.

De benodigde weerstandscapaciteit is het resultaat van het financiële effect van bovengenoemde risico's maal de kansinschatting dat het risico zich voordoet. Hier ligt dus een berekening aan ten grondslag.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€ 49.300.000}{€ 2.945.333} = 16,7$$

De raad wil graag in categorie A zitten, minimaal een ratio van 2,0, dit staat voor een uitstekend weerstandsvermogen. Hierbij wordt de normeringssystematiek voor weerstandsvermogen gehanteerd, die

ontwikkeld is door het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement in samenwerking met de universiteit Twente. Zij hanteren de volgende waarderingstabel ratio weerstandsvermogen.

Kwalificatie ratio weerstandsvermogen

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	$2,0 < x$	Uitstekend
B	$1,4 < x < 2,0$	Ruim voldoende
C	$1,0 < x < 1,4$	Voldoende
D	$0,8 < x < 1,0$	Matig
E	$0,6 < x < 0,8$	Onvoldoende
F	$x < 0,6$	Ruim onvoldoende

De ratio weerstandsvermogen van de gemeente Wassenaar is derhalve uitstekend.

Kengetallen

Per 2015 is het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) gewijzigd. In de begroting en jaarrekening dient een zestal kengetallen opgenomen te worden. De kengetallen maken het de leden van provinciale staten en de gemeenteraad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van hun provincie of gemeente. Eerst wordt de samenvatting van de kengetallen weergegeven gevolgd door een toelichting.

	Indicatoren Wassenaar (%)			Normen VNG (%)		
Kengetallen:	2020	2021	2022	Voldoende	Matig	Onvoldoende
	Verslag	Begroting	Begroting			
1a. Netto schuldquote	-56	-32	-23	<100	>100 / <130	<130
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-59	-36	-26			
2. Solvabiliteitsratio	68	70	66	>50	<50 / >30	<30
3. Structurele exploitatieruimte	1,94	0,87	0,78	>0,6	<0,6 / >0	0
4. Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Geen norm		
5. Belastingcapaciteit	163	168	172	<100	>100 / <120	>120

1. Netto schuldquote

De netto-schuldquote vergelijkt de leningen van de gemeente (met aftrek van de geldelijke bezittingen) met de totale baten van begroting en jaarverslag. Hiermee geeft deze indicator inzicht in de mate waarin de begroting 'vastligt' voor door rente en aflossing. De bovenstaande tabel presenteert hiernaast ook de schuldquote gecorrigeerd voor de leningen die de gemeente heeft uitstaan (deze middelen vloeien immers op termijn terug, bijv. SVN-startersleningen en ambtenarenhypotheken). Op beide indicatoren scoort de gemeente Wassenaar

negatief, dat betekent dat er per saldo geen sprake van een schuld is maar van bezit hetgeen uiteraard meer dan 'voldoende' scoort.

2. Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de mate aan waarin de gemeentelijke bezittingen (balanstotaal) is gefinancierd uit eigen middelen (eigen vermogen). Wassenaar scoort met 66% volgens de VNG-normen meer dan 'voldoende'.

3. Structurele exploitatieruimte

De indicator 'structurele exploitatieruimte' geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte (structurele baten min structurele lasten) zich verhoudt tot de totale begrotingsbaten. Dit laat zien in hoeverre de gemeente in staat is om structurele tegenvallers op te vangen. De Wassenaarse begrotingsruimte is gedaald ten opzichte van het jaarverslag 2020 en de begroting 2021, maar is volgens de VNG-normen voldoende.

4. Grondexploitatie

Het financiële kengetal 'grondexploitatie' geeft aan hoe groot de investeringen in grondposities (boekwaarde) zijn ten opzichte van de jaarlijkse baten. Wassenaar kent geen grondexploitaties derhalve is deze indicator niet relevant.

5. Belastingcapaciteit

De indicator 'belastingcapaciteit' drukt uit hoe de woonlasten (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) zich verhouden tot het gewogen landelijk gemiddelde. Hoge woonlasten ten opzichte van het landelijk gemiddelde drukken uit in hoeverre de gemeente al de eigen inkomsten aanspreekt en dus ook beperkt is in het verkrijgen van extra inkomsten. Woonlasten onder het landelijk gemiddelde waardeert VNG als 'voldoende', woonlasten tussen het landelijk gemiddelde en 120% hiervan als 'matig' en woonlasten hoger dan 120% als 'onvoldoende'. De woonlasten in Wassenaar liggen hoger dan het landelijk gemiddelde en zijn ook verder gestegen ten opzichte van het jaarverslag 2020.

Conclusie voor de financiële positie

De ontwikkeling van de kengetallen geeft aan dat Wassenaar een uitstekende vermogenspositie heeft, voldoende structurele exploitatieruimte heeft en geen risico loopt op (niet ingenomen) grondposities. Daar tegenover wordt geconcludeerd dat de lastendruk landelijk vergeleken hoog is.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft inzicht in hoe het gemeentelijk kapitaal in stand wordt gehouden. Kapitaalgoederen zijn eigendommen van de gemeente zoals wegen, riolering, openbaar groen en gebouwen. De diverse kapitaalgoederen zijn onderdeel van de taakvelden 2.1 Verkeer en vervoer, 5.7 Openbaar groen en (open-lucht)recreatie en 7.2 Riolering. De budgetten van vastgoed staan verspreid over de begroting in het taakveld waarvoor zij een functie vervullen. Het beleidsmatige deel van vastgoed staat beschreven onder 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden.

Het in stand houden van de fysieke leefomgeving is een kerntaak van de gemeente. Het in goede staat houden van kapitaalgoederen draagt bij aan het functioneren, de veiligheid en daarmee het welzijn van de samenleving. Daarnaast is de fysieke leefomgeving van groot economisch belang en draagt bij aan de aantrekkelijkheid van Wassenaar om te verblijven en om in te investeren. Dit doen wij in samenwerking met betrokken partijen om te komen tot een aantrekkelijk en groen dorp.

De kapitaalgoederen worden beheerd op basis van beheerplannen en worden onderhouden op beeldkwaliteitsniveau B (optimaal) en C (sober). In de onderstaande tabel Onderhoudsplannen 2020 staat toegelicht welk kwaliteitsniveau voor welk onderdeel van toepassing is.

Doelstellingen

Basis op orde

De beheerdata vormen een cruciaal onderdeel voor het in stand houden van de kapitaalgoederen. Deze gegevens worden verwerkt in beheersystemen, die worden gevuld en geactualiseerd vanuit nieuwe ontwikkelingen, onderhoudsprojecten, schouwen en inspecties. Het actualiseren, ontsluiten en analyseren van beheerdata is een continu proces, welke de komende jaren wordt ondersteund met behulp van een geografisch informatiesysteem. Met actuele data wordt het mogelijk om te sturen op prestaties, risico's en kosten.

Een dorp voor iedereen

Bewoners in Wassenaar zijn betrokken bij het in stand houden van de leefomgeving. Op diverse locaties gaan inwoners aan de slag in het openbaar groen en zorgen voor een hogere kwaliteit en samenhang in een straat of buurt. Dit willen wij verder voortzetten.

Door gebruik te maken van een integrale benadering en burgerparticipatie zetten wij in op een actieve inbreng van inwoners en ondernemers en nemen hen mee in de afwegingen die gemaakt worden. Ook bij reguliere werkzaamheden in de fysieke leefomgeving communiceren wij actief over wat en waarom dit wordt uitgevoerd. Want alleen samen kunnen wij het dorp mooier maken.

In stand houden kapitaalgoederen

Het beheer en onderhoud en de daarvoor benodigde budgetten zijn gebaseerd op de beheerplannen voor de diverse kapitaalgoederen en de tussentijdse programmering die voor de jaren 2021-2022 is opgesteld. De fysieke leefomgeving is één geheel waardoor het van belang is om vanuit een integraal kader te komen tot een integraal instandhoudingsplan. Hiervoor zal een beheervisie en –strategie voor de fysieke leefomgeving worden opgesteld, waarin de afspraken met de raad worden vastgelegd en vertaald naar het beheer en onderhoud. In onderstaande tabel enkele gegevens van de kapitaalgoederen.

Beheerplan	Areaal-gegevens	Kwaliteits-niveau	Toelichting
Wegen 2016-2020	Circa 1.044.000 m2	C	Het uitgangspunt is om de functionaliteit en veiligheid te waarborgen.
Civieltechnische kunstwerken 2016-2020 (bruggen)	74 stuks	C	Het uitgangspunt is het waarborgen van de functionaliteit en de veiligheid te garanderen.
Openbare verlichting 2016-2020	Circa 6.800 masten	B	Het beheer van de openbare verlichting is erop gericht om de bedrijfszekerheid te waarborgen en het areaal veilig en duurzaam in stand te houden. Vanuit het landelijk energieakkoord is er een opgave waar in 2030 minimaal 50% besparing is bereikt op het energieverbruik t.o.v. 2013. In samenhang met de onderhoudsopgave wordt in beeld gebracht hoe deze opgave te realiseren. Door onder andere het toepassen van energiezuinige verlichting (led) en energiebesparende maatregelen zoals bijvoorbeeld dimmen. Van het huidige areaal is momenteel 25% voorzien van ledverlichting waarvan het licht in de nacht wordt gedimd.
Verkeersregel-Installaties 2016-2020	12 stuks	B	Het areaal is op orde en geheel voorzien van ledverlichting. De uitgangspunten zijn het waarborgen van de bedrijfszekerheid en een duurzame instandhouding.
Wegmeubilair 2016-2020	Circa 14.000 stuks	C	Het waarborgen van de functionaliteit van verkeersborden, hekwerken, fietsvoorzieningen en palen
Verbreed gemeentelijk rioolplan 2017-2021 & Integraal waterketenplan 2019-2023 (riolering)	Riool: circa 165 km1 Gemalen 141 stuks	-	Voor de riolering is het uitgangspunt om een goed functionerend en duurzaam rioolstelsel in stand te houden. De vervangingsopgaven voor de komende jaren betreffen onder andere de Prinsenweg, de Kerkeboslaan en omgeving, de Storm van 's Gravesandeweg zuid en de Raaphorstlaan. In 2021 zal worden gestart met de voorbereiding en engineering voor wat betreft de Prinsenweg, de Kerkeboslaan en omgeving en de Storm van 's Gravesandeweg zuid. De uitvoering zal in 2022 plaatsvinden. De vervangingsopgave voor de Raaphorstlaan zal in 2023 worden uitgevoerd.

Beheerplan	Areaal-gegevens	Kwaliteits-niveau	Toelichting
Oppervlakte water 2016-2020	Circa 28km1*	-	Er wordt ingezet op het in stand houden van de waterbouwkundige kunstwerken en het op diepte houden van de watergangen.
Groen & bomen 2022 - 2025	Groen: circa 173 ha Bomen: 23.575 stuks	B	Het openbaar groen en bomen zijn een beeldbepalend onderdeel van de leefomgeving. Het uitgangspunt is het duurzaam, veilig en in samenwerking met inwoners in stand houden van het openbaar groen. Inwoners hebben hierin een belangrijke bijdrage. Zij zorgen bij adoptiegroen voor een hogere kwaliteit en voor meer sociale samenhang. Vanuit de gemeente worden initiatieven door inwoners dan ook actief ondersteund, zoals het leveren van planten en advies welke beplanting tot het beste tot zijn recht komt op het stukje grond. En dit draagt bij aan een groenere leefomgeving minder hitte stress en overtollig regenwater wat op een natuurlijke manier door het groen wordt afgevoerd. Wat heeft geresulteerd dat circa 1 hectare wordt beheerd door inwoners. Jaarlijks komen er circa 5 locaties bij waar bewoners het groen adopteren.
Speelvoorzieningen 2022 - 2025	203 stuks	B	Een aantrekkelijke speelomgeving voor kinderen en jongeren is het uitgangspunt. Om dit te bereiken wordt bij het herinrichten van speelplekken ingezet op centrale en uitdagende speelplekken in een wijk en spelen met natuurlijke materialen. Voor jongeren wordt gekeken naar het uitdagend maken van sportfaciliteiten en aantrekkelijke chillplekken.
Voertuigen 2019-2023	50 objecten	sober	De voertuigen zijn er ter ondersteuning van het uitvoeren van de gemeentelijke taken. Zo worden de voertuigen onder andere ingezet voor het in stand houden van de leefomgeving, toezicht en facilitaire zaken. Het waarborgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering en het waar mogelijk verduurzamen van het wagenpark zijn de uitgangspunten voor het onderhoud en vervanging van voertuigen. Om de duurzaamheid te bevorderen zullen de voertuigen zoveel mogelijk worden vervangen door

Beheerplan	Areaal-gegevens	Kwaliteits-niveau	Toelichting
			elektrische voertuigen
Vastgoed 2021-2024	Maatschappelijk & commercieel 18 Sport & bewegen 4 Eigen huisvesting 3 Woningen 12 Bijzondere objecten 31	Basis	In 2020 is een beheerplan vastgoed 2021-2024 opgesteld. Hierin is een indeling gemaakt naar een kern- en strategische portefeuille. Een vastgoed- en accommodatiebeleid is in ontwikkeling, zie taakveld 0.3. Voor de kernportefeuille, objecten waar geen verandering in gebruik en functie zijn voorzien, is het uitgangspunt om deze sober en doelmatig in stand te houden. Het gaat hier om 21 objecten waar maatschappelijke functies worden gehuisvest en 30 objecten ter bevordering van de kwaliteit van de leefomgeving. De kwaliteit van de kernportefeuille is de afgelopen jaren door het uitgevoerde onderhoud verhoogd. Voor 2022 volgende jaren zijn de volgende grotere projecten voorzien; • Renovatie binnenzijde Raadhuis de Paauw • Uitbreiding Rijnlands Lyceum De 13 woningen in de strategische portefeuille worden regulier in stand gehouden tot dat deze worden afgestoten. Vanaf 2021 wordt een actief verkoopbeleid gevoerd, zie taakveld 0.3.

*deze cijfers zijn gebaseerd op nog niet geactualiseerde data.

Uitdagingen en risico's

Ontwikkelingen

Er komt een groot aantal ontwikkelingen op de gemeente af met impact op de leefomgeving en de daarbij behorende kapitaalgoederen. Zoals onder andere de woningbouw-ontwikkeling, de energietransitie, circulaire economie, klimaatadaptatie en de Omgevingswet. Het is daarom noodzakelijk om na te denken hoe met het in stand houden van de openbare ruimte deze ontwikkeling kan worden gefaciliteerd en de kwaliteit gewaarborgd blijft.

Het integraal werken moet een bijdrage leveren aan deze ontwikkelingen, waarin afstemming en afwegen van kansen ingezet en benut moeten worden. Het moet alle aspecten, die invloed hebben op de fysieke leefomgeving, inzichtelijk maken.

Het is de basis om met bewoners, ondernemers, instellingen en andere partners de dialoog aan te gaan om uiteindelijk een bijdrage te kunnen leveren aan een prettige, functionerende en veilige fysieke leefomgeving. Het integraal werken moet geborgd worden bij het opgavegericht werken en de Omgevingswet. Deze ontwikkelingen zullen worden meegenomen in de komende beheervisie.

Opstellen beheervisie, nota kapitaalgoederen en instandhoudingsplannen

In 2020 is de Notitie instandhouding kapitaalgoederen fysieke leefomgeving aan het College aangeboden. Aanvullend hierop is over dit onderwerp een presentatie aan de Raad gegeven. In de Notitie instandhouding kapitaalgoederen staan de uitgangspunten voor het beheer van de kapitaalgoederen voor de komende jaren. Dit zal verder worden uitgewerkt in een integrale beheervisie en –strategie van de fysieke leefomgeving. Door het opstellen van een beheervisie en –strategie fysieke leefomgeving moet duidelijk worden hoe er invulling wordt gegeven aan de afspraken met de gemeenteraad. Zoals onder andere over kwaliteitsniveau, verscheidenheid in het beheer maar ook hoe in te spelen op de ontwikkelingen die eraan komen. Dit vormt het kader hoe het beheer en onderhoud bijdraagt aan de gemeentelijke ambities. In september 2021 is gestart met het opstellen van deze beheervisie. De Beheervisie zal in de eerste helft van 2022 aan de Raad worden aangeboden.

Deze beheervisie en -strategie zal vervolgens worden vertaald in een nota kapitaalgoederen fysieke leefomgeving en instandhoudingsplannen voor de kapitaalgoederen fysieke leefomgeving die de huidige beheerplannen gaan vervangen. Deze documenten zullen naar verwachting in de tweede helft van 2022 aan de Raad worden aangeboden. In de Kadernota 2022 is aangegeven dat de financiële gevolgen van deze instandhoudingsplannen pas kunnen worden meegenomen in de Kadernota 2024 die in de eerste helft van 2023 zal worden opgesteld.

Omdat het grootste deel van de huidige beheerplannen is opgesteld voor de jaren 2016-2020 en de financiële gevolgen van de nieuwe beheerplannen (instandhoudingsplannen) pas in 2023 in de Kadernota 2024 zullen worden verwerkt, zal de looptijd van de huidige beheerplannen voor drie jaar worden verlengd. Hiertoe zal voor de bestaande beheerplannen 2016-2020 eind 2021 een update voor de jaren 2021-2023 ter vaststelling aan de Raad worden aangeboden voor wat betreft financiën en de kwaliteit van het areaal.

Samengevat ziet het tijdspad voor wat betreft het opstellen van de beheervisie, de nota kapitaalgoederen en de instandhoudingsplannen er als volgt uit:

Start opstellen beheervisie	september 2021
Vaststellen updates beheerplannen 2021-2023	december 2021
Vaststellen Beheervisie	1 ^e helft 2022
Vaststellen Nota Kapitaalgoederen en instandhoudingsplannen	2 ^e helft 2022
Verwerken Nota Kapitaalgoederen en instandhoudingsplannen in Kadernota 2024	1 ^e helft 2023

Renovatieprogramma kabels en leidingen

Vanuit de nuts- en telecompactijen is aangegeven dat zij de komende jaren een grote opgave hebben om versneld verouderde kabels en leidingen te vervangen of nieuwe kabels willen leggen.

De gemeente is in gesprek met de nuts- en telecompactijen om waar mogelijk werkzaamheden te combineren en zo de overlast voor omwonenden en bedrijven en de maatschappelijke kosten zo laag mogelijk te houden. Met Liander, de beheerder van elektriciteits- en gasnetten in Wassenaar, is een samenwerkingsovereenkomst overeengekomen om de benodigde intensieve samenwerking te waarborgen. In 2022 vindt een verdere uitwerking en afstemming plaats. Inmiddels zijn afspraken gemaakt voor wat betreft de aanleg van glasvezelkabels. Uitvoering zal naar verwachting in 2022 starten.

Indexatie

Op de jaarlijks beschikbaar gestelde instandhoudingsbudgetten wordt geen indexatiecorrectie toegepast. De hoogte van de instandhoudingsbudgetten wordt beoordeeld bij de actualisatie van de beheerplannen.

Budgettair kader

In de onderstaande tabellen zijn de budgetten voor het in stand houden en vervangingen van de kapitaalgoederen inzichtelijk gemaakt. Deze budgetten zijn gebaseerd op de ramingen die zijn opgenomen in de Kadernota 2022 en de programmering die voor 2021 en 2022 is opgesteld.

Exploitatie

Kapitaalgoed	2022	2023	2024	2025	Specificatie werkzaamheden
Wegen	1.277	1.302	1.391	1.391	Herstelwerkzaamheden asfalt, bestrating, markeringen en inspecties
Civieltechnische kunstwerken	110	114	116	116	Reinigingen, schilderen, herstelwerkzaamheden en inspecties
Openbare verlichting	557	564	572	572	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen
Verkeersregelinstallaties	127	237	237	237	Verhelpen storingen, reparaties, reinigen en schilderen
Wegmeubilair	76	76	76	76	Reinigen, herstellen en vervanging
Riolering	1.486	1.450	1.433	1.417	Reparaties, verhelpen storingen, reiniging en inspecties
Oppervlaktewater	307	307	347	347	Maaien en krozen, baggeren, reparaties beschoeiingen
Groen en bomen	1.440	1.440	1.460	1.460	Onderhoud beplanting, bomen,

					maaien gras, verwijderen onkruid en zwerfvuil, herstellen en vervanging van beplanting en bomen
Speelvoorzieningen	190	190	190	190	Veiligheidscontroles, reparaties en onderhoud
Voertuigen	250	300	300	300	Belastingen, verzekeringen, brandstof en onderhoud
Vastgoed	2.394	2.402	2.357	2.552	Dagelijks onderhoud, elektra, water

x € 1.000 (incl. dotatie voorziening en kapitaallasten, excl. interne uren)

Voorzieningen

Hieronder zijn de geraamde onttrekkingen voor de komende jaren weergegeven.

Kapitaalgoed	2022	2023	2024	2025	Specificatie werkzaamheden
Wegen	1.317	890	500	500	Vervangen topklaag asfalt en groot onderhoud elementenverhardingen
Civieltechnische kunstwerken	12	20	25	70	Groot onderhoud aan bruggen
Openbare verlichting	158	184	288	426	Groot onderhoud en vervanging van de openbare verlichting
Verkeersregelinstallaties	125	93	0	226	Groot onderhoud en vervanging van verkeersregelinstallaties en pollers
Riolering	1.475	1.025	500	0	Groot onderhoud en vervanging van riolering en gemalen
Oppervlaktewater	250	165	71	51	Baggeren watergangen
Speelvoorzieningen	187	164	183	173	Groot onderhoud en vervanging van speeltoestellen en ondergronden
Vastgoed	793	757	1.501	654	Groot onderhoud van gebouwen

x € 1.000 (onttrekking conform programmering 2021-2022 en beheerplannen)

Investerings

Kapitaalgoed	2022	2023	2024	2025	Specificatie werkzaamheden
Wegen	755	2.600	0	0	Vervangen van asfalt en elementenverhardingen
Civieltechnische kunstwerken	160	80	0	154	Vervanging van bruggen o.a. Hofcampweg
Openbare verlichting	250	0	0	0	Vervanging van ondergrondse kabelnetwerk in drie wijken
Oppervlaktewater	10	30	35	0	
Voertuigen	590	55	0	727	Vervanging van auto's en vrachtwagens
Vastgoed					
- de Paauw	5.850	2.925	2.925	0	Renovatie binnenzijde de Paauw
- Rijnlands Lyceum	468	4.212	0	0	Permanente uitbreiding int onderwijs
- SKOW	0	0	1.740	0	Startkrediet vervangende nieuwbouw voor de St. Josef en St.Jan Baptist
Uitvoering beeldkwaliteitsplan	1.315	0	0	0	Herinrichting centrumgebied Wassenaar
Groene zone Wassenaar	752	4.465	2.600	0	Realisatie groene zone Valkenburg

x € 1.000

Paragraaf Financiering

Treasuryfunctie en -beleid

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. En dit op een zodanige wijze, dat risico's en kosten worden geminimaliseerd en opbrengsten worden geoptimaliseerd.

De wettelijke kaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie liggen onder andere vast in de wet financiering decentrale overheden (fido) en de daarbij behorende ministeriële regelingen en de Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof). De kaders voor de treasuryfunctie zijn vastgelegd in het Treasurystatuut. Daarin ligt de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vast in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. Ook besteedt het treasurystatuut aandacht aan de bevoegdheden en administratieve organisatie.

Sinds 2013 houden decentrale overheden overtollige kasmiddelen verplicht aan bij 's Rijks schatkist en mogen middelen eventueel onderling worden uitgeleend.

Beleidskader 2022 - 2025

Voor de komende jaren wordt een financieringsoverschot verwacht dat afneemt van € 30,7 miljoen begin 2022 tot € 1,0 miljoen eind 2025. Deze afname wordt veroorzaakt door een investeringsprogramma van ca. € 30 miljoen. Wanneer het investeringsprogramma volledig conform de begroting uitgevoerd zou worden slaat het financieringsoverschot om in een tekort van ca. € 6,0 miljoen. Het is echter niet realistisch dat het volledige investeringsprogramma conform planning uitgevoerd wordt, vandaar dat rekening wordt gehouden met het niet uitvoeren van € 7 miljoen aan investeringen in de komende begrotingsperiode die tot 2025 loopt. Ook is rekening gehouden met verkopen (vastgoed) voor de periode 2022 – 2025.

Financieringspositie 2022

Begin 2022 bestaat de beleggings- en financieringsportefeuille ad € 32,7 miljoen naar verwachting uit:

Tabel 25 Verwachte beleggingsportefeuille per 1 januari 2022 (bedragen x € 1.000)

Uitgezette c.q. opgenomen middelen	Looptijd	Bedrag per 1 januari 2022	Gemiddeld rente- percentage	Expiratie
<u>Uitgezette gelden</u>				
BNG rekening courant		197	0,0	dag.opvr.
Langlopende leningen u/g		2.058	div.	
Schatkistbankieren rekening courant		30.718	0,0	dag.opvr.
<u>Opgenomen gelden</u>				
Belegde spaarpremies hypotheek		-309		
Saldo uitzettingen en opgenomen middelen		32.664		

Ontwikkeling liquiditeit

In de berekening van de korte termijn liquiditeitsprognose worden de lange termijn-/ kapitaalmarkt uitzettingen en financieringen buiten beschouwing te worden gelaten. De beleggings- en financieringsportefeuille van begin 2022 heeft naar verwachting een overschot aan kort geld van € 30,7 miljoen. In de loop van 2022 zal dit afnemen tot € 15,6 miljoen. De liquiditeiten worden ingezet worden om de investeringsuitgaven te kunnen doen.

De prognosebalans is opgesteld in de veronderstelling dat van de uit eerdere besluitvorming openstaande (investerings-) kredieten bijna alle plannen gerealiseerd worden en de investeringen voor het grootste gedeelte conform begroting worden uitgevoerd. Er wordt bij de investeringsplanning rekening gehouden met het niet daadwerkelijk uitvoeren van alle investeringen conform de begroting. In het meerjarenperspectief betekent dit dat de komende jaren de kasuitgaven naar beneden bijgesteld zijn.

Tabel 26 Geprognosticeerde balans (bedragen x € 1.000)

Boekwaarde per 31 december	2021	2022	2023	2024	2025
ACTIVA					
Immateriële vaste activa					
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	46	43	41	39	37
Materiële vaste activa					
Volgens staat C	38.784	52.545	61.552	67.667	65.521
Financiële vaste activa					
Uitzettingen	0	0	0	0	0
langlopende leningen u/g	2.058	2.038	2.018	1.998	1.978
Kapitaalverstrekkingen/deelnemingen	455	455	455	455	455
Voorraden					
MPG (bouwgrondexploitaties)	0	0	0	0	0
Uitzettingen < 1 jaar					
vorderingen openbare lichamen *	7.348	7.348	7.348	7.348	7.348
Rek Courant met Rijk **	30.718	15.635	4.803	-1.711	992
Rek Courant niet financieel *	460	460	460	460	460
Overig *	1.035	1.035	1.035	1.035	1.035
Liquide middelen *	197	197	197	197	197
Overlopende activa *	2.388	2.388	2.388	2.388	2.388
Totaal activa	83.488	82.144	80.296	79.876	80.410
PASSIVA					
Eigen Vermogen					
Algemene reserves	49.300	47.888	47.215	46.543	46.543
Bestemmingsreserves	5.394	5.243	4.867	4.771	4.771
Resultaat begroting	-120	1.369	710	941	379
Vreemd Vermogen					
Voorzieningen	17.341	16.062	15.912	16.019	17.106
Vaste geldleningen	144	154	164	174	184
Kortlopende schulden < 1 jaar *	7.052	7.052	7.052	7.052	7.052
Overlopende passiva *	4.376	4.376	4.376	4.376	4.376
Totaal passiva	83.488	82.144	80.296	79.876	80.410

* Volgen uit de bedrijfsvoering, op basis van het 3-jaarsgemiddelde van de laatste 3 jaarrekeningen.

** De ontwikkeling van het financieringssaldo wordt weergegeven in de ontwikkeling van de post rekening courant met het Rijk.

Netto schuldquote

Omdat Wassenaar geen langlopende geldleningen heeft aangetrokken, geen leningen heeft (door)verstrekkt aan deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, is de netto schuldquote negatief. De verwachte netto schuldquote bedraagt per 1 januari 2022 ongeveer -46,5% en gecorrigeerd voor alle leningen -49,7%. Aan het eind van 2022 zijn deze waarden naar verwachting afgenomen tot respectievelijk -22,4% en -25,4%.

Renteontwikkeling 2022

Sinds de laatste aanpassing van 10 maart 2016 door de Europese Centrale Bank van het tarief voor de herfinancieringsrente bedraagt deze de historisch lage 0,00%. Banken kunnen dus om niet kort geld lenen bij de ECB. Op de interbancaire geldmarkt geldt een 3-maandstarief van -0,55%.

De Nederlandse economie groeit in 2021 naar verwachting met 3,0% (Eurozone 4,8%) en neemt in 2022 met 3,7% toe (Eurozone 4,5%). De Nederlandse inflatie is in 2022 met 1,5% hoger dan het verwachte Euro-gemiddelde van 1,4%. De negatieve korte rente zal door het blijvend ruime monetaire beleid niet noemenswaardig wijzigen. De lange rentetarieven zullen naar verwachting met enkele tiende procenten minder negatief worden maar blijven negatief. Uitgaande van het Economisch beeld van BNG van 16 augustus jl. wordt halverwege 2022 een korte (3 maands)rente van ca. -0,50% tot -0,30% verwacht voor kasgeld.

Rente- en beleggingsresultaat 2022

Het verwachte rente- en beleggingsresultaat in 2022 is € 5.000.

Risicobeheer

Alle treasury-activiteiten vinden plaats binnen de kaders, richtlijnen en limieten als vastgesteld in het Treasurystatuut en overige wetgeving (voor zover deze niet in het Treasurystatuut zou zijn verwerkt).

Toezichtnormen

De kasgeldlimiet stelt een bovengrens aan de netto-vlootende schuld en beperkt daarmee het renterisico op de korte schuld. De limiet wordt bepaald voor korte financiering met een rente-typische looptijd van maximaal 1 jaar en wordt gerelateerd aan het begrotingstotaal.

Met een begrotingstotaal van ca. € 70,5 miljoen bedraagt de kasgeldlimiet voor 2022 € 5.994.000 (8,5%).

Tabel 27 Prognose kasgeldlimiet 2022 (bedragen x € 1.000)

Prognose kasgeldlimiet 2022 aan het begin van het kwartaal	1 ^e kwart.	2 ^e kwart.	3 ^e kwart.	4 ^e kwart.
1. Gemiddeld liquiditeitssaldo (bruto)	30.915	27.144	23.373	19.602
2. Kasgeldlimiet	5.994	5.994	5.994	5.994
3. Ruimte onder de kasgeldlimiet (2+1)	36.908	33.138	29.367	25.596
4. Overschrijding van de kasgeldlimiet (2+1)	-	-	-	-
5. Minimaal aan te trekken lange financiering 2021 (cumulatief) (4)	-	-	-	-

Zoals eerder gesteld heeft het liquiditeitsoverschot een structureel karakter dat in de loop van het huidige meerjarenperspectief zal afnemen (dit voornamelijk als gevolg van voorgenomen investeringen).

De kasgeldlimiet wordt in 2022 niet overschreden. Er wordt dus geen lange financiering aangetrokken.

Het renterisico op de lange financiering (langer dan een jaar) wordt beperkt door de renterisiconorm die aangeeft in hoeverre er sprake is van een verantwoord geachte spreiding van aflossingen en herfinanciering in de leningenportefeuille. Spreiding dient te voorkomen dat in enig jaar een relatief groot deel van het vreemd

vermogen geherfinancierd dient te worden en/of dat renteaanpassing plaats zal vinden in perioden waarin de rente relatief hoog is.

De renterisiconorm zorgt er voor dat rentestijgingen vertraagd doorwerken op de rentelasten en –baten in enig jaar. Overschrijding van de renterisiconorm betekent dat de gemeente in een bepaald jaar een groter renterisico op de bestaande lange schuld loopt dan de toegestane 20% van het begrotingstotaal.

Ervan uitgaande dat in beginsel eerst in de tijdelijke liquiditeitsbehoefte zal worden voorzien met goedkoper kort geld en dat daarvan slechts wordt afgeweken om overschrijding van de kasgeldlimiet te vermijden en rekening houdend met de vrijvalkalender van de financieringsportefeuille, laat de eerder geschetste ontwikkeling van de gemeentelijke liquiditeitspositie zich vertalen in het navolgende meerjarenbeeld voor de renterisiconorm:

Tabel 28 Prognose renterisico vaste schuld (bedragen x € 1.000)

Renterisico vaste schuld	2022	2023	2024	2025
1 Renteherzieningen	0	0	0	0
2 Aflossingen	0	0	0	0
3 Renterisico (1 + 2)	0	0	0	0
4 Renterisiconorm	14.103	13.726	13.714	13.529
5a Ruimte onder renterisiconorm (4-3)	14.103	13.726	13.714	13.529
5b Overschrijding renterisiconorm (4-3)				
4a Begrotingstotaal	70.515	68.628	68.569	67.643
4b percentage regeling	20%	20%	20%	20%
4 Renterisiconorm (4a x 4b)	14.103	13.726	13.714	13.529

Wet Houdbare overheidsfinanciën

Volgens Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). In 2013 is de Wet houdbare overheids-financiën aangenomen waarmee decentrale overheden een gelijkwaardige inspanning leveren bij het streven te voldoen aan de Europese begrotingsdoelstellingen.

De wet komt er op neer dat het begrotingstekort (lees: de geldschepping) door alle mede-overheden (dus inclusief provincies en waterschappen) beperkt dient te blijven tot een jaarlijks afnemende afgeleide norm van voor 2020 inmiddels 0,40% van het bruto binnenlands product (bbp). Om hun EMU-saldo te kunnen monitoren worden voor gemeenten en provincies jaarlijks in de septembercirculaire individuele EMU-referentiewaarden gepubliceerd.

In 2021 bedraagt de referentiewaarde voor Wassenaar uitgaande van de gemeentelijke 0,27%-norm € 2,143 miljoen. In 2021 is het EMU-saldo duidelijk hoger dan de referentiewaarde. Hierin is wel rekening gehouden met alle begrote investeringen. Die zullen in werkelijkheid niet allemaal gerealiseerd worden.

Tabel 29 Berekening EMU-saldo

Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)				2021	2022	2023	2024	2025
EMU-SALDO				-7.729	-15.113	-10.862	-6.544	2.673
EMU-SALDO referentiewaarde (2022 e.v. bij benadering)				-2.143	-2.373	-2.143	-2.055	-2.000
Verschil EMU-saldo & referentiewaarde				-5.586	-12.740	-8.719	-4.489	4.673
Mutaties (1 jan tot 31 dec)	Activa	Financiële vaste	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-161	-20	-20	-20	-20
		Activa	Uitzettingen	0	0	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-6.150	-15.083	-10.832	-6.514	2.703
			Liquide middelen	195	0	0	0	0
		Overlopende activa	-24	0	0	0	0	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	6	10	10	10	10
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	4.613	0	0	0	0
			Overlopende passiva	-3.030	0	0	0	0
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				0	0	0	0	0

Berekening Omslagrente

Berekening omslagrente 2022 (bedragen x € 1.000)		
a.	Externe rentelasten over de lange en korte financiering	€ 13
b.	Externe rentebaten	€ 18 -
Totaal door te rekenen externe rente		€ 5 -
c1.	Rente toe te rekenen aan grondexploitaties	€ 0 -
c2.	Rente projectfinanciering toe te rekenen aan taakveld	€ 0 -
c3.	Rentebaten van doorverstrekte leningen indien daar projectfinanciering voor is aangetrokken	€ 0 +
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		€ 5 -
d1.	Rente over eigen vermogen	€ 0 +
d2.	Rente over voorzieningen	€ 0 +
Aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 5 -
e.	Werkelijke aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 0 -
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury (voordeel)	€ 5 -

Met een negatief toe te rekenen rente is sprake van een omslagrente van 0%. De kapitaallasten bestaan daarmee alleen uit afschrijvingen.

Kasstroomoverzicht (Staat van herkomst en besteding der middelen)**Bedragen x € 1.000****Begroting 2022**

Toename:

Stortingen in reserves	1.310
Stortingen in voorzieningen	3.078
Afschrijvingen	2.386
Aflossingen verstrekte geldleningen/deelnemingen	20
Begrotingssaldo	1.369

totale toename	8.163
----------------	-------

Afname:

Netto investeringen	-16.005
afname vaste schulden	-10
Beschikking over reserves	-2.874
Beschikking over voorzieningen	-4.357

totale afname	-23.246
---------------	---------

Mutatie liquide middelen**-15.083**

Waarvan:

Afname rekening courant met Rijk	-15.083
Begrotingssaldo (nog niet bestemd)	1.369

Paragraaf Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering licht het gemeentebestuur het voorgenomen beleid toe op het gebied van de PIOFACH-taken. PIOFACH staat voor personeel, informatievoorziening, (juridische zaken), financiën, administratieve organisatie, communicatie en huisvesting. Globaal gezegd zijn het de taken die nodig zijn om de gemeente als organisatie te laten functioneren.

Nieuwe organisatie: de basis op orde

Als gevolg van de ontvlechting van werkorganisatie Duivenvoorde is Wassenaar sinds 1 september 2021 weer zelf verantwoordelijk voor de bedrijfsvoeringstaken. Het jaar 2022 zal in het teken staan van het bouwen en stroomlijnen van de eigen Wassenaarse organisatie. Er zal worden gebouwd aan een gemeentelijke organisatie die goed bereikbaar is voor inwoners, organisaties en ondernemers en die dienstverlening hoog in het vaandel heeft. Een organisatie die het mogelijk maakt dat bestuur, organisatie, inwoners, maatschappelijke instellingen en ondernemers daadwerkelijk in verbinding staan met elkaar en waarin we samen werken aan maatschappelijke opgaven. Ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

Gastheerschap

De colleges van Voorschoten en Wassenaar hebben besloten om de samenwerking tussen de gemeenten voor te zetten op het gebied van Maatschappelijke Ontwikkeling (MO), Informatievoorziening & Automatisering (I&A) en Post & Archief (P&A). De taken op het gebied van MO zijn ondergebracht bij Voorschoten, de overig genoemde taken (I&A en P&A) zijn ondergebracht bij de gemeente Wassenaar.

Opbouw en ontwikkeling Wassenaarse organisatie

Vanaf de start van de Wassenaarse organisatie zal worden geïnvesteerd in vakken en hoe we met elkaar werken. Hierbij zal ook gebruik worden gemaakt van de kennis en ervaring van inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners in de regio. Om alle medewerkers goed te laten starten, is er een “onboardingtraject” gestart. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de app Appical. Daarmee zorgen we ervoor dat alle medewerkers goed geïnformeerd zijn en zonder problemen aan de slag kunnen. Ook in 2022 blijft de app ingezet worden om de eerste werkdag en werkweken van nieuwe medewerkers een stuk makkelijker te maken. In een aantal weken leren de medewerkers via Appical Wassenaar (nog) beter kennen. Van wetenswaardigheden over het dorp tot nuttige informatie over de nieuwe organisatie. Daarbij staan verbinding, leren en plezier centraal.

Om nieuwe medewerkers te helpen om te blijven leren en ontwikkelen, is een nieuw digitaal leerplatform ingericht: de Wassenaar Academie. Daar vinden medewerkers de tools om zich te ontwikkelen, zowel op persoonlijk als op professioneel gebied. Dit kan aan de hand van e-learnings, quick-learnings, “live” trainingen en persoonlijke leerpaden. Het aanbod sluit perfect aan bij waar we in Wassenaar aan werken, met e-learnings als “Opgavegericht werken in de gemeente”, “coachend leidinggeven” en “klantgericht werken”. De nieuwe organisatie gaat opgabegericht werken, waarbij de opgaven uit Wassenaar 2030 het uitgangspunt vormen voor de gemeentelijke werkagenda. Dit past bij de huidige en toekomstige samenleving en wat van een gemeente mag worden verwacht. Het is een leertraject voor organisatie, bestuur en de Wassenaarse gemeenschap.

Om met de organisatie op volle sterkte te komen, is het van belang om de openstaande vacatures te vervullen. Goede arbeidsmarktcommunicatie speelt daarin een belangrijke rol. In de zomer van 2021 is een nieuw beeldmerk voor de arbeidsmarktcommunicatie ontwikkeld en in september 2021 is de nieuwe website [WerkenvoorWassenaar.nl](https://werkenvoorwassenaar.nl) gelanceerd. Ook in 2022 zal goede arbeidsmarktcommunicatie worden ingezet om de openstaande vacatures te vervullen.

Met al deze ontwikkelingen samen, zorgen we voor een professionele en toekomstbestendige organisatie waarin de opgaven van Wassenaar met enthousiasme en daadkracht worden opgepakt!

Nieuwe huisvesting

Het opbouwteam Wassenaar gaat aan de slag met hoe er wordt omgegaan met het thuiswerken/ hybride werken en hoe we zorgen voor een toekomstige huisvesting. Een juiste mix van verschillende soorten werkplekken is belangrijk en moet aansluiten bij de organisatievisie van Wassenaar en de behoeften van de medewerkers. Een analyse van de werkactiviteiten is vereist zodat de juiste keuze kan worden gemaakt bij de inrichting van taakgerichte werkplekken. In 2022 zal de gewenste huisvesting verder worden ontwikkeld. Hierbij zal raadhuis de Paauf als bestuurscentrum veel meer een prominente rol krijgen.

Rechtmatigheidsverklaring

Vanaf het controlejaar 2022 zal niet langer de accountant maar het College verantwoording afleggen over rechtmatigheid. Deze verantwoording zal steunen op de verbijzonderde interne controle (VIC). De VIC toetst of de maatregelen van interne controle in de financiële processen goed werken en wordt gebruikt om de kwaliteit van deze processen te verbeteren. Het opstellen en uitvoeren van de VIC wordt vanaf 2020 door de ambtelijke organisatie uitgevoerd. De controlerend accountant maakt voor haar controle gebruik van de VIC-werkzaamheden en de bevindingen die daaruit volgen.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek te ondersteunen tussen de gemeenteraad en het College over de (financiële) rechtmatigheid. Met als doel om de kaderstellende- en controlerende rol van de gemeenteraad op dit vlak te versterken.

Paragraaf Verbonden partijen

Deze paragraaf geeft een overzicht van de verbonden partijen, een omschrijving van hun publieke taak en eventuele ontwikkelingen in 2022.

Er is sprake van een verbonden partij als het gaat om een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een *bestuurlijk* en een *financieel* belang heeft.

Van een *bestuurlijk belang* is sprake als de gemeente zeggenschap heeft, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Dit betekent concreet dat er sprake is van een *bestuurlijk belang* als de wethouder, het raadslid of de ambtenaar van de gemeente namens de gemeente in het bestuur van de partij plaatsneemt, of namens de gemeente stemt. Bij alléén een benoemingsrecht of een voordrachtsrecht- de gemeente mag een bestuurder of commissaris in de organisatie benoemen of voordragen- is er strikt genomen géén sprake van een verbonden partij.

Van een *financieel belang* is sprake als:

- een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat.
- de gemeente voor bedragen aansprakelijk kan worden gesteld indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Bij leningen en garantstellingen is dus geen sprake van een verbonden partij; de gemeente houdt juridisch verhaal als de partij failliet gaat. ook bij de exploitatiesubsidies is er geen sprake van een verbonden partij: het gaat om overdrachten (subsidiën).

Overzicht verbonden partijen

Naam	Gemeenschappelijke regeling Werkorganisatie Duivenvoorde
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Wassenaar
Webadres	werkorganisatieduivenvoorde.nl
Publiek belang	
Doelstelling	In stand houden van een gezamenlijke kwalitatief hoogwaardige ambtelijke organisatie die flexibel is om aan de gevraagde dienstverlening van beide deelnemers op een kostenefficiënte manier te kunnen voldoen.

Bestuurlijk belang Het voltallige college is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.

Financieel belang	
2022	
Gemeentelijk financieel belang (deelnemers-	€ 0

bijdrage)

	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	€ 0	€ 0
		2022

Verwachte omvang

financieel resultaat

Toelichting

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	In 2020 is besloten om de werkorganisatie Duivenvoorde op te heffen en verder te gaan met een eigen gemeentelijke organisatie. De uitvoering van dit voornemen is per 1 september 2021 geëffectueerd.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	De Werkorganisatie staat ten dienste van het college en de burgemeester, voor wie het het beleid uitvoert en voorbereidt.
Risico's	De risico's van de WODV liggen in hoofdzaak bij de rechtspositionele verplichtingen ten aanzien van het zittende personeel.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Leiden
Webadres	www.bsgr.nl

Publiek belang	
Doelstelling	Het verbeteren van de kwaliteit, continuïteit en efficiency door samen te werken bij de beleidsuitvoering, heffing en invordering van waterschaps- en gemeentelijke belastingen, bij de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken en het beheer en de uitvoering van vastgoedinformatie.
Bestuurlijk belang	De gemeente Wassenaar is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd met een wethouder.

Financieel belang	
	2022

Gemeentelijk

financieel belang

€ 433.781

(deelnemers-

bijdrage)

	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
--	-------------------------	--------------------------

Eigen vermogen	€ 665.000	€ 480.000
Vreemd vermogen	€ 5.361.000	€ 5.737.000

2022

Verwachte omvang financieel resultaat € 0

Toelichting

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens	De belastingtaken efficiënt, tegen lage kosten en kwalitatief hoogwaardig uitvoeren.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Door het juist, tijdig en volledig opleggen en invorderen van gemeentelijke belastingen worden de geraamde opbrengsten gerealiseerd.
Risico's	De BSGR betreft een uitvoeringsorganisatie. Op grond van artikel 32 van de Gemeenschappelijke regeling Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (GR BSGR), zijn de deelnemers verplicht er zorg voor te dragen dat de BSGR te allen tijde beschikt over voldoende middelen om aan al haar verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Dit betekent dat de deelnemers zelf maatregelen moeten treffen om eventuele risico's af te dekken. Het grootste risico dat wordt ingeschat is het uittreden van één van de deelnemers. Op grond van artikel 38 van de GR BSGR wordt voor uittreding een opzegtermijn van ten minste een jaar in acht genomen en vindt uittreding plaats aan het einde van het kalenderjaar. Uittreding gedurende de eerste 5 jaar na toetreding is niet mogelijk. Er zijn geen deelnemers die te kennen hebben gegeven uit de gemeenschappelijke regeling te willen treden.

Naam Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

Juridische vorm Gemeenschappelijke regeling

Vestigingsplaats Pijnacker-Nootdorp

Webadres <https://sbjh.nl/>

Publiek belang

Doelstelling Het behartigen van de belangen van de betrokken gemeenten op het terrein van uitvoering van inkooptaken, administratie en informatievoorziening op taakonderdelen binnen het sociaal domein.

Bestuurlijk belang Namens de gemeenten Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Voorschoten, Wassenaar en Zoetermeer is de wethouder van de gemeente Wassenaar lid van het dagelijks bestuur.

Financieel belang

**Gemeentelijk
financieel belang
(deelnemers-
bijdrage)**

€ 74.166

	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 0	€ 0
Vreemd vermogen	€ 0	€ 0

**Verwachte omvang
financieel resultaat
Toelichting**

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens	De betrokken gemeenten zijn verantwoordelijk voor de beleidsvorming. Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden voert de technische inkoop uit. Door gezamenlijke inkoop, afhandeling facturering en informatievoorziening zijn efficiency voordelen (door synergie-effecten) te behalen.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Door gezamenlijke op een efficiënte manier inkoop voor jeugdhulp beschikbaar krijgen.
Risico's	In de begroting 2021 heeft de GR Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden de risico's niet gekwantificeerd. Als zich binnen de gemeenschappelijke regeling tegenvallers voordoen zijn de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de financiële gevolgen. De GR heeft een beperkt weerstandsvermogen. Het aandeel van de gemeente in deze risico's bedraagt ca 2,5%.

Naam Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio (MRDH)

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Rotterdam
Webadres	www.mrdh.nl

Publiek belang

Doelstelling	In de MRDH werken 23 gemeenten samen aan het versterken van het economisch vestigingsklimaat in de regio en het verbeteren van de bereikbaarheid van de regio.
Bestuurlijk belang	De gemeente is in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door de burgemeester, in de bestuurscommissie Vervoersautoriteit door de portefeuillehouder verkeer en vervoer, in de bestuurscommissie economisch vestigingsklimaat door de portefeuillehouder economie, in de adviescommissie vervoersautoriteit en adviescommissie economisch vestigingsklimaat door twee raadsleden en in de rekeningcommissie door één raadslid.

Financieel belang

**Gemeentelijk
financieel belang
(deelnemers-
bijdrage)**

€ 74.621

	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 31.048.050	€ 30.929.300
Vreemd vermogen	€ 1.418.619.289	€ 1.398.408.642

**Verwachte omvang
financieel resultaat
Toelichting**

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens	De Metropoolregio Rotterdam Den Haag wil een duurzame en internationaal concurrerende regio zijn. Een grootstedelijk gebied met een aantrekkelijk landschap en een infrastructureel netwerk dat woonkernen, werklocaties en voorzieningen verbiedt. Elke nieuwe bestuursperiode stelt het bestuur een regionale strategische agenda vast, van waaruit de regionale vraagstukken worden opgepakt. In 2019 heeft de MRDH de strategische agenda "Samen aan het werk" vastgesteld. Hierin zijn vier ambities geformuleerd: • Vernieuwen van de economie. • Verbeteren van de bereikbaarheid van de metropoolregio.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	De MRDH bevordert voor de gehele regio het economisch vestigingsklimaat en dus ook de bereikbaarheid. Wassenaar ontvangt subsidies van de MRDH voor projecten op het gebied van verkeer en vervoer vanuit de BDU-gelden die de MRDH ontvangt. De Wassenaarse bijdrage valt binnen de pijler Economisch Vestigingsklimaat. Vanuit deze pijler kan Wassenaar aanspraak maken op subsidies ten behoeve van de bevordering van het economisch vestigingsklimaat.
Risico's	In de praktijk ijlen de daadwerkelijke bestedingen van projecten vaak één of meerdere jaren na. Omdat als gevolg daarvan teveel middelen te lang ongebruikt blijven is bij de oprichting van de MRDH door het algemeen bestuur besloten dat er sprake mag zijn van overplanning. Naar aanleiding van het risico op overplanning (meer projecten met uitgaven gepland dan beschikbare BDU-middelen of andere dekking) en overbesteding (werkelijke bestedingen hoger dan beschikbare middelen) is de MRDH met de deelnemers in gesprek om dit zoveel mogelijk tegen voorkomen.

Naam	Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling

Vestigingsplaats Den Haag
Webadres www.vrh.nl

Publiek belang

Doelstelling Het bevorderen van de veiligheid en zorg van allen die zich in het gebied van de VRH bevinden door de samenwerking tussen burgers, private en publieke partijen te stimuleren en te faciliteren.

Bestuurlijk belang Burgemeester is lid van het AB.

Financieel belang

2022

Gemeentelijk financieel belang € 2.101.000
(deelnemers-bijdrage)

Beginstand per 1-1-2022 **Eindstand per 31-12-2022**

Eigen vermogen € 1.487.000 € 1.487.000

Vreemd vermogen € 120.920.000 € 126.297.000

2022

Verwachte omvang
financieel resultaat
Toelichting

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens De Veiligheidsregio Haaglanden behartigt de belangen van de gemeenten op het gebied van brandweerzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, en geneeskundige hulpverlening.
 De ambities met betrekking tot de rampenbestrijding en crisisbeheersing in Haaglanden staan op hoofdlijnen beschreven in het Regionaal Beleidsplan Haaglanden.

Bijdrage aan beleidsdoelstelling Beleidsdoelstellingen van dit taakveld zijn preventie en zelfredzaamheid. Deze beleidsdoelstellingen komen terug in het Regionaal Beleidsplan Haaglanden.

- Risico's**
- Transitie landelijke meldkamerorganisatie
 - Loopbaanbeleid
 - Ontwikkelingen vrije instroom vrijwilligers
 - Aansprakelijkheid dienstverlening
 - Terrorismegevolgbestrijding
 - Gemiddeld werkgeversrisico WGA/WW
 - Overgangsregeling FLO

Naam **Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden**

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Den Haag
Webadres	www.ggdhaaglanden.nl

Publiek belang

Doelstelling	Bewaken, bevorderen en beschermen van de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder te leven en langer gezond te blijven.
---------------------	---

Bestuurlijk belang	In het Algemeen Bestuur is een afgevaardigde van het college van B&W van iedere deelnemende gemeente benoemd. Portefeuillehouder is wethouder volksgezondheid. Wassenaar heeft zitting in het AB, niet in het DB.
---------------------------	---

Financieel belang

2022

Gemeentelijk

financieel belang

€ 526.000

(deelnemers-
bijdrage)

Beginstand per 1-1-2022

Eindstand per 31-12-2022

Eigen vermogen

€ 0

€ 0

Vreemd vermogen

€ 240.000

€ 240.000

2022

Verwachte omvang

financieel resultaat

Toelichting

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens Bewaken, bevorderen en beschermen van de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder te leven en langer gezond te blijven.

Veilig Thuis:

In de ordening van zaken is prioriteit gegeven aan spoedzaken (deze worden direct opgepakt), veiligheidsbeoordelingen (deze geschieden in overgrote meerderheid binnen de beoogde termijn) en verder komen relatief ernstige zaken het eerst aan de beurt. Voor de komende twee jaar is de uitdaging om de uitvoering verder te versterken (onder meer door de verhuizing naar een nieuw pand en de daaropvolgende transitie naar goed werkende ICT), de focus op ernstig en hardnekkig geweld te blijven houden, en om de aangescherpte meldcode succesvol te implementeren. Werving en behoud van personeel en het beheersbaar houden van de werkdruk is daarbij de grootste uitdaging. Voldoende aandacht voor begeleiding en opleiding en ontwikkeling van personeel is daarbij een belangrijk aandachtspunt.

Door de aangescherpte meldcode zal binnen de processen van Veilig Thuis vaker een beroep worden gedaan op de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH voor specialistisch (medisch) advies. De inzet van gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen stijgt met 25% bij zowel de adviezen als de meldingen. Daarnaast wordt ook een beperkte extra inzet per advies (10 minuten per advies) verwacht.

Tot slot gaat de aangescherpte meldcode gepaard met een intensivering van de monitoring functie. Het landelijke besluit van de aangescherpte meldcode zorgt ervoor dat intensievere monitoring voor Veilig Thuis organisaties verplicht is. In 2019 wordt ervaring opgedaan met het gedifferentieerd inzetten van de intensievere monitoring, en biedt de sturingsinformatie meer inzicht in de feitelijke ontwikkelingen van de monitoring (in aantallen en benodigde personele inzet). Voor 2020 wordt nu in de begroting 2020 uitgegaan van een intensivering die het mogelijk maakt om binnen dit budgettaire kader gemiddeld 4,5 uur extra uur te monitoren per casus (en opzichte van circa 3 uur in de huidige situatie).

Bijdrage aan beleidsdoelstelling De GR GGD en VT Haaglanden draagt in regionaal verband bij aan preventie en het bevorderen van een gezonde en veilige leefomgeving.

Lokale taken

Naast de reguliere regionale taken zoals gezondheidsbevordering, epidemiologie, beleidsadvisering e.d., zijn er sinds 2018 ook lokale taken die elke gemeente bilateraal afsprekt met de GGD. Voor Wassenaar gaat het om de lokale taken Meldpunt bezorgd, Sociaal Medische Advisering, Schoolgezondheidsbeleid.

Risico's

Veilig Thuis, meldingen en adviezen:

Er wordt geraamd dat de "autonome groei" t/m 2018, niet verder doorzet in 2019 en 2020, wel wordt groei van het aantal meldingen als gevolg van de aangescherpte meldcode voorzien. Deze volumegroei is met onzekerheid omgeven. Er wordt binnen Veilig Thuis Haaglanden daarom gewerkt met een mix van vast personeel en inkoop van diensten bij externe partijen.

Coronacrisis:

Door inzet in 2020 voor aanpak coronacrisis door GGD Haaglanden (testen, bron- en contactonderzoek, e.d.) is de uitvoering van aantal taken GGD iets minder dan voorzien. Dat kan betekenen dat er in 2021 een inhaalslag moet worden gemaakt. Er zijn extra kosten gemoeid met de aanpak van de coronacrisis. Het Rijk komt met een vergoeding, maar onduidelijk is of die dekkend zal zijn.

Naam	Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)		
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling		
Vestigingsplaats	Den Haag		
Webadres	www.omgevingsdiensthaaglanden.nl		
	Publiek belang		
Doelstelling	In artikel 2 van de gemeenschappelijke regeling is de doelstelling als volgt geformuleerd: Het ondersteunen van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de WABO in het bijzonder, alsmede de taken op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van de in artikel 5.1 van de WABO genoemde wetten.		
Bestuurlijk belang	De gemeente Wassenaar levert geen DB lid. Aan de bijeenkomsten van het AB neemt de wethouder Wonen, Ruimtelijke Ordening, Cultureel Erfgoed deel.		
	Financieel belang		
			2022
Gemeentelijk financieel belang (deelnemers-bijdrage)			€ 359.478
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022	
Eigen vermogen	€ 1.071.400	€ 1.071.400	
Vreemd vermogen	€ 20.832.600	€ 20.819.200	
			2022
Verwachte omvang financieel resultaat			

Toelichting

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	Geen andere dan die, die in de gemeenschappelijke regeling zijn geformuleerd.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Taken op o.a. het gebied van vergunningverlening en handhaving en bodemtaken zijn ondergebracht bij de ODH en worden niet meer zelfstandig door de gemeente uitgevoerd.
Risico's	Het totale risico uitgedrukt in euro's 1.020.000 Met bijzondere aandacht voor: • Transitie Omgevingswet • Opwaarts effect loonlasten door Cao loonstijging

Naam	Avalex
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Den Haag
Webadres	www.avalex.nl

Publiek belang	
Doelstelling	Ten minste eenmaal per week de huishoudelijke afvalstoffen met uitzondering van grove huishoudelijke afvalstoffen inzamelen bij elk binnen haar grondgebied gelegen perceel waar zodanige afvalstoffen geregeld kunnen ontstaan. Groente-, fruit- en tuinafval wordt daarbij in ieder geval afzonderlijk ingezameld.
Bestuurlijk belang	Wassenaar heeft de wethouder financiën in het bestuur van Avalex.

Financieel belang			
			2022
Gemeentelijk financieel belang (deelnemers-bijdrage)			€ 3.761.000
		Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 4.565.000		€ 4.565.000
Vreemd vermogen	€ 43.564.000		€ 46.600.000
			2022
Verwachte omvang financieel resultaat			
Toelichting			

Visie, beleidsdoelstelling en risico's
--

Visie en beleidsvoornemens Visie: een afvalloze regio binnen de gemeenten waarin wij actief zijn, door de verwerking van afval naar grondstoffen.

Missie: het zijn van een betrouwbare partner van gemeenten in de uitvoering van afvalinzameling en duurzame inzet van grondstoffen, op milieubewuste en maatschappelijke manier.

Bijdrage aan beleidsdoelstelling Het taakveld inzameling van afvalstoffen is geheel in handen gelegd van de GR Avalex en sinds kort is het beleid geharmoniseerd. De zes Avalex-gemeenten hebben namelijk gezamenlijk een nieuw afvalbeleid ontwikkeld. De implementatie en uitvoering van het gezamenlijk afvalbeleid is verwerkt in de begroting 2019.

Risico's Uitkomsten Governance discussie
Wisselingen in opbrengsten/verwerkingskosten/prijzen
Inzet Uitvoering

Naam	Werkvoorzieningschap Kust-, Duin-, en Bollenstreek (KDB)
-------------	---

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
------------------------	-----------------------------

Vestigingsplaats	Katwijk
-------------------------	---------

Webadres	
-----------------	--

	Publiek belang
--	-----------------------

Doelstelling	Uitvoering geven aan de oude Wet sociale werkvoorziening (WSW)
---------------------	--

Bestuurlijk belang	Wethouder participatie, jeugd en sport is lid van het Algemeen Bestuur van de Gr KDB
---------------------------	--

	Financieel belang
--	--------------------------

	2022
--	-------------

Gemeentelijk financieel belang (deelnemers-bijdrage)	€ 95.000
---	----------

	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
--	--------------------------------	---------------------------------

Eigen vermogen	€ 3.500.000	€ 3.500.000
-----------------------	-------------	-------------

Vreemd vermogen	€ 1.100.000	€ 1.100.000
------------------------	-------------	-------------

	2022
--	-------------

Verwachte omvang

financieel resultaat

Toelichting

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en beleidsvoornemens	Missie: Maregroep ontwikkelt en re-integreert mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, indien mogelijk, naar een reguliere baan. Visie: Maregroep biedt werk, begeleiding, schooling, training, aanpassingen van de werkplek en persoonlijke aandacht. Daarmee willen we bereiken dat arbeidsgehandicapten en langdurig werkzoekenden uitstromen naar de (gesubsidieerde) arbeidsmarkt. Hiertoe wordt samengewerkt met en in opdracht gehandeld van gemeenten en bedrijfsleven; dit alles binnen financieel verantwoorde kaders.
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	Uitvoering geven aan de voormalige Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Sinds de invoering van de Participatiewet bestaat de Wsw niet meer, maar de GR KDB draagt zorg voor continuïteit voor de 'oude' doelgroep.
Risico's	De gemeente financiert naar rato het tekort in de GR KDB. Bestaande risico's hierbij zijn daling van het deel budget Wsw "oude stijl" uit het Participatiebudget, stijging van de personeelskosten Wsw als gevolg van cao afspraken en een daling van de dividenduitkering door MareGroep N.V..

Naam	Alliander NV	
Juridische vorm	Vennootschap	
Vestigingsplaats	Amsterdam	
Webadres	www.alliander.nl	
	Publiek belang	
Doelstelling	• Voortdurend beter presteren op dienstverlening, leveringszekerheid en kosten • Verbeteren van beheersing van energiestromen • Inzicht in energieverbruik • Klanten helpen energie te besparen en over te schakelen naar duurzame energiebronnen	
Bestuurlijk belang	Wassenaar heeft een belang van 644.926 aandelen van € 5,- nominaal per aandeel in NV Alliander. Via dit aandelenbezit wordt 0,5%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van Alliander.	
	Financieel belang	
	2022	
Gemeentelijk financieel belang (deelnemers-bijdrage)		
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 4.224.000 *)	€ 4.328.000 *)

Vreemd vermogen

€ 4.567.000 *)

€ 5.094.000 *)

2022

Verwachte omvang

financieel resultaat

Toelichting

Verzoek tot kapitaalversterking van Alliander – Voorschoten

Vanuit Alliander is er een verzoek tot kapitaalversterking binnen gekomen in het kader van de energietransitie en het klimaatakkoord. Het verzoek aan Wassenaar betreft een bedrag van € 2,83 m iljoen.

Nog verder uitwerken!

*) op basis van de jaarrekening 2020 geldend op 1 januari en 31 december 2020.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

Visie en

beleidsvoornemens

Bijdrage aan

beleidsdoelstelling

Risico's

Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Naam Dunea NV

Juridische vorm Vennootschap

Vestigingsplaats Den Haag

Webadres www.dunea.nl

Publiek belang

Doelstelling

Het doel van Dunea is het voorzien in de behoefte van drinkwater en industriewater zowel binnen als buiten het distributiegebied. Daarbij moet Dunea voldoen aan de eisen van verantwoord natuurbeheer van het toevertrouwde duingebied met de inachtneming van de eisen van een verantwoorde waterwinning. Tevens beheert Dunea andere onderdelen van de waterketen zoals riolering en afvalwaterzuivering zowel binnen als buiten het distributiegebied.

Eind 2019 heeft de algemene vergadering van aandeelhouders er mee ingestemd de infrastructuur en kennis van Dunea verder in te zetten om bij te dragen aan de energietransitie met wat Dunea van nature al in huis heeft: duurzame warmte en koude uit water.

Bestuurlijk belang

Het aandelenbezit is groot 81.830, met een nominale waarde van € 5,- per aandeel. Via het aandelenbezit kan 2,0% zeggenschap worden uitgeoefend op de besluitvorming van Dunea.

Financieel belang

**Gemeentelijk
financieel belang
(deelnemers-
bijdrage)**

	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 229.755.000 *)	€ 236.753.000 *)
Vreemd vermogen	€ 356.680.000 *)	€ 364.190.000 *)

**Verwachte omvang
financieel resultaat**

Toelichting Dunea kent een statutaire beperking op de uitkering van winst aan de aandeelhouders. De winst blijft in het bedrijf om daarmee een betere solvabiliteit en een lagere financieringsrente te bewerkstelligen.
NB de balanscijfers zijn die over 2019.

*) op basis van de jaarrekening 2020 geldend op 1 januari en 31 december 2020.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's

**Visie en
beleidsvoornemens**

**Bijdrage aan
beleidsdoelstelling** Belangrijke voorwaarde bij de winstbestemming over 2019 is dat de kernactiviteiten door de activiteiten van de warmtedochter niet negatief beïnvloed worden, zelfs niet bij een volledig verlies. De meerjarenbegroting is al gebaseerd op nieuw in te slane wegen als de rivierwaterinname en een multibronnenprogramma. De solvabiliteit is dusdanig dat in het onwaarschijnlijke geval dat de warmtedochter-gelden volledig verloren zouden gaan (met een 1%-afname van de solvabiliteit tot gevolg) de risico-opslag op vreemd vermogen niet verhoogd wordt. De invloed op de wateractiviteiten is daarmee nihil.

Risico's Als aandeelhouder is de gemeente niet aansprakelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Naam	BNG NV
Juridische vorm	Vennootschap
Vestigingsplaats	Den Haag
Webadres	www.bng.nl
Publiek belang	
Doelstelling	De BNG behartigt het maatschappelijk belang met gespecialiseerde financiële dienstverlening aan overheden en maatschappelijke instellingen. De gemeente ziet het aandelenbezit als een duurzame belegging.

Bestuurlijk belang De gemeente heeft zeggenschap in de BNG via het stemrecht op de in haar bezit zijnde aandelen (106.392 aandelen a € 2,50 nominaal). Via dit aandelenbezit wordt 0,2%-zeggenschap uitgeoefend op de besluitvorming van BNG.

Financieel belang		
2022		
Gemeentelijk financieel belang (deelnemers-bijdrage)		
	Beginstand per 1-1-2022	Eindstand per 31-12-2022
Eigen vermogen	€ 4.887.000 *)	€ 5.097.000 *)
Vreemd vermogen	€ 144.802.000 *)	€ 155.262.000 *)
2022		

Verwachte omvang financieel resultaat

Toelichting Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

*) op basis van de jaarrekening 2020 geldend op 1 januari en 31 december 2020.

Visie, beleidsdoelstelling en risico's	
Visie en beleidsvoornemens	
Bijdrage aan beleidsdoelstelling	
Risico's	Als aandeelhouder is de gemeente niet verantwoordelijk voor eventuele verliezen. Het enige risico dat wordt gelopen bedraagt de omvang van de oorspronkelijke aankoop van het aandelenbelang.

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de visie van de gemeente op het grondbeleid in relatie tot de doelstellingen die in deze begroting zijn opgenomen, en de wijze waarop het grondbeleid ten uitvoer wordt gebracht. Ook de actuele ontwikkelingen komen aan bod.

De gemeente Wassenaar laat ruimte voor initiatieven vanuit de markt, maar indien een sterkere grondpositie onontbeerlijk is, voor een sterke regierol, zal zij gericht strategische (grond)aankopen doen. Faciliterend waar kan en actief grondbeleid waar nodig.

Grondbeleid

Het grondbeleid wordt uitgevoerd aan de hand van de Nota Grondbeleid.

De Nota Grondbeleid schetst de uitgangspunten van het te voeren grondbeleid van de gemeente Wassenaar. Het beschrijft onder andere de diverse grondbeleidsinstrumenten die de gemeente tot haar beschikking heeft en er worden concrete grondbeleidskeuzes gemaakt. Ook geeft het richtlijnen voor het "in de markt zetten" van in exploitatie te brengen gronden. De methoden van prijsbepaling voor de toekomstige functie van de te verkopen grond staan beschreven, met als doel een marktconforme prijs.

Dit alles heeft tot doel het voeren van een transparant en eenduidig grondbeleid.

Grondexploitaties

Uitgangspunt van de gemeente Wassenaar is dat het saldo van alle grondexploitaties minimaal nul moet zijn. Opbrengsten en tekorten uit grondexploitaties komen ten gunste respectievelijk ten laste van de algemene reserve. Naar verwachting is in 2022 geen enkele grondexploitatie (grex) actief.

Kostenverhaal

De belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van kostenverhaal zijn:

- Zowel bij projecten als de Stompwijkstraat, de ANWB ook bij toekomstige ontwikkelplannen anterieure overeenkomsten sluiten waarbij het (wettelijk verplicht) kostenverhaal is verankerd;
- Gemeentelijke grond onder de juiste voorwaarden verkopen aan een ontwikkelaar én het kostenverhaal verzekeren door deze kosten te verrekenen in grondprijs, dan wel separaat te verankeren in een anterieure overeenkomst.
- Voor potentieel grotere initiatieven en/of projecten maakt de gemeente Wassenaar, daar waar nodig, gebruik van een intentieovereenkomst. In deze intentieovereenkomst worden afspraken gemaakt over de samenwerking tussen een projectontwikkelaar/initiatiefnemer en de gemeente om een haalbaar project te kunnen realiseren. Veelal is het wenselijk voor zowel de gemeente als de ontwikkelaar om voordat een project wordt uitgewerkt een aantal inhoudelijke punten te verkennen en te bespreken om te kunnen komen tot een haalbaar plan, zowel financieel als ruimtelijk. In deze periode wordt al een aanzienlijke inzet van de ambtelijke capaciteit gevraagd. Omdat de kosten hierbij altijd voor de baten uitgaan, wordt hier structureel budget voor vrijgemaakt.

Paragraaf Duurzaamheid

Een paragraaf duurzaamheid in de begroting is niet verplicht. Het college kiest er sinds 2021 toch voor deze paragraaf op te nemen, vanwege het belang dat aan duurzaamheid wordt gehecht. Duurzaamheid betreft vele beleidsgebieden binnen de gemeente. In deze paragraaf hebben we de **belangrijkste** onderdelen op het gebied van duurzaamheid verzameld. De nummering verwijst naar de onderdelen uit deze begroting.

0 Bestuur en Organisatie:

0.3 Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Net zoals vastgoed van bedrijven, is ook gemeentelijk vastgoed onderhevig aan de informatieplicht, energiebesparingsplicht en vanaf 2023 label C-verplichting voor kantoren. Uit de financiële doorkijk wat betreft de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed blijkt dat we voor een grote financiële en technische opgave staan om de gehele portefeuille in 2050 energieneutraal te krijgen.

Om invulling te geven aan de ambitie 'Wassenaar energieneutraal 2050', is in 2021 een start gemaakt met het verduurzamen van drie gemeentelijke panden. Dit betreft Paauwlaan 12 (scouting), Langstraat 40 (bibliotheek) en Het Kerkehout 6 (aula begraafplaats). Het doel is om geleidelijk de gehele gemeentelijke portefeuille te verduurzamen. Om dit te bereiken zullen jaarlijks voorstellen worden voorgelegd aan de raad.

2 Verkeer en vervoer

2.1 Verkeer en vervoer

Een verkeersonderzoek naar de draagkracht van het Wassenaarse wegennet heeft geleid tot een probleemanalyse met kansen voor verbetering. Een van de effecten hiervan zal reductie van fijnstof en CO₂ uitstoot zijn. De verwachting is dat eind 2021 een realisatieplan is ontwikkeld, waarin deze kansen zijn uitgewerkt. In 2022 gaan we hier uitvoering aan geven.

De denkrichting voor de N44 is om deze op te waarderen voor groen, natuur en andere mobiliteiten dan de auto, zoals de fiets en openbaar vervoer. Het doel is, met input van stakeholders, de kansen te benutten in het verbinden van ecologische structuren en versterken van recreatie, zoals bij het Nationaal Park Hollandse Duinen, maar ook bij het faciliteren van kennis- en innovatiecentra in Leiden, Den Haag, Zoetermeer en Delft. Hierbij is tevens aandacht voor de meerwaarde die een eventuele lightrailverbinding kan bieden.

In 2021 is het Fietsveiligheidsplan Wassenaar vastgesteld. Het plan is er op gericht om in een korte tijd op een aantal locaties de verkeersveiligheid te verbeteren. In 2021 is een start gemaakt met de aanpak van de 17 fietsknelpunten. In 2022 gaan we dit verder uitvoeren en hierbij is ook aandacht voor verkeersgedrag, verkeerseducatie en infrastructuur om de (fiets)veiligheid structureel te verbeteren.

2.2 Parkeren

In 2022 wordt een plan- en prognosekaart ontwikkeld waardoor de locaties voor toekomstige openbare laadpalen worden vastgelegd. De kaarten dragen bij aan het vormen van proactief en strategisch beleid rondom laadinfrastructuur en het verkorten van de doorlooptijd van de aanvraagprocedure voor de oplaadpunten.

3 Economie

3.1 Economische ontwikkeling

In 2021 zijn het beeldkwaliteitsplan en inrichtingsplan in uitvoering gebracht, voor de herinrichting van het centrum. In 2022 vindt de totale oplevering van het nieuw ingerichte centrum plaats met onder andere een aantrekkelijke openbare verblijfsruimte, veel groen, gerenoveerde gevels, duidelijke regels voor terrassen en winkeluitstallingen, meer fietsparkeergelegenheden en openbare (miva) toiletten.

4 Onderwijs

4.2 Onderwijshuisvesting

Het IHP is in 2019 door de gemeenteraad vastgesteld en in 2021 is gestart met de uitvoering van dit plan. Eind 2022 wordt de herijking van het IHP vastgesteld. Bij nieuwe investeringen zijn duurzaamheid en een gezond binnenklimaat het uitgangspunt. In 2021 is een nieuwe verordening onderwijshuisvesting voorgelegd aan de raad, waarin de (B)ENG ((Bijna) Energie Neutraal Gebouw)-normen verwerkt zijn.

5 Sport, cultuur en recreatie

5.2 Sportaccommodaties

Multifunctionele sporthal Dr. Mansveltkade.

Het Definitief Ontwerp voor de energie neutrale hal is inmiddels vastgesteld. Om de hal energieneutraal te kunnen opleveren worden o.a. naar verwachting 350 zonnepanelen geplaatst op de hal. In het eerste kwartaal 2022 zal naar verwachting gestart worden met de bouw van de multifunctionele sporthal in Wassenaar, waarna in de eerste helft van 2023 de hal opgeleverd kan worden voor gebruik.

Gymzaal Burmanlaan

De nieuwe gymzaal aan de Burmanlaan wordt gebouwd op basis van de ENG-normen, en wordt dus een EnergieNeutraal Gebouw. Hierbij wordt onder meer gewerkt met een warmtepomp, een stralingsplafond en vloerverwarming, en zonnepanelen. In 2021 is gestart met de bouw, en de oplevering is verwacht in de eerste helft van 2022.

5.5. Cultureel erfgoed

De raad heeft gevraagd om de plaatsing van zonnepanelen een extra impuls te geven door regelgeving te vereenvoudigen. De nieuwe regelgeving wordt naar verwachting in de tweede helft van 2021 vastgesteld. Verdere ontwikkeling van beleid moet integraal worden vormgegeven in samenhang met het behoud van de Structuurvisie en het provinciale en Rijksbeleid. Hierin wordt erfgoed steeds vaker ingezet als kans en katalysator bij het nemen van duurzaamheidsmaatregelen.

5.7 Openbaar groen

Gebiedsontwikkeling Valkenburg

Belangrijke stappen zijn gezet met betrekking tot de ecologische verbindingszone Lentevreugd – De Horsten. De zgn. Ecologische Ruggegraat, dat het cultuurhistorisch monument de Tankgracht volgt en onderdeel is van het Stappenplan, is nader uitgewerkt en aangeboden aan de provincie Zuid-Holland. De provincie is subsidieverstrekker voor deze ecologische zone. Ook is een plan opgesteld om de Groene Zone van robuust groen te voorzien, dat betaald wordt uit het groencompensatieplan van de Rijnlandroute. Verwacht wordt dat onderdelen van het bomencompensatieplan in het eerste kwartaal 2022 uitgevoerd zullen worden.

Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide

De samenwerking binnen de Landschapstafel Duin Horst & Weide heeft als doel het vitaal en authentiek houden van het buitengebied van Duin Horst & Weide. Vanuit het Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide worden in 2022 de inrichtingsmaatregelen voor de ecologische verbingszone bepaald, al deels uitgevoerd en doorontwikkeld. In Meerjarenprogramma Duin Horst & Weide 2.0 worden groene en recreatieve projecten gekoppeld aan projecten op het gebied van klimaatverandering, natuurvriendelijk boeren en energietransitie. De verwachting is dat deze in 2022 vastgesteld wordt. Tevens wordt verantwoording afgelegd over de projecten waarvan de gemeente de trekker is.

Aangepast kapvergunningstelsel

In 2021 zijn zowel een enigszins vereenvoudigd kapvergunningstelsel voorgelegd aan de raad, als een Groene Waardenkaart opgesteld. Naar verwachting zullen deze in 2022 in werking treden.

Vergroten betrokkenheid bij de leefomgeving en draagvlak

Onder de noemer 'Meedoen met groen' wordt het adopteren van groen ook in 2022 weer onder de aandacht gebracht. Inwoners van Wassenaar nemen op steeds meer locaties het beheer van de gemeente over voor het groen in hun leefomgeving. Naast het geadopteerde groen worden ook diverse boomspiegels en geveltuinen door inwoners onderhouden. De komende jaren wordt de ondersteuning hiervan door de gemeente voorgezet.

Herstel historische buitenplaatsen

De gemeente zet in op herstel van haar historische buitenplaatsen. Bij de herstelmaatregelen wordt rekening gehouden met de huidige natuurwaarden van het park zodat er een goede balans komt tussen cultuurhistorie en natuur. Voor de planvorming is een subsidie beschikbaar gesteld vanuit de erfgoedlijnen van de Provincie Zuid-Holland.

7 Volksgezondheid en milieu

7.2 Riolering

De vervangingsopgave van de riolering wordt integraal ingezet. Hierin worden kansen voor klimaatveranderingen, energietransitie en duurzaamheid meegewogen om een duurzame en klimaatbestendige fysieke leefomgeving te realiseren.

7.3 Afval

Al het restafval vanuit de gemeente Wassenaar zal vanaf 2022 wekelijks worden ingezameld en worden nagescheiden op PMD. Doel hiervan is onder meer het verlagen van de hoeveelheid huishoudelijk restafval van 240 kilogram per inwoner per jaar in 2014 naar maximaal 30 kilogram per inwoner per jaar in 2025.

7.4 Milieubeheer en Duurzaamheid

Warmtetransitie

Wassenaar werkt toe naar een CO₂-neutrale warmteoplossing voor het dorp. De Transitievisie Warmte biedt hiervoor het kader. Samen met bewoners wordt dit kader uitgewerkt op buurniveau. Er wordt ingezet op CO₂-emissiereductie door de warmtevraag in de gebouwde omgeving te laten afnemen. Het college geeft in 2022 middels een uitvoeringsprogramma warmtetransitie aan op welke manier er precies gewerkt gaat worden aan de vraagreductie. Ook wordt in 2022 in kaart gebracht welke buurten in aanmerking komen voor het opstellen

van de eerste wijkuitvoeringsplannen, die na 2022 aan de raad zullen worden voorgelegd. De bekostiging en uitvoering is mede afhankelijk van het door het rijk nog beschikbaar te stellen budget voor 2022. Vooral nog wordt in de begroting gerekend met een PM-post.

Regionale Energiestrategie (RES)

In 2021 heeft de raad de RES 1.0 vastgesteld. In 2022 leveren we een inventarisatie op, waaruit blijkt welke stappen de komende 3 jaar moeten worden gezet om de doelstellingen van de RES te verwezenlijken. De inzet is gericht op: het halen van reductiedoelstelling conform de transitievisie, het stimuleren van grootschalige opwekking op daken en het opstellen van een plan van aanpak om te werken aan inpassing van de doelstellingen in de nieuwe omgevingsvisie en omgevingsplannen. De bekostiging en uitvoering is mede afhankelijk van het door het rijk nog beschikbaar te stellen budget voor 2022. Vooral nog wordt in de begroting gerekend met een PM post.

Lokale inspanningen

De klimaattafel werkt in 2022 aan een bredere invulling dan alleen de energietransitie om een groter bereik te genereren. Tevens gaan we met de reeds actieve buurten verder aan de slag met concrete verduurzamingsacties zoals een buurtgerichte isolatieactie. In 2022 zetten we ook in op het uitbreiden van het aantal buurtteams die actief een bijdrage willen leveren. De in 2021 gestarte inzet op de RREW (Regeling reductie energieverbruik woningen) wordt voortgezet en afgerond.

Bestaande duurzaamheidsinitiatieven hebben aangetoond dat er op dit thema veel enthousiasme en inzet aanwezig is in het dorp. Voor bestaande en nieuwe initiatieven is een incidentele duurzaamheidssubsidie nodig om financiële ondersteuning te kunnen bieden aan de inspanningen die inwoners zelf willen leveren. Het college zal hiertoe een nadere regeling opstellen.

8 Wonen en Bouwen

8.1 Ruimtelijke ordening

Bij toekomstgerichte bestemmingsplannen wordt er gestuurd om onder andere ruimte voor duurzaamheid te bieden. Daarnaast wordt bij de nieuwe bouwinitiatieven gestreefd om meer dan de wettelijke normen voor duurzaam bouwen te hanteren.

Paragraaf kapitaalgoederen

De voertuigen voor het uitvoeren van de gemeentelijke taken worden onder andere ingezet voor het in stand houden van de leefomgeving, toezicht en facilitaire zaken. Het waarborgen van de continuïteit van de bedrijfsvoering en het waar mogelijk verduurzamen van het wagenpark zijn de uitgangspunten voor het onderhoud en vervanging van voertuigen. Bij de aanbesteding van nieuwe voertuigen komen er elektrische auto's voor de modellen die zijn te verkrijgen in een elektrische uitvoering en ook wordt de mogelijkheid voor biobrandstof afgewogen.

Duurzaam inkopen

Als organisatie hebben we een inkoopbeleid, waarin duurzaamheid een van de voorwaarden vormt. We streven er naar zo veel mogelijk duurzaam in te kopen, en wegen sociale- en milieu-aspecten mee in ons inkoopproces.

Global Goals Gemeente

Wassenaar heeft als Global Goals Gemeente aangegeven te willen handelen in de geest van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's: Sustainable Development Goals). De ontwikkelingsdoelen gelden als basis voor elk nieuw te vormen beleid.

Samenwerking en communicatie gelden hierin als belangrijke ankers. Zo heeft de gemeente samen met de School Advies Dienst in 2021 een programma opgezet voor Natuur- en Milieueducatie aan zowel de basisscholen als de twee middelbare scholen. Dit programma wordt in 2022 afgerond met een kinderklimaattop.

Paragraaf Bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen

Vanaf de begroting 2018 is in de paragraaf bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen extra informatie verstrekt over het verloop en de invulling van bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen. Deze paragraaf is niet voorgeschreven vanuit de BBV (Besluit begroting en verantwoording), maar betreft een aanvullende paragraaf exclusief voor Wassenaar. Deze paragraaf had een meerwaarde aangezien er sprake was van een vrij fors pakket aan bezuinigingsmaatregelen.

Inmiddels zijn alle eerder besloten bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen gerealiseerd en verwerkt in de begroting of in sommige gevallen teruggedraaid en geëlimineerd uit de begroting, waardoor een aparte paragraaf niet veel meerwaarde meer heeft.

Er staat nog één taakstelling open en dat is de taakstelling Vastgoed waartoe is besloten bij de meerjarenbegroting 2021. Voor 2022 is de taakstelling € 50.000 en de verwachting is dat deze taakstelling kan worden ingevuld door het verkopen, danwel afstoten van diverse panden. In taakveld 0.3 wordt in onderliggende begroting en in komende begrotingen nadere informatie verstrekt over de invulling van deze taakstelling.

Met betrekking tot de overige drie nog openstaande taakstellingen waartoe in eerdere begrotingen was besloten, is bij de kadernota 2022 besloten om deze uit de begroting te elimineren. Het gaat dan om de taakstellingen op de welstand, kapvergunningen en de Warenar.

Met deze informatie zal in het vervolg van de P&C-producten geen aparte paragraaf bezuinigingen, taakstellingen en ombuigingen meer worden opgenomen. De afzonderlijke paragraaf kan natuurlijk weer worden opgevoerd in geval van eventuele toekomstige bezuinigings- en ombuigingsoperaties.

Uitgangspunten

Onderwerp	Begroting 2022	Begroting 2021
Salarissen De cao liep tot 1 januari 2021. De cao-onderhandelingen voor een nieuwe cao vanaf 2021 lopen momenteel. Op basis van de loonvoet lagere overheid verwachten we 0,6% voor 2021 en 1,4% voor 2022.	1,4 %	2,0 % (NB: dit is 0,6% geworden, de overige 1,4% verschuift naar 2022)
Leveringen derden Het indexpercentage voor prijsstijgingen is gebaseerd op het niveau van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) uit het Centraal Economisch Plan 2021 van het CPB. Voor 2022 bedraagt deze naar verwachting 1,4%. Voorgesteld wordt om deze algemene indexatie niet toe te passen, maar in te zetten als bezuiniging. Daarnaast wordt op onderdelen wel indexatie toegepast (bijv. salarissen, subsidies, beheerplannen)	0 %	0 %
Subsidies Op 8 juni 2020 heeft de raad het nieuwe subsidiebeleid vastgesteld. Hierin is opgenomen dat het indexatiepercentage voor loon- en prijscompensatie of CAO-wijzigingen gelijk is aan het algemene indexatiepercentage dat in de gemeentelijke begroting wordt gehanteerd	Conform subsidieplan 2022	Conform subsidieplan 2021
Verbonden partijen De ramingen voor de verbonden partijen en deelnemingen gaan uit van de ingediende begrotingen.	ontwerp begroting GR 2022	ontwerp begroting GR 2021
Belastingen De aanpassing van de belastingen en rechten is gelijk aan het door het Centraal Economisch Planbureau geraamde inflatiepercentage. Het percentage geraamd in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2021 bedraagt voor 2022 1,4% (geharmoniseerde consumentenprijsindex).	1,4%	1,6%
Omslagrente De omslagrente voor 2022 bedraagt na berekening net als in 2021 0%.	0%	0%
Algemene uitkering De algemene uitkering ramen wij in de begroting volgens de meicirculaire. Hier wordt u separaat over geïnformeerd.	Meicirculaire 2021	Meicirculaire 2020

Meerjarenbeeld 2022-2025

Tabel 30 Meerjarenbeeld	(bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Vastgestelde programmabegroting 2021-2024 incl amendement		116	-83	3	174
Structurele doorwerking Najaarsnota 2020		26	19	36	36
Effect decembercirculaire 2020		151	138	138	185
1. Totaal wijzigingen Kadernota incl nieuw beleid (8.)		-133	-101	345	-274
Begrotingssaldo Kadernota		159	-27	521	120
2. Meicirculaire 2021		378	107	-97	-222
3. Hervormingsagenda jeugd		1.583	1.034	954	857
4. Duurzaamheidssubsidie structureel			-20	-20	-20
5. Garantstellingsprovisie Avalex		65	65	65	65
6. Wmo - voorgenomen besluitvorming		-218	-123	-85	-21
7. Programmering onderhoud kapitaalgoederen		73	93	26	3
8. Inflatie opbrengsten afvalstoffen- + rioolheffing		107	110	113	115
9. DVO Avalex - gevolgen amendement		-302	-59	-63	-45
10. OZB stijging van 5% i.p.v. 10%		-470	-470	-470	-470
Diverse kleine aanpassingen		-6	0	-2	-2
Totaal Mutaties na Kadernota		1.210	737	420	259
BEGROTINGSSALDO 2022-2025		1.369	710	941	379
waarvan Incidenteel		845	931	696	
waarvan Structureel		524	-221	245	379

1. Wijzigingen als gevolg van de Voorjaarsnota 2021 en de Kadernota 2022

In de raadsvergaderingen van juli zijn de Voorjaarsnota 2021 en de Kadernota 2022 besproken. Waar de Voorjaarsnota een analyse geeft van de afwijkingen die optreden door de begrotingsuitvoering 2021, vormt de Kadernota een vooruitblik vanaf 2022. Uit de Kadernota komen diverse autonome wijzigingen voort. Met het oog op de leesbaarheid van de begroting wordt voor een analyse van deze verschillen verwezen naar de Kadernota.

In de cijfers van de Kadernota is de aangenomen motie voor structurele duurzaamheidssubsidies meegenomen.

2. Meicirculaire 2021

Op 31 mei 2021 is de meicirculaire 2021 gepubliceerd. De gevolgen van deze circulaire zijn met uw raad gecommuniceerd door middel van een informatiebrief. Met ingang van 2022 zorgt een aantal factoren voor een bruto voordeel van € 997.000 in 2022 dat afloopt naar een bruto voordeel van € 316.000 in 2025. Deze ontwikkeling is verwerkt in het meerjarenperspectief en resulteert in een voordeel voor 2022 van € 378.000 dat terugloopt naar een nadeel van € 222.000 in 2025, omdat in de Kadernota al rekening gehouden was met een hogere uitkering voor loon- en prijscompensatie.

3. Hervormingsagenda jeugd

Vooruitlopend op de besluitvorming van een nieuw kabinet committeren het Rijk en de VNG, in samenwerking met andere betrokken partijen, zich eraan om te komen tot een Hervormingsagenda. De eerste tekenen zijn er dat gemeenten structureel meer financiële middelen krijgen om de jeugdzorg te bekostigen. Op basis van de landelijke toezegging voor 2022 van € 1,3 miljard wordt in 2022 rekening gehouden met een hogere bijdrage

van € 1,6 miljoen. Afspraak is dat vanaf 2023 gemeenten een aandeel van 75% van de verwachte bedragen mogen opnemen in de meerjarenbegroting.

4. Duurzaamheidssubsidie structureel

Bij vaststelling van de Kadernota is een motie aangenomen om de incidentele subsidie voor duurzaamheidsinitiatieven te wijzigen in een structureel subsidie.

5. Garantstellingsprovisie Avalex

Op 11 maart is de gemeenteraad akkoord gegaan met het voornemen van het bestuur van Avalex om een publiekrechtelijke samenwerking aan te gaan met HVC en hiervoor een garantstelling af te geven van € 6.481.968. Deze garantstelling levert jaarlijks een voordeel op van € 64.820.

6. Wmo - voorgenomen besluitvorming

De invoering van het abonnementstarief leidt tot een grotere vraag en daarmee een kostenstijging op het gebied van de Wmo. Het invoeren van een aantal kostenbesparende maatregelen en een aantal investeringen die in lijn zijn met transformatiegedachte binnen de Wmo zorgen ervoor dat de inwoners Beter Thuis kunnen blijven wonen en de zorg beschikbaar is voor mensen die het echt nodig hebben.

7. Programmering onderhoud kapitaalgoederen

Via een informatiebrief van 22 juni 2021 bent u geïnformeerd over de onderhouds- en vervangingsopgaven die in 2021 en 2022 worden opgestart en in deze en de jaren erna zullen worden uitgevoerd. De opgaven die in de programmering zijn opgenomen leiden tot een aanpassing van de geraamde kapitaallasten.

8. Inflatie opbrengsten afvalstoffen- en rioolheffing

In afwachting van berekening van de kostendekkendheid van de tarieven afval en riolering was er nog geen indexatie van de tarieven opgenomen. Verhoging met het inflatiepercentage van 1,4% leidt tot een hogere opbrengst van ruim € 100.000.

9. DVO Avalex - gevolgen amendement

Actualisatie van de afvalbegroting, mede naar aanleiding van het op 13 juli 2021 aangenomen amendement (wekelijks restafval en tweewekelijks GFT) leidt tot een verhoging van de bijdrage aan Avalex.

10. OZB stijging van 5% i.p.v. 10%

Het college stelt voor om de OZB in 2022 niet met 10% te laten stijgen zoals eerder besloten, maar deze stijging te halveren naar 5%. Deze stijging was met name bedoeld om het wegvallen van inkomsten precariobelasting te compenseren. Het huidige financiële meerjarenbeeld biedt ruimte om de verhoging te beperken.

11. Nieuw beleid

	Nieuw beleid	2022	2023	2024	2025
11.1	Duurzaamheidssubsidie	-20	-20	-20	-20
11.2	Warenar - terugdraaien stelpost, handhaven subsidie	-30	-60	-60	-60
11.3	Preventie ter bevordering van een gezonde leefstijl	-30			
11.4	Ondermijning	-110	-110	-110	-110
11.5	Voordeel rampenbestrijding	31	31	31	31
11.6	VVV-centrum	-10	-10	-10	-10
11.7	Versterking concurrentiekracht	-60	-60	-60	
	Dekking Algemene reserve	60	60	60	
11.8	Project locatie Valkenhorst	-25	-25		
	Dekking reserve Groene buffer	25	25		
11.9	Cultuuranker	-13	-13	-13	
	Dekking Algemene reserve	13	13	13	
	Totaal nieuw beleid	-169	-169	-169	-169

11.1. Duurzaamheidssubsidie

Bestaande duurzaamheidsinitiatieven hebben aangetoond dat er op dit thema veel enthousiasme en inzet aanwezig is in het dorp. Voor bestaande en nieuwe initiatieven is een incidentele duurzaamheidssubsidie nodig om financiële ondersteuning te kunnen bieden aan de inspanningen die inwoners zelf willen leveren. Het college zal hiertoe een nadere regeling opstellen. De raad heeft de ingediende motie voor structurele duurzaamheidssubsidies aangenomen, waardoor deze niet meer incidenteel is.

11.2. Warenar - terugdraaien stelpost, handhaven subsidie

De raad heeft op 28 januari 2020 motie 107 aangenomen. Hierin is opgenomen dat de Raad:

- het college opdraagt de continuering van de subsidie tot de zomer van 2022 te bezien bij de Kadernota 2021-2024;
- constateert dat op grond van de prognose van de realisatie van de herontwikkeling van de Warenar bij de kadernota 2022-2025 de noodzaak en hoogte van een structurele subsidie voor de exploitatie van het theaterprogramma opnieuw beoordeeld dient te worden.

In de raadsinformatiebrief van 30 maart jl. is aangegeven dat dit proces om te komen tot concrete afspraken over een duurzame voortzetting van de Warenar als maatschappelijk en cultureel centrum nog loopt. Op dit moment kan daarom nog geen nadere financiële invulling worden gegeven. Vandaar dat wordt voorgesteld om de eerder vastgestelde bezuiniging terug te draaien en daarmee zonder opgelegde taakstelling de gesprekken over herontwikkeling van de Warenar te kunnen voeren. Het terugdraaien van de vastgestelde bezuiniging is onder voorbehoud van een definitieve oplossing in de vorm van een intentieovereenkomst, naar verwachting in de zomer van 2021.

11.3. Preventie ter bevordering van een gezonde leefstijl

Er is budget nodig voor preventie ter bevordering van een gezonde leefstijl. Er komt in 2022 en 2023 twee keer een bedrag van € 20.000 vanuit het Rijk (steunpakket) dat als aanjaagbudget is bedoeld voor o.a. een gezonde

leefstijl. Wassenaar wil het rijksdeel eenmalig aanvullen met een bedrag van € 30.000 in 2022. Doel van het totaalpakket en de rol van gemeente is om extra steun te organiseren voor de intensivering van initiatieven op 3 terreinen:

- bevordering van het welzijn van jeugdigen;
- ontmoeting en begeleiding van 'kwetsbare' groepen;
- ondersteuning en bevordering van een gezonde leefstijl;

11.4. Ondermijning

Op 14 juni 2021 is het plan van aanpak ondermijning geagendeerd in de raad. Ondermijning komt overal voor, ook in Wassenaar. Daarom hebben de gemeenten binnen de eenheid Den Haag in 2020 afgesproken dat ze hun aanpak van ondermijning verder ontwikkelen. Het is belangrijk dat Wassenaar de zaken op orde heeft, alert is en met de betrokken partijen samenwerkt. Voor de uitvoering van het plan van aanpak is een structureel budget van € 110.000 benodigd.

Met deze € 110.000 wordt de weerbaarheid van de gemeente Wassenaar verstevigd. Hierbij wordt ingezet op drie sporen:

- Spoor 1: Signaleren - Het versterken van de (bestuurlijke) informatiepositie

Meer en beter zicht op (georganiseerde) ondermijnende criminaliteit stelt de gemeente in staat om gefundeerde keuzes te maken in prioritering en aanpak.

- Spoor 2: Voorkomen - Het versterken van de bestuurlijke- en maatschappelijke weerbaarheid.

Een weerbare overheid en samenleving zullen leiden tot een afname van criminele kansen en zo voorkomen dat criminelen zich in de gemeenten vestigen.

- Spoor 3: Aanpakken - Het intensiveren van de bestuurlijke aanpak van criminele personen en objecten.

Inzet van bestuurlijke maatregelen stelt de gemeente in staat om criminele activiteiten te verstoren, de ondermijnende invloed (van criminele netwerken) uit te schakelen en zo uiteindelijk uit de gemeente te weren.

11.5. Voordeel rampenbestrijding

Om de hogere kosten voor ondermijning (deels) binnen het eigen programmabudget te dekken is gezocht naar onderuitputting binnen programma 1 Veiligheid. Deze is gevonden door het opleidingsbudget voor rampenbestrijding terug te brengen tot € 10.000 en het budget voor de piketregeling helemaal te schrappen, aangezien deze kosten op een andere plek in de begroting geboekt en gedekt worden. Voor rampenbestrijding is hierna nog structureel € 20.000 in de begroting beschikbaar.

11.6. VVV-centrum

De raad heeft bij de behandeling van de jaarrekening 2018 € 20.000 beschikbaar gesteld voor het in samenwerking met ondernemers ontwikkelen van een VVV-kantoor in de bibliotheek. Deze samenwerking is gevonden met het centrummanagement en Stichting Wassenaar-Voorschoten Marketing. In 2020 is deze VVV officieel geopend. Het toeristisch informatiepunt vergroot de gastvrijheid en toeristische en recreatieve aantrekkelijkheid van Wassenaar voor inwoners en bezoekers en draagt bij aan de trots van de inwoners en vergroot de betekenis van het centrum. Om de exploitatie van de VVV voort te zetten is een jaarlijkse bijdrage van € 10.000 gewenst. Met de exploitatie van de VVV wordt de waarde van de Bibliotheek en daarbij het draagvlak voor deze voorziening en de betekenis van het personeel vergroot. De VVV draagt bij aan een

ondernemende en betaalbare bibliotheek voor alle inwoners, met waar mogelijk differentiatie op het gebied van financieringsbronnen, activiteiten en samenwerkingspartners.

11.7. Versterking concurrentiekracht

De raad heeft in de periode 2019-2021 € 60.000 per jaar beschikbaar gesteld ter versterking van de concurrentiekracht Wassenaar. Met toerisme en recreatie is zowel economisch als maatschappelijk winst te behalen. Het gaat om meer werkgelegenheid, het in stand houden en verbeteren van de kwaliteit van het voorzieningenniveau, een beter vestigingsklimaat en een aantrekkelijke groene omgeving met aansprekend cultureel erfgoed. Samen met ondernemers is een solide basis gelegd, waarmee de kansen die er liggen verzilverd worden. Voor de komst van de pandemie leverde de toeristische sector 116 miljoen aan bestedingen op, ruim 1400 FTE werkgelegenheid en inkomsten uit toeristenbelasting. Om de vruchten van toerisme en recreatie ook na corona te plukken is het belangrijk om minimaal de jaarlijkse bijdrage van € 60.000 ten behoeve van het versterken van de concurrentiekracht beschikbaar te blijven stellen.

11.8. Project locatie Valkenhorst

In 2021 zijn de uitgangspunten voor de planvorming voor Valkenhorst vastgesteld door de raad. De volgende stap is het samenstellen van een structuurvisie/ masterplan, waarna (deel)uitwerkingen uitgevoerd kunnen worden. Deze werkzaamheden en producten komen bovenop de reguliere apparaatslasten. Voor 2022 is € 25.000 nodig voor begeleidingswerkzaamheden van de Ecologische Verbindingszone en het doortrekken van de Tankgracht (aanneemt: uitvoeringskosten tbv Rijksvastgoedbedrijf). De uitvoeringskosten hiervan zijn 100% subsidiabel vanuit de provincie Zuid-Holland (en Rijksvastgoedbedrijf). Omdat binnen de apparaatslasten van Wassenaar geen ruimte bestaat voor projectbegeleiding, wordt uitgegaan van externe inhuur (ca. 250 uur). In de reserve Groene Buffer is € 143.000 beschikbaar. Voor 2023 is eveneens € 25.000 nodig voor onderzoeken en uitwerkingen van de structuurvisie (dekking reserve Groene Buffer).

11.9. Cultuuranker

Onderdeel van de concept cultuurnota is een stevige rol voor het CultuurAnker in Wassenaar. Het CultuurAnker is de overkoepelende structuur waarbinnen samenwerking wordt gestimuleerd en uitwisseling mogelijk wordt gemaakt voor een stevig cultureel netwerk. Daarnaast verkennen we samen met het CultuurAnker hoe we het culturele veld handvatten kunnen geven om bij activiteiten verder aandacht te hebben voor de verschillende genoemde doelgroepen van de concept Cultuurnota. In deze nota is daarom opgenomen dat wij de ontwikkeling van het CultuurAnker in de komende periode blijven faciliteren, ook als de bijdrage van het Rijk niet wordt gecontinueerd. Inmiddels is duidelijk dat de rijksgelden zijn beëindigd.

In 2021 kan dit eenmalig worden opgevangen door inzet van de door het Rijk beschikbare gelden voor het behoud van het culturele netwerk in Wassenaar. Separaat wordt een voorstel voor (aanvullende) financiering voor het CultuurAnker voorbereid voor 2022 en verder. Er is namelijk structureel geld nodig om het culturele veld op een goed niveau te houden, de kracht van de samenleving hierin te benutten, maar ook om de coördinatie hiervoor en de daarbij benodigde uitvoerende taken extern te beleggen.

Resultaat begroting 2022

Toelichting baten en lasten

Tabel 31

Programma bedragen x € 1.000,- ("-"=nadeel/"+"= voordeel)	Rekening			Begroting			Begroting		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	45.874	-14.477	31.397	44.826	-15.896	28.930	48.492	-16.044	32.448
P1 Veiligheid	75	-3.076	-3.000	84	-3.190	-3.106	100	-3.358	-3.259
P2 Verkeer en vervoer	450	-4.262	-3.812	376	-4.225	-3.849	363	-3.921	-3.558
P3 Economie	710	-643	67	1.275	-715	559	1.296	-637	659
P4 Onderwijs	267	-2.916	-2.649	757	-3.045	-2.289	384	-2.699	-2.315
P5 Sport, cultuur en recreatie	1.180	-7.169	-5.989	754	-6.980	-6.226	642	-6.394	-5.752
P6 Sociaal Domein	10.594	-26.045	-15.451	8.153	-24.469	-16.316	6.911	-24.036	-17.125
P7 Volksgezondheid en milieu	7.853	-8.661	-807	8.120	-9.559	-1.439	8.148	-8.828	-680
P8 Wonen en bouwen	1.552	-2.527	-975	1.346	-2.598	-1.252	1.306	-1.918	-612
Saldo van baten en lasten	68.555	-69.775	-1.220	65.690	-70.677	-4.987	67.641	-67.836	-195
Onttrekking aan reserves	12.160	0	0	7.846	0	0	2.874	0	0
Toevoeging aan reserves	0	-10.940	0	0	-2.979	0	0	-1.310	0
Mutaties reserves	0	0	1.220	0	0	4.867	0	0	1.564
Geraamde resultaat programma	80.715	-80.715	0	73.536	-73.656	-120	70.515	-69.146	1.369

Tabel 32

Programma's bedragen x € 1.000,- ("-"=nadeel/"+"=voordeel)	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
P0 Bestuur en ondersteuning	48.492	-16.044	32.448	47.831	-16.248	31.584	47.953	-16.281	31.672	48.222	-16.484	31.738
P1 Veiligheid	100	-3.358	-3.259	100	-3.380	-3.280	100	-3.391	-3.292	100	-3.316	-3.216
P2 Verkeer en vervoer	363	-3.921	-3.558	363	-4.046	-3.683	363	-4.162	-3.799	363	-4.185	-3.822
P3 Economie	1.296	-637	659	1.296	-599	696	1.296	-599	696	1.296	-539	756
P4 Onderwijs	384	-2.699	-2.315	384	-2.747	-2.363	384	-2.832	-2.448	384	-2.866	-2.483
P5 Sport, cultuur en recreatie	642	-6.394	-5.752	638	-6.634	-5.996	658	-6.658	-6.001	658	-6.647	-5.989
P6 Sociaal Domein	6.911	-24.036	-17.125	6.863	-23.278	-16.415	6.863	-22.669	-15.805	6.863	-22.661	-15.798
P7 Volksgezondheid en milieu	8.148	-8.828	-680	8.200	-8.492	-292	8.279	-8.543	-264	8.453	-8.676	-223
P8 Wonen en bouwen	1.306	-1.918	-612	1.306	-1.896	-590	1.306	-1.893	-587	1.306	-1.890	-584
Saldo van baten en lasten	67.641	-67.836	-195	66.980	-67.318	-339	67.201	-67.029	172	67.643	-67.264	379
Mutaties reserves												
P0 Bestuur en ondersteuning	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P1 Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P3 Economie	175	0	175	60	0	60	60	0	60	0	0	0
P4 Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P5 Sport, cultuur en recreatie	68	0	68	38	0	38	13	0	13	0	0	0
P6 Sociaal Domein	2.632	-1.310	1.322	1.551	-600	951	1.296	-600	696	0	0	0
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
P8 Wonen en bouwen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	2.874	-1.310	1.564	1.649	-600	1.049	1.369	-600	769	0	0	0
Geraamde resultaat	70.515	-69.146	1.369	68.628	-67.918	710	68.569	-67.629	941	67.643	-67.264	379

Per saldo geeft 2022 na mutaties reserves een positief saldo te zien van € 1.369.000. Exclusief reservemutaties is er sprake van een nadelig saldo van € 195.000.

Incidentele baten en lasten

OM SCHRIJVING bedragen x €1.000	LA STEN				BATEN			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
0. Bestuur en ondersteuning								
1. Veiligheid								
2. Verkeer en vervoer								
Geen dotatie VZ VRI	110							
Kleine verkeersmaatregelen	-20							
Capaciteit RA Verkeer	-45							
3. Economie								
Beeldkwaliteit Winkelhaak	-100							
Nationaal Park Hollandse Duinen	-15							
Versterken concurrentiekracht	-60	-60	-60					
4. Onderwijs								
5. Sport, cultuur en recreatie								
Beheer Schulpwei	-20	-20						
Project locatie Valkenburg	-25	-25						
Cultuuranker	-13	-13	-13					
Brede impuls contactfunctionaris	-40							
6. Sociaal domein								
Innovatiebudget Sociaal Domein	-50							
Actieplan jeugd	-287							
Noodopvang vluchtelingen	-30				47			
Pilot ondersteuner GGZ Jeugd	-40							
7. Volksgezondheid en milieu								
Capaciteit RA Duurzaamheid en milieu	-45							
RRW subsidie	-150				150			
Gezonde leefstijl preventie	-50				20			
8. Wonen en bouwen								
Capaciteit RA Wonen	-23							
Totaal incidenteel	-902	-118	-73	0	217	0	0	0
Mutaties reserves								
Dekking Algemene Reserve					1413	673	673	
Dekking Reserve Grote Projecten					115			
Dekking Reserve Sociaal Domein	-1310	-600	-600		1287	951	696	
Dekking Reserve Groene buffer					25	25		
Totaal incidenteel	-2.212	-718	-673	0	3.056	1.649	1.369	0
Saldo incidentele baten en lasten					845	931	696	0

De resultaten na bestemming zijn inclusief incidentele baten en lasten. Om de structurele sluitendheid van de (meerjaren)begroting te berekenen worden de resultaten geschoond voor de factor 'incidenteel'.

Presentatie structureel begrotingssaldo	2022	2023	2024	2025
Saldo baten en lasten	-195	-339	172	379
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	1.564	1.049	769	-
Begrotingssaldo	1.369	710	941	379
Waarvan incidentele dekking uit reserves	1.564	1.049	769	-
Waarvan incidentele baten	217	-	-	-
Waarvan incidentele lasten	-902	-118	-73	-
Saldo incidentele posten	845	931	696	-
Structureel begrotingssaldo	524	-221	245	379

Wassenaar heeft een reëel en structureel sluitende begroting, er is -met uitzondering van 2023- sprake van een voordelig structureel saldo.

Mutaties reserves per programma

Mutaties reserves per programma (Bedragen x € 1.000)	Begroting 2022 Onttrekking	Begroting 2022 Toevoeging	Begroting 2022 Mutaties
P0 Bestuur en ondersteuning	0	0	0
P1 Veiligheid	0	0	0
P2 Verkeer en vervoer	0	0	0
P3 Economie	175	0	175
P4 Onderwijs	0	0	0
P5 Sport, cultuur en recreatie	68	0	68
P6 Sociaal Domein	2.632	-1.310	1.322
P7 Volksgezondheid en milieu	0	0	0
P8 Wonen en bouwen	0	0	0
Totaal mutaties reserves	2.874	-1.310	1.564

Toelichting

Progr. Omschrijving (bedragen * € 1.000)	2022	2023	2024	2025
3 Beeldkwaliteit Centrum	100			
3 Versterken concurrentiekracht	60	60	60	
3 Nationaal park Hollandse Duinen	15			
5 Continuering subsidie Warenar	30			
5 Cultuuranker	13	13	13	
5 Project locatie Valkenhorst	25	25		
6 Innovatiebudget sociaal domein	50			
6 Beschermde wonen	35			
6 Aanpassing eigen bijdrage Wmo	87			
6 Actieplan jeugd	287			
6 Kostenbesparende maatregelen jeugdzorg	-400	-600	-600	
6 Kostenbesparende maatregelen jeugdzorg	800	1.200	1.200	
6 Wmo kostenbesparende maatregelen	-910			
6 Wmo kostenbesparende maatregelen	463	351	96	
Totaal	1.564	1.049	769	0

Bijlagen

Nieuw beleid per programma

Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025
Programma 1 Veiligheid				
Aanpak ondermijning	-110	-110	-110	-110
Voorstel rampenbestrijding	31	31	31	31
Programma 3 Economie				
VVV-centrum	-10	-10	-10	-10
Versterking concurrentiekracht	-60	-60	-60	
Dekking algemene reserve	60	60	60	
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie				
Continuering subsidie Warenar	-30	-60	-60	-60
Project locatie Valkenhorst	-25	-25		
Dekking reserve groene buffer	25	25		
Cultuuranker	-13	-13	-13	
Dekking algemene reserve	13	13	13	
Programma 7 Volksgezondheid en milieu				
Duurzaamheidssubsidie	-20	-20	-20	-20
Gezonde leefstijl preventie	-50			
Rijksbijdrage gezonde leefstijl preventie	20			
Totaal Nieuw beleid	-169	-169	-169	-169

[illegible]

Overzicht voorzieningen 2021-2025 december	Begroting 2021	Vermeerde- ringen 2022	Verminde- ringen 2022	Begroting 2022	Vermeerde- ringen 2023	Verminde- ringen 2023	Begroting 2023	Vermeerde- ringen 2024	Verminde- ringen 2024	Begroting 2024	Vermeerde- ringen 2025	Verminde- ringen 2025	Begroting 2025
per 31													
Voorzieningen verplichtingen, verliezen													
Voorz. wachtgeld wethouders	41	19	-39	20	19	-38	1	19	-13	7	19	0	26
Vz warme overdr. reg.overh.buitenonderh.	150	0	0	150	0	0	150	0	0	150	0	0	150
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen	190	19	-39	170	19	-38	150	19	-13	157	19	0	176
Voorzieningen voor risico's													
Totaal voorzieningen voor risico's	190	19	-39	170	19	-38	150	19	-13	157	19	0	176
Onderhoudsegalisatievoorzieningen													
Voorz. vastgoed	1.038	995	-793	1.240	995	-757	1.478	995	-1.502	972	995	-654	1.313
Voorz. onderhoud wegen	2.359	860	-1.317	1.902	860	-890	1.872	860	-500	2.232	860	-500	2.592
Voorz. onderhoud bruggen	66	68	-12	122	68	-20	170	68	-25	212	68	-70	210
Voorz. onderhoud openbare verlichting	654	225	-158	721	225	-184	761	225	-288	698	225	-426	497
Voorz. onderh. verkeersregelininstallaties	976	0	-125	851	110	-93	868	110	0	978	110	-226	862
Voorz. onderhoud waterwegen	347	56	-250	153	56	-165	44	56	-71	29	56	-51	34
Voorz. onderhoud speeltoestellen	339	128	-187	281	128	-164	244	128	-183	190	128	-173	145
Voorz. onderh. en aanpass. gymnastieklok	132	56	0	188	56	0	244	56	0	300	56	0	355
Gevelfonds subsidie pandeigenaren	87	0	0	87	0	0	87	0	0	87	0	0	87
Totaal onderhoudsegalisatievoorzieningen	5.998	2.388	-2.842	5.544	2.498	-2.274	5.767	2.498	-2.568	5.696	2.498	-2.101	6.093
Voorziening toek.verv.inv.heffing													
Spaarvoorziening riolering	11.108	637	-1.475	10.270	637	-1.025	9.882	637	-500	10.019	637	0	10.656
Egalisatievoorziening riolering	0	34	0	34	34	0	68	34	0	102	34	0	136
Egalisatievoorziening afval	45	0	0	45	0	0	45	0	0	45	0	0	45
Totaal voorziening toek.verv.inv.heffing	11.153	671	-1.475	10.349	671	-1.025	9.995	671	-500	10.166	671	0	10.837
Totaal Voorzieningen	17.341	3.078	-4.357	16.062	3.188	-3.337	15.912	3.188	-3.081	16.019	3.188	-2.101	17.106

Investeringsen

Investeringsoverzicht begroting 2022-2025 Wassenaar

Nr.	Onderwerp	Omschrijving	Investeringsbedragen per jaar			
			2022	2023	2024	2025
1	Verkeer	Vervanging bruggen	160.000	80.000		154.000
2	Verkeer	Wegen	755.000	2.600.000		
3	Verkeer	Aanvullende maatregelen doortrekken Ruigelaan		50.000		
4	Water	Water	10.000	30.000	35.000	
5	IHP	Rijnlands Lyceum	468.000	4.212.000		
6	IHP	SKOW			1.740.000	
7	Verkeer	OVL Kabelnet	250.000			
8	Gebouwen	De Paauw	1.170.000	3.510.000	7.020.000	
9	Economische zaken	Uitvoering Beeldkwaliteitsplan	1.315.000			
10	Tractie	Vervanging auto's	589.600	54.500		727.000
11	Groen	Groene zone Wassenaar (Investeringsbijdrage)	751.669	4.465.331	2.600.000	
12	ICT	Vervangingsinvesteringen automatisering	1.250.000	210.000	180.000	
		Totaal	6.719.269	15.211.831	11.575.000	881.000

* De investering in de Groene zone wordt 100% gedekt door subsidie vanuit de Provincie Zuid-Holland. Een eventuele wijziging in toegekende subsidie leidt 1-op-1 in een aanpassing van de bijbehorende investering.

Voor 2022 en verder zijn investeringen opgenomen die zijn vastgesteld met de beheerplannen OGB, met de meerjarenbegroting 2021-2024 en met investeringsprogramma uit de Kadernota 2022 (inclusief moties). De lasten daarvan zijn al in de meerjarenbegroting voorzien. De lasten van de vervangingsinvesteringen ICT zullen conform DVO met de gemeente Voorschoten gedeeltelijk worden doorberekend.